

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

Melontareiteistä saatavilla olevan informaati- on tilakartoitus Etelä-Suomessa

Outdoors Finland Etelä-hanke

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Matkailun ala
Matkailun koulutusohjelma
Liikuntamatkailun koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kevät 2012
Janne Laraste
Kalle Kekomäki

Lahden ammattikorkeakoulu
Matkailun koulutusohjelma

Kekomäki, Kalle & Laraste, Janne: Melontareiteistä saatavilla olevan informaation tilakartoitus Etelä-Suomessa

Liikuntamatkailun opinnäytetyö, 58 sivua, 23 liitesivua

Kevät 2012

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyömme on Matkailun edistämiskeskuksen alaisuudessa toimivalle Outdoors Finland Etelä -hankkeelle toteutettu tilakartoitus Etelä-Suomen alueen melontareiteistä. Alue pitää sisällään Uudenmaan, Kanta-Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat. Aihe on hyvin ajankohtainen, koska Suomen maakuva maailmalla pyritään muokkaamaan erinomaiseksi kesäaktiiviteetikohteeksi. Näin ollen kyseinen opinnäytetyö antaa siis arvokasta tietoa melonnan tämän hetkisestä tilasta sen parissa toimiville tahoille.

Opinnäytetyön tavoitteena oli kartoittaa saatavilla olevan informaation taso ja reittien löydettävyys internetistä sekä selvittää, pystyykö alueella toteuttamaan omatoimisen melontaretken saatavilla olevan informaation pohjalta. Opinnäytetyössä käytiin läpi alueen melontareitit yksitellen ja verrattiin niistä saatavilla olevan informaation tasoa Matkailun edistämiskeskuksen asettamiin omatoimista melontamatkailua ja reitistöjen tasoa koskeviin kriteereihin. Kyseinen kartoitus pyrkii auttamaan paikallisia melontareiteistä ja niiden informatiivisuudesta vastuussa olevia tahoja, jotta he voisivat kehittää toimintaansa ja parantaa reitistöjen tasoa. Lisäksi se antaa Outdoors Finland Etelä -hankkeelle arvokasta reittitietoa.

Toiminnallinen opinnäytetyömme voidaan jakaa neljään työvaiheeseen, jotka olivat reittikartoituksen tekeminen, teoriapohjan luominen, reiteistä saadun tiedon analysointi esimerkkitapausten avulla ja kehittämisehdotusten laatiminen maakunnittain. Analysointivaiheessa arvioitiin reiteistä löydettyjen tietojen laadullisia ominaisuuksia verrattuna Matkailun edistämiskeskuksen asettamiin kriteereihin. Kokonaiskuvan saavuttamiseksi analyysivaiheessa on otettu esille sekä hyviä että huonoja esimerkkejä.

Opinnäytetyön tuloksena saatiin vastauksia kysymykseen, voiko kohdealueella toteuttaa omatoimisen melontaretken saatavilla olevan informaation pohjalta. Suurimmalta osin reiteistä saatavilla olevan informaation taso ei kuitenkaan vastaa asetettuja kriteereitä, ja varsinkin ulkomaalaisen melontamatkailijan näkökulmasta retken toteuttaminen on useimpien reittien kohdalla todella haasteellista tai jopa mahdotonta. Valitsimme lopuksi kehittämissosioon mielestämme maakuntakohtaisesti potentiaalisimmat reitit, joilla näimme olevan mahdollisuudet kehittyä tuotteistamisen avulla jopa kansainvälisille markkinoille sopiviksi melontareiteiksi.

Avainsanat: omatoiminen melontamatkailu, MEK:n kriteetit, melontareitti

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Tourism and Hospitality

Kekomäki, Kalle & Laraste, Janne: Survey of the current level of available information concerning Southern Finland's paddling routes

Bachelor's Thesis in Sport tourism, 58 pages, 23 appendices

Spring 2012

ABSTRACT

Our thesis is connected with the Finnish Tourist Board's Outdoors Finland South program and it includes mapping a current situation of Southern Finland's paddling routes. The area includes following counties: Uusimaa, Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso and Etelä-Karjala. The subject is truly current, because the image of Finland is being tried to modify into a form of an excellent destination for summer activities. The thesis in question provides valuable information of kayaking's current situation to the operators.

The goal of our thesis was to report the level of kayaking routes' findability on the internet, and to find out if it's possible to put a kayaking trip into practice with the information available. We dealt with the routes one by one and compared the data into the Finnish Tourist Board's standards for an independent paddler and the criterions that concerns the level of each route. One of the goals is to help local operators, who are responsible of the routes and the information provided, to improve their activities and to improve the level of the routes.

Our functional thesis can be divided into four different stages: mapping the routes, creating the theoretical basis, analyzing the information of the routes by making a few examples, and making suggestions for improving the routes and data. In the analyzing stage, we estimated the quality of the information that was found and compared it with the criterions set by Finnish Tourist Board. We also chose some bad examples to show, to reach a better general view of the situation.

As the result of the thesis, we found some answers for the question if it's possible to execute an independent kayaking trip with the information provided. Mostly, the information is pretty weak and the level of data is not in balance with the standards that have been set. Putting a kayaking trip into practice is especially hard, if not even impossible, for foreigners, within most of the routes. In the last part, we chose some routes to be processed more closely, as we saw them having potential to improve, with the help of productization, to be suitable kayaking routes for international markets.

Key words: Self-acting kayaking, Finnish Tourist Board's criterions, paddling route

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET	3
2.1	Tavoitteet	3
2.2	Toimeksiantajan esittely	4
2.3	Työn rakenne	5
3	MELONTAMATKAILU	6
3.1	Melontamatkailu ja sen tulevaisuus	7
3.2	Omatoiminen melontamatkailu	9
3.3	Matkailun edistämiskeskuksen suositukset reittien tuotteistamisesta	10
3.4	Uusi kuluttajaturvallisuuslaki	14
4	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN	16
4.1	Opinnäytetyön toteutuksen vaiheet	16
5	MATKAILUN EDISTÄMISKESKUKSEN KRITTEERIEN TOTETUTUMINEN	19
5.1	Kysyntä ja tarjonta kohdealueella	19
5.2	Etelä-Karjala	22
5.3	Kymenlaakso	26
5.4	Päijät-Häme	30
5.5	Kanta-Häme	33
5.6	Uusimaa	36
5.7	Yhteenvedo	42
6	KEHITTÄMISEHDOTUKSET	46
6.1	Kehittämissuhteet maakunnittain	46
6.2	Etelä-Karjala	46
6.3	Kymenlaakso	48
6.4	Päijät-häme	51
6.5	Kanta-Häme	52
6.6	Uusimaa	54
7	OMAN TOIMINNAN ARVIOINTI	56
	LÄHTEET	59
	LIITTEET	63

1 JOHDANTO

Suomesta puhutaan aina ”tuhansien järvien maana”, ja yhdessä jokien, koskien ja merialueiden kanssa ne muodostavat erinomaiset puitteet harjoittaa erilaisia vesiaktiviteetteja, kuten vaikkapa melontaa, kalastusta ja veneilyä. Viime aikoina Suomessa on kuumeisesti mietitty, miten ulkomaalaiset matkailijat saataisiin kiinnostumaan Suomesta ja Suomi-brändistä entistä enemmän. Yksi pyrkimys lisätä Suomen vetovoimaa maailmalla on Outdoors Finland Etelä -hanke, joka pyrkii tuotteistamisen avulla auttamaan erilaisia kesäaktiviteetteja, kuten melontamatkailua täyttämään kansainvälisten asiakkaiden tarpeet ja täten lisäämään Suomen kiinnostavuutta aktiivilomakohteena. Selvää onkin, että meillä täällä Suomessa on tarvittavat puitteet, kunhan niitä vain osattaisiin hyödyntää oikein. Suomi tunnetaan maailmalla puhtaasta luonnostaan, ja sen hyödyntäminen aktiviteettimatkailussa tarjoaa merkittävän edun moniin muihin maihin nähden.

Virkistys- ja retkimelonta on kasvattanut suosiotaan viime vuosina, kun kilpamelonta puolestaan sinnittelee juuri ja juuri hengissä. Melonta harrastuksena on melko halpaa, koska usein seurojen muutaman kymppin suuruisella jäsenmaksulla saa lainata ilmaiseksi välineitä lähes rajattomasti. Melonta on hyvä tapa viettää kauden kesäpäivää, ja siihen voi helposti yhdistää erilaisia muita aktiviteetteja. Näin ollen päiväretkien suunnittelu lisäaktiviteetteineen ei ole vaikea toteuttaa. Lajin pariin pääseminen on helppoa, koska Suomessa on paljon melontaseuroja ja ohjelmapalveluyrityksiä, jotka järjestävät alkeiskursseja. Alkeiskurssi on hyvä suorittaa oman turvallisuuden takia, koska se auttaa oppimaan kanootin tai kajakin hallintaa sekä toimimista ongelmatilanteissa. Melonta kannattaa aloittaa järvimelonnalla, joka on helpompaa kuin esimerkiksi koski- ja erämelonta. Pidemmillä matkoilla vaaditaan usein myös jonkinlaista suunnistustaitoa ja apuna suunnistamisessa käytetään yleensä karttaa. Nykyään on tosin saatavilla myös GPS-laitteita ja puhelimeen ladattavia karttasovellutuksia.

Opinnäytetyön aiheena on aktiivimatkailun kehittämissuunnitelman Outdoors Finland Etelä -hankkeen myötä melontareittien kartoitus Etelä-Suomen alueella ja näiden reittien arvioiminen Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) melontareittejä koskevien kriteerien mukaan. Kriteerit on laadittu ajatellen kansainvälisiä asiakkaita ja

heille tarpeellista tietoa kyseessä olevasta reitistä. Opinnäytetyössä tarkastellaan reittejä omatoimimatkailijan näkökulmasta, eli kyseessä ei ole opastetut melontapaketit vaan satunnaisen matkailijan mahdollisuudet saada tietoa reiteistä ja niiden vaatimuksista. Mukaan ei oteta tällä kertaa yksittäisten melojien kirjoittamia retkikertomuksia sattumanvaraisesti melotuista reiteistä. Myös ohjelmapalveluyrittäjien käyttämät epäviralliset melontareitit jätetään huomioimatta reittien runsauden vuoksi. Reittejä tarkastellaan suurimmaksi osaksi internetistä löytyvän tiedon perusteella, mutta reiteistä, joista on huonosti tietoa saatavilla, apuna käytetään myös aluekohtaisia karttoja, kuten ulkoilukarttoja.

Ongelmana on, että vaikka kyseiseltä Etelä-Suomen alueelta, joka pitää sisällään Etelä-Karjalan, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen, Hämeen ja Uudenmaan maakunnat, löytyy runsaasti reittejä, on niistä vaikea saada tarvittavaa tietoa, ja harva reitti täyttää Matkailun edistämiskeskuksen kansainvälisille asiakkaille asetetut kriteerit. Toimeksiantajamme eli Outdoors Finland -hanke haluaakin nyt saada selkeän käsityksen alueen reiteistä ja siitä, millaista tietoa niistä on tällä hetkellä saatavilla. Tavoitteena on selvittää, voiko omatoimisen melontamatkan toteuttaa hankealueella saatavilla olevan tiedon perusteella, ja tarkastella kriteerien toimivuutta omatoimisen melontamatkailun suhteen. Edellä mainittu kysymys toimii samalla opinnäytetyön keskeisenä tutkimuskysymyksenä. Selvityksestä saadun tiedon pohjalta analysoidaan omatoimisen melontamatkailun tilaa ja tarvittaessa pyritään kehittämään myös kriteereitä entistä paremmiksi. Outdoors Finland -hanke hyödyntää opinnäytetyön tuloksia ja niiden pohjalta löydettyjä puutteita sekä kehitysehdotuksia hankealueen melontamatkailun kehittämiseen. Hanke pyrkii myös opinnäytetyön antaman tiedon pohjalta ohjeistamaan alueen melontamatkailun parissa toimivia tahoja kehittämään toimintaansa ja lisäämään yhteistyötä eri tahojen välillä sekä tuotteistamaan melontamatkailua vastaamaan kansainvälisen kysynnän tarpeita.

2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Opinnäytetyömme voidaan laskea osaksi suurempaa Outdoors Finland Etelä – kehityshanketta, ja näin ollen se on suurimmaksi osaksi toiminnallinen opinnäytetyö. Työmme pyrkii kartoittamaan kehityskohteita kohdealueen melontareitistöistä ja tarjoamaan paikallisille toimijoille työkaluja tämän toteuttamiseksi. Opinnäytetyömme tarkoitus on Matkailun edistämiskeskuksen kriteerien avulla selvittää melontareittien tämän hetkinen tila niiden saavutettavuudesta ja kunnosta vastuussa oleville tahoille sekä Outdoors Finland Etelä -projektille.

2.1 Tavoitteet

Opinnäytetyön aiheen ollessa omatoimisen melontamatkailun tarkastelu ja kehittäminen hankealueella sekä reittien kartoittaminen omatoimisuuden näkökulmasta, voidaan myös tavoitteet rajata vastaamaan melontapalvelujen yksityisiä käyttäjiä. Työn tarkoituksena on selvittää mahdollisimman monipuolisesti hankealueen melontareitistöistä saatavilla olevan informaation taso sekä se, miten omatoimisen melontamatkan voi kohdealueella toteuttaa. Tavoitteisiin kuuluu myös Matkailun edistämiskeskuksen omatoimisen melontamatkan kriteerien toimivuuden testaus ja niiden mahdollinen kehittäminen tarpeiden mukaisesti. Tärkeää on huomata, että kartoitusvaiheessa mukaan rajataan vain reitit, jotka löytyvät niin sanotusta luotettavasta lähteestä. Tässä kohtaa luotettavina lähteinä pidetään julkisten tahojen kuten kuntien tai maakuntien ylläpitämiä internet -sivustoja, aluekohtaisesti painettuja retkeilykarttoja ja 2012 painettua Retkeily GT Etelä-Suomi - yleiskarttaa. Mukaan ei siis ole otettu yksittäisten melojien omakohtaisia reittikuvauksia, joita olisi ollut erittäin runsaasti.

Alueen reitistöjä kartoitettaessa on tarkoitus taulukoida muun muassa reitistöistä saatavilla oleva informaatio, johon kuuluu esimerkiksi kartta-aineistot eri muodoissaan, reitistön kuvaus sekä reittimateriaalien saatavuustiedot. Aineistoa on tarkoitus analysoida Matkailun edistämiskeskuksen tuotekriteerien pohjalta, minkä kautta saadaan kattava näkemys melontamatkailun nykytilasta hankealueella. Tämän pohjalta tulisi voida tehdä maakuntakohtaisia kehittämissuosituksia hankealueelle. Työn tarkoitus on myös antaa vinkkejä alueen matkailuyrittäjille ja

muille reittien parissa toimiville tahoille tuotteiden kehittämiseen ja korostaa eri toimijoiden välisen yhteistyön merkitystä tuotteen parantamiseksi. Tuotekehityksellä pyritään täyttämään Matkailun edistämiskeskuksen vientikelpoisuuden kriteerit ja saamaan näin melontatuotteelle jalansijaa kansainvälisiltä markkinoilta.

2.2 Toimeksiantajan esittely

Outdoors Finland Etelä -hanke on Lahden ammattikorkeakoulun Matkailun alan hallinnoima hanke, jota rahoittavat Hämeen, Uudenmaan ja Kaakkois-Suomen ELY-keskukset Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta (Lahden ammattikorkeakoulu Matkailu 2011). Kyseinen hanke on osa suurempaa Outdoors Finland -kesäaktiviteettien kehittämisohjelmaa, jota koordinoi Matkailun edistämiskeskus. Hankkeessa on mukana myös useita muita tahoja, kuten paikallisia matkailuyrittäjiä ja kuntien palveluksessa olevia reitistöjen suunnittelusta vastaavia ihmisiä. Rakenteeltaan hanke voidaan jakaa kolmeen erilliseen ryhmään, joita ovat ohjausryhmä, työryhmä sekä alueelliset työryhmät. Hankkeen avulla kehitetään retkipyöräily-, maastopyöräily-, vaellus- ja melontareittejä, niiden laatua ja saavutettavuutta sekä reittien ja retkien suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen käytettäviä retkioppaita, jotka ovat saatavilla internetissä, painettuina sekä navigaattori- ja älypuhelinsovelluksina. Hanke on aloitettu keväällä 2011, ja sen on suunniteltu olevan valmis kesällä 2014. (Räsänen 2011.)

Kyseisen hankkeen toteutus on aloitettu keväällä 2011, mutta melonnan osalta toimestamme vasta syksyllä 2011. Hankkeen tavoitteena on kartoittaa kohdealueen liikuntareitistöjä ja kehittää niitä vastaamaan Outdoors Finland -hankkeen asettamia teemakohtaisia tuotekriteereitä. Nämä kriteerit on laadittu palvelemaan matkailuyrittäjiä ja muita paikallisia tahoja apuvälineenä tuotekehityksessä pyritäessä kansainvälisille markkinoille. Hanke on jaettu osiin, joista ensimmäinen toteutettiin kesän 2011 aikana suorittamalla kartoitus koskien aktiivimatkailejoiden tarpeista, kokemuksista ja kulutustottumuksista karttojen, internetin ja mobiilisovellusten suhteen. Hankkeen toisessa vaiheessa kartoitettiin reittitarjontaa ja tehtiin haastattelututkimus henkilöille, jotka ovat vastuussa reittien tuotteistamisesta ja markkinoinnista. Tämän haastattelun tuloksia hyödynnetään pohjana tule-

vaisuudessa, kun kehitetään mobiili-, internet-, kartta- ja informaatoratkaisuja, joita hyödynnetään navigointiin sopivissa apuvälineissä, kuten älypuhelimissa, internetissä, navigaattoreissa ja älyinformaatiotauluissa. (Räsänen 2011.)

Aktiviteettireitistöjen kehittämisen myötä hankkeesta saadaan aikaan aktiviteetti-paketteja ja viikko-ohjelmia omatoimisille matkailijoille. Hankkeen toimenpiteet ja tulokset muodostavat myös koulutusaineistoa eri kohderyhmille. Hankkeen myötä toteutuvien yhteistyösuhteiden avulla mahdollistetaan erilaisten toimijoiden välille pysyviä yhteistyökumppanuuksia, jotka helpottavat tuotekehitystä tulevaisuudessa. (Outdoors Finland -hanke 2011.) Yhteyshenkilönämme toimeksiantajan taholta toimii Outdoors Finland Etelä -hankkeen projektipäällikkö Pirjo Räsänen.

2.3 Työn rakenne

Työn rakenne voidaan jakaa neljään eri vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa, joka oli laajuudeltaan suurin ja työläin, kartoitimme koko hankealueen melontareitit maakunnittain internet -hauilla, jotka suoritimme Google-hakukoneella kuntakohtaisesti, ja loimme kaikista reiteistä oman kuvauksensa Excel-taulukoihin. Työn laajuuden vuoksi katsoimme järkeväksi jakaa alueet maakunnittain keskenämme, jotta tiedon keruu sujuisi nopeammin. Seuraavassa vaiheessa kirjoitimme teoriaosuuden käyttäen hyväksi löytämäämme lähdekirjallisuutta, jota löytyi melko heikosti melontamatkailusta itsestään lähialueen kirjastoista. Tässä vaiheessa loimme työlle myös sisällysluettelon, jonka pohjalta lähtisimme viemään tekstiä eteenpäin ja ryhmittelemään aihealueita. Teoriaosuuden jälkeen vuorossa oli reittien analysointi ja valituista reiteistä case-esimerkkien luominen, jossa pohjasimme lähes kaiken Excel-taulukoihin ilmoitetun informaation varaan. Viimeisenä teimme reiteille vielä kehittämissuhteita, joissa panostimme eniten sellaisiin reitteihin, joilla palvelutaso oli jo joiltain osin kunnossa, ja joilla riitti potentiaalia kasvamaan kansainvälisesti toimiviksi reittikonaisuuksiksi.

3 MELONTAMATKAILU

Melonta on vesiliikuntamuoto, jota voidaan harrastaa joko kanootilla tai kajakilla. Molemmilla harrastevälineillä on omat hyvät ja huonot puolensa. Kanootti, josta käytetään myös nimitystä intiaanikanootti tai inkkari, on yleensä kahden istuttava. Normaalisti retkimelonnassa etu- ja takapenkkiäinen melovat kanoottia eri puolilta yksiläpaisia meloja käyttäen. Intiaanikanootti soveltuu erittäin hyvin retkimelontaan erityisesti järvillä ja joilla. Varsinkin kapeilla jokiosuuksilla se on kajakkia helpompi meloa, ja rantautuminen on huomattavasti helpompaa. Siihen mahtuu myös enemmän mukaan retkillä tarvittavaa välineistöä. Kajakki on näistä kahdesta selvästi matalampi sekä myös nopeampi ja ketterämpi melottava. Se on yleensä yksi- tai kaksipaikkainen, ja istumatila on suojattu peitteellä, joka estää veden pääsyn tavaratilaan. (Rundgren 2003, 41–45.)

Ensimmäiset kanootin käyttäjät olivat Amerikan alkuperäiskansoja, kun taas kajakki sai alkunsa eskimoiden keskuudessa. Molemmilla oli kuitenkin yhteinen tavoite; saada kuljetettua tavaroita vesistöjen yli mahdollisimman monipuolisesti. Vaikka ensimmäiset kanootit ja kajakit olivatkin suunniteltu vain hyötykäyttöön, niin vähitellen ne yleistyivät myös virkistystoiminnassa. (Mattos 2002, 12–13.) Nykyajan melonta voidaan yleisesti jakaa järvi-, joki-, koski- ja merimelontaan. Yleisesti ottaen koskimelonta on näistä vaihtoehtoista vauhdikkain ja haastavin. Siitä on muodostunut myös eräs nykymatkailun suosituimmista vauhdikkaista aktiviteeteista, koskenlasku kumiveneellä. MEK:n kansainvälisestä luontomatkailututkimuksesta selviää, että suurin osa kyselyyn osallistuneista matkailee Suomessa heinä- ja syyskuun välisenä aikana, eli ihanteellisina melontakuukausina. Lisäksi Suomi koetaan Pohjoismaista mielenkiintoisimmaksi maaksi, ja suurin osa melontapalvelujen käyttäjistä matkailee yleensä ystävän tai ystäväryhmän kanssa. Kartan hankinnassa suositaan GPS:ää tai paperikartan hankintaa. (Matkailun edistämiskeskus 2010.)

Melontamatkailu noudattaa pitkälti myös kestävä matkailun periaatteita, jotka esimerkiksi Euroopan neuvosto on määritellyt seuraavalla tavalla:

”Kestävä matkailukehitys on mikä tahansa matkailukehityksen tai -toiminnan muoto, joka kunnioittaa ympäristöä, varmistaa luonnon- ja kulttuuriresurssien pitkäaikaisen suojelun sekä on yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti hyväksyttävää ja oikeudenmukaista”

(Vuoristo 2003, 45).

Kestävässä matkailussa eräs tärkeimmistä käsitteistä on myös alueen kantokyky, joka tarkoittaa alueen kestävä matkailijoiden enimmäismäärää, ilman että alueelle aiheutuu sopimattomia muutoksia fyysiseen ympäristöön tai se aiheuttaa muille matkailijoille kokemusten laadullista heikkenemistä. (Cooper, Fletcher, Fyall, Gilbert & Wanhill 2008, 189.)

Matkailun kannalta tärkein melonnan muoto on varmasti retkimelonta, joka yhdistää liikunnallisen melonnan ja kokemuksellisen retkeilyn toisiinsa. Retkimelonnassa käytetään useimmiten, retken kestosta riippuen, joko tilavaa merikajakkia tai intiaanikanootia, jotka pakataan mahdollisimman järkevästi, jotta vältetään tavaroiden kastumiselta. Varsinkin ulkomailla tapahtuvat pidemmät melontaretket edellyttävät yleensä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, jotta esimerkiksi kuljetukset alku- ja päätepisteisiin saadaan hoidettua. Omalla autolla kuljetus hoituu sen sijaan melko helposti kattotelineen avulla. Toinen matkailullisesti tärkeä melonnan muoto on virkistysmelonta, joka on lähivesillä tapahtuvaa, luontoon tutustuttavaa melontaa. Se on hyvä tapa tutustua lähiympäristöön, jossa reitin pituuden voi valita oman kunnon ja mielialan mukaan. (Melontamatkailun kehittämisstrategia 2009–2013.)

3.1 Melontamatkailu ja sen tulevaisuus

Vaikka melontamatkailu on kasvattanut suosiotaan viime aikoina huomattavasti, niin on se Suomessa pysynyt vielä melko näkymättömänä harraste- ja matkailumuotona. Tähän ovat olleet syinä esimerkiksi palveluiden heikko saatavuus sekä Suomen tuntemattomuus melontamaana. Suomessa on tällä hetkellä melko vähän melonnallisesti tärkeitä matkakohteita. Niistä merkittävimpiä ovat Linnansaaren ja Koloveden kansallispuistot. Yksi suuri ongelma tällä hetkellä on se, että vaikka

niin karttoja kuin melontatuotteitakin on monipuolisesti tarjolla, ne eivät ole saaneet laajalti näkyvyyttä. Suurin osa toimijoista on pienyrityksiä, jotka eivät ole verkostoituneet muiden tahojen kanssa. Potentiaalia riittäisi paljon laajempaankin toimintaan, eivätkä vesistöalueetkaan lopu varmasti kesken. (Melontamatkailun kehittämisstrategia 2009–2013.)

Suomessa riittäisi runsaasti potentiaalia melontamatkailun kehittämiseksi, ja monet ulkomaalaiset matkailijatkin ovat tietoisia Suomen vesistöjen monimuotoisuudesta. Myös esimerkiksi harvaanasutus ja suomalainen erämaa ovat valtteja, joita täällä olisi opittava hyödyntämään. Matkailuyrittäjien olisi tärkeää laajentaa tietämystään melontapalveluiden tarjoamisesta ja pyrittävä luomaan sellaisia yhteistyösopimuksia, joista molemmat hyötyvät. Näin asiat saadaan pysymään mielekkäinä molemmille osapuolille. Markkinoinnin eteenpäinviennissä tulisi keskittyä esimerkiksi kansainvälisten matkailijoiden kohderyhmiin, ja olisi tiedostettava, millä keinoin markkinoinnissa voitaisiin hyödyntää vahvuusalueita, sekä löydettävä oikeat jakelukanavat kohderyhmän tavoittamiseksi. Kaiken lähtökohdaksi on toimiva yhteistyöverkosto. Ulkomaalaisten matkailijoiden on ensinnäkin päästävä kohteeseen. Vaikka muuten kaikki olisikin kunnossa, paikan vetovoimaisuuteen vaikuttaa suurelta osin myös sijainti ja saavutettavuus. Yhteistyötä olisi siis hyvä laajentaa myös erilaisten kuljetusfirmojen kanssa. (Melontamatkailun kehittämisstrategia 2009–2013.)

Päämarkkina-alueina ovat tällä hetkellä saksankieliset Euroopan maat ja Benelux-maat, lähinnä Hollanti. Kaikista Suomeen saapuvista melojista 47% on saksalaisia. Potentiaalisia asiakkaita löytyy myös Iso-Britanniasta ja Espanjasta sekä koko ajan kasvavilta Venäjän markkinoilta. Vuoden 2007 rajahaastattelututkimuksen mukaan tuhatta saksalaista Suomeen saapuvaa matkailijaa kohden 8,5 henkilöä harrastaa melontaa tai soutua matkallaan. Muista tilastoja johtavista maista Venäjän vastaava luku on 5,8 ja Sveitsin 4,8. Seuraavina järjestyksessä tulevat Alankomaat (3,8), Iso-Britannia (3,1), Espanja (1,3), Ranska (1,2) ja Italia (0,8). (Melontamatkailun kehittämisstrategia 2009–2013.)

Tulevaisuuden varalle on vielä paljon kehitettävää. Tärkeintä olisi huomata verkostoitumisen tuomat hyödyt, ja yhteistyötä tulisi laajentaa myös julkisen ja yksi-

tyisen sektorin välillä. Palvelun tuotteistamisessa olisi tärkeää miettiä kokonaisuutta ja ydintuotteeseen liitettäviä lisäpalveluja. Markkinointia ja myyntiä edistäviä toimenpiteitä olisi kehitettävä ja pyrittävä löytämään oikeat jakelukanavat. Tuotteistaminen on vielä melko alkeellisella tasolla, ja siihen olisi panostettava lisää. Olisi tärkeää löytää ne kanavat, joilla matkailupaketeista tehdään mielenkiintoisia ja saavutettavia erityisesti yksittäisille matkailijoille. Edellytykset toimiville tuotteille ovat jo laajalti olemassa. Vesistömme ovat kiinnostavia ja monipuolisia, infrastruktuuri on suurilta osin toimivaa (erityisesti kansallispuistoissa ja kehittyneemmillä alueilla), ja vesistöt ovat ruuhkattomia ja saasteettomia. Nämä kohdat tulisi kuitenkin saada näkymään jo markkinoinnissa, jotta ihmiset saadaan houkuteltua paikalle. (Melontamatkailun kehittämisstrategia 2009–2013.)

3.2 Omatoiminen melontamatkailu

Omatoimisen melontamatkailun pääajatuksena on, ettei taustalla ole mitään melontamatkoja järjestävää yritystä, vaan matkailija hoitaa itsenäisesti tarvittavan välineistön ja tutustuu valitsemaansa alueeseen omatoimisesti. Tällainen matkailun muoto edellyttää enemmän tutustumista kohteeseen, ja melojan tulisi tuntea omat rajoitteensa pystyäkseen valitsemaan tasolleen sopivan melontakohteen. Eräs määritelmä itsenäisestä matkailijasta kuuluu jokseenkin seuraavasti: He sulautuvat yleensä paremmin paikalliseen ympäristöön ja sosiaaliseen rakenteeseen, kasvuluvut ovat hitaasti kehittyviä ja jäljet johtavat usein paikallisomistuksessa oleviin yrityksiin (Cooper ym. 2008, 189).

Suomen mittakaavassa ajatellen massaturismi on vielä melko pientä, ja iso osa tänne saapuvista matkailijoista onkin juuri itsenäisesti liikkeellä olevia matkailijoita. Motiivien perusteella voidaan erotella viisi eri melontamatkailijatyyppeä, joita ovat luontomatkailijat, rentoutujat, sosiaalisesti orientoituneet, kuntoilijat ja seikkailijat. Näistä luontomatkailijat muodostavat tällä hetkellä suurimman kohderyhmän. Melontavaelluksista voidaan puhua, kun meloja hakeutuu syrjäisille vesille hakemaan luonnonrauhaa ja hiljaisuutta. Merkittävät luontokohteet ja luonnonsuojelualueet melontareitteineen vetävätkin tällä hetkellä puoleensa ulkomalaisia melontamatkailijoita. (Melontamatkailun kehittämisstrategia 2009–2013.)

Omatoimiseen melontamatkailuun pätee samat kestävän matkailun periaatteet kuin muuhunkin matkailuun. Paikat tulee jättää alkuperäiseen kuntoon, ja alueita ihmisineen on kunnioitettava. Melojan on siis tunnettava vastuunsa, ja esimerkiksi Suomeen tulijan olisi hyvä tietää mm. jokamiehen oikeuksista ja elää niiden velvoittamalla tavalla. Osa vastuusta on myös esimerkiksi kanoottien vuokrauspaikoilla. Heiltä olisi löydettävä tarpeeksi asiantuntevaa henkilöstöä, jotta itsenäisenkin matkailijan opastus ja ohjeistus onnistuu. Tämänhetkinen tilanne on Suomessa vielä hiukan epätasapainoinen, ja osa toimijoista on mukana huolimattomalla ja epäammattimaisella otteella (Melontamatkailun kehittämissstrategia 2009–2013). Vaikka kyseessä olisikin vain kanootin vuokraus, palveluasenne on tärkeää. Omatoimisella melojalla se jää yleensä ainoaksi mielikuvaksi palvelun laadusta.

MEK:n tekemä kansainvälisen luontomatkailututkimuksen osaraportti melontamatkailusta selvittää matkailijatyyppejä ja heidän kiinnostuksen kohteitaan. Seuraavassa oleelliset tulokset opinnäytetyömme kannalta. Raportista selviää, että eniten vastaajien mieleen ovat joki- ja järvimelonta sekä retket, joilla voi tutustua useisiin aktiviteetteihin. Suurin osa haluaa suunnata retkensä keskivaativille reiteille (61 % vastaajista), joilla mieluisimmat päivämatkojen pituudet ovat joko 7-10 km tai 16-20 km. Lisäksi omatoimisen melonnan kannalta oleelliset MEK:n asettamat tuotekriteerit tulevat esille myöhemmin kappaleessa 3.3. (Matkailun edistämiskeskus 2010.)

3.3 Matkailun edistämiskeskuksen suositukset reittien tuotteistamisesta

Matkailun edistämiskeskuksen tekemien analyysien mukaan melonta kuuluu Suomessa teemoihin, joilla nähdään mahdollisuuksia saavuttaa kasvutuloksia kansainvälisillä markkinoilla, ja tätä varten sille on kehitetty erityiset reittien tuotteistamista ohjaavat suositukset (Matkailun edistämiskeskus 2011). Suositusten laatimisesta on vastannut Outdoors Finland -hanke, joka keskittyy kesäaktiviteettien kehittämiseen pienten ohjelmapalveluyritysten ja muiden paikallisten tahojen avulla. Hankkeen taustalla toimivat Matkailun edistämiskeskus ja Maaseutupoli-

tiikan yhteistyöryhmän Matkailun teemaryhmä. Suosituksia saatetaan myös päivittää aika ajoin, ja päivitettyt suositukset löytyvät Matkailun edistämiskeskuksen sivuilta: www.mek.fi.

Melontamatkailu voidaan karkeasti jakaa opastettuun melontaan ja omatoimiseen melontaan. Tässä opinnäytetyössä keskitymme vain omatoimiseen melontaan, mutta Outdoors Finland -hanke on laatinut molempia melomismuotoja varten reitikohtaisen listan suosituksista, jotka kertovat, millaista informaatiota reitistä tulisi olla saatavilla, jotta se täyttäisi kansainvälisenkin matkailijan tarpeet ja lisäksi Matkailun edistämiskeskuksen asettamat vientikelpoisuuden kriteerit (Matkailun edistämiskeskus 2011). Näiden kriteerien pohjalta pyritään kehittämään melontamatkailun tuotteistamista ja lisäämään yhteistyötä eri tahojen välillä palveluiden kehittämiseksi. Matkailun edistämiskeskus ei itsessään ryhdy konkreettisiin toimenpiteisiin, vaan se antaa ainoastaan suositukset, joiden avulla se pyrkii sitouttamaan paikallisista toimijoista kootut työryhmät toteuttamaan ja parantamaan melontatuotetta ja sen kansainvälisiä markkinointimahdollisuuksia kohdealueella. (Matkailun edistämiskeskus 2011.)

Taulukko 1. Matkailun edistämiskeskuksen teemakohtaiset tuotekriteerit melontareitille

Saavutettavuus	Vetovoimaisuus	Palveluvarustelu	Vaativuustaso ja melottavuus
<ul style="list-style-type: none"> • reitin tulee olla hyvin saavutettavissa • reitin lähtö- ja paluupisteeseen pääsee autolla tai tuotteeseen sisältyy kuljetus kohteeseen 	<ul style="list-style-type: none"> • reitin varrella on vaihtelevat sekä ulkomaalais- ta matkailijaa kiinnostavat luonnonkauniit maisemat 	<ul style="list-style-type: none"> • kanoottivuokrauspiste ja kuljetuspalvelut • rantautumis- ja taukopaikkoja • majoituspaikkoja • elintarvikkeiden hankintapaikka reitille mentäessä tai reitin varrella 	<ul style="list-style-type: none"> • reitti tarkistetaan vuosittain • kosket on luokiteltu kansainvälisen koskiluokituksen mukaisesti • turvallisuuteen vaikuttavat seikat reitin varrella on selvitetty ja ohjeistettu • reittiä käyttävillä yrityksillä on reitti-kohtainen turvallisuussuunnitelma

(Matkailun edistämiskeskus 2011a)

Matkailun edistämiskeskus on laatinut kriteerit myös omatoimiselle melontamatkailulle, ja koska tämä opinnäytetyömme on tehty nimenomaan omatoimisen melonjan näkökulmasta, näemme tarpeelliseksi ottaa myös seuraavat kriteerit esille, vaikkei opinnäytetyötämme olekaan tehty palvelujen tai tuotteiden tuottajien näkökulmasta. Heitä kyseiset kriteerit enimmäkseen koskevat. Tämä tarkoittaa sitä, että seuraavista kohdista useassa vastuu siirtyy melojalle itselleen, jos hän ei ole ostanut tuotetta yrittäjältä, vaan hän suorittaa melonnan itsenäisesti ja omilla vä-

lineillään. Omatoimiselle melojalle tulisi kuitenkin ilmoittaa seuraavat kohdat kirjallisesti englannin kielellä (tai kohdemarkkinan kielellä) tuotekuvauksessa, jos tuotetta myy yritys tai yrittäjä:

Taulukko 2. Matkailun edistämiskeskuksen kriteerit koskien omatoimiselle melonnalle

Kohta 1.	<ul style="list-style-type: none"> - reitin pituus (km), ohjeellinen kesto (h) - soveltuvuus: kenelle reitti sopii? - reitin haasteellisuustaso ja mahdolliset koskipaikat ja niitä koskevat yksityiskohdat, kuten pituus, pudotuskorkeus, kantoreitit ja kansainvälinen luokitus - palvelukielet - tarvittavat varusteet (tuotteeseen sisältyvät, asiakkaan omat) - reitin kuvaus, joka pitää sisällään elämistää, kasvillisuutta, maaperän, ilmaston, vesistön, luonnonnähtävyydet ja muut kiinnostuksen kohteet reitin varrella - majoituskohteet reitin varrella: minkä tyyppistä majoitusta on tarjolla? - reittityypin: meri-, järvi-, joki- vai koskireitti?
Kohta 2.	<p>Tuotteesta tulisi olla reittikartta, joka olisi vähintään englanniksi ja johon olisi merkattu hätänumerot ja palvelut reitin varrella. Esimerkiksi seuraavat palvelut olisi syytä näkyä reittikartasta: yöpymismahdollisuudet, rantautumispaikat, ravintolat, kahvilat, elintarvikioskien + aukioloajat, matkapuhelimen kuuluvuus ja tärkeimmät GPS-koordinaatit.</p>
Kohta 3.	<p>Tuotteeseen sisältyvät varusteet ovat kunnossa ja säännöllisesti huolletut.</p>
Kohta 4.	<p>Yritys tarjoaa/välittää kanootti- ja pelastusliivivuokrauksen, jos ne eivät sisälly muuten tuotteeseen.</p>
Kohta 5.	<p>Tuote täyttää melontaturvallisuuden neuvottelukunnan turvallisuusohjeet.</p>

Kohta 6.	Ennen retkeä asiakas saa turvallisuus- ja varustetiedon esittelyn.
Kohta 7.	Asiakas saa sääennusteen.

(Matkailun edistämiskeskus 2011a)

3.4 Uusi kuluttajaturvallisuuslaki

1.1.2012 voimaan astunut uusi kuluttajaturvallisuuslaki säätelee osaltaan myös omatoimista melontamatkailua silloin, kun omatoiminen melontamatkailija vuokraa kanoottinsa tai kajakkinsa joltakin palveluntarjoajalta. Lakiuudistus koskee yleisen kuluttajaturvallisuussäätelyn päivittämistä, yksinkertaistamista ja selkeyttämistä, ja sen perimmäisenä ajatuksena on ennaltaehkäistä terveys- ja omaisuusvaaroja (Työ- ja elinkeinoministeriö 2012). Tarkasteltaessa tarkemmin kyseistä lakia sen tarkoitus voidaan jakaa kuluttajapalveluja tarjoavan kannalta viiteen päätarkoitukseen: 1) varmistaa kulutustarvaroiden ja kuluttajapalveluiden turvallisuus, 2) ennaltaehkäistä kulutustavaroista ja kuluttajapalveluista aiheutuvia terveys- ja omaisuusvaaroja, 3) edellä mainittujen vaarojen sattuessa varmistaa, että vaara saadaan riittävän tehokkaalla tavalla poistettua, 4) turvata korkealaatuinen kuluttajaturvallisuusvalvonta, ja 5) osaltaan parantaa toiminnanharjoittajien toimintaedellytyksiä. (Kuluttajaturvallisuuslaki 920/2011, 1 §.)

Yksityisen melontamatkailun kohdalla nousee esiin varsinkin kyseisen lain 9. pykälä, joka käsittelee tietojen antamista kuluttajalle. Kyseisen lain mukaan toiminnanharjoittaja on velvollinen antamaan kuluttajalle tarvittavat tiedot, jotta tämä pystyy arvioimaan kulutustavaraan tai kuluttajapalveluun liittyvät vaarat. Valvontaviranomaisen toimesta voidaan toiminnanharjoittajalta vaatia myös tavaraan tai palveluun liittyvän vaaran torjumiseksi ja ehkäisemiseksi käyttö- tai toimintaohjeita sekä tarpeen mukaan varoituksia ja muita ohjeita. (Kuluttajaturvallisuuslaki 920/2011, 9 §.) Omatoimisen melontamatkailun kohdalla tämä tarkoittaa sitä, että asiakkaalle, joka vuokraa kanootin tai kajakin käyttöönsä, on annettava myös oh-

jeita ja opasteita riskeistä ja mahdollisista vaaroista, joita kyseisen tuotteen vuokraamiseen ja käyttöön liittyy. Toiminnanharjoittajan tulisi lain mukaan tarjota asiakkaalle tuotteen tai palvelun käytön kannalta oleelliset ohjeet ja opasteet, jotka tässä tarkoittavat esimerkiksi informatiivista karttaa ja pelastusliivejä sekä opastusta kanootin tai kajakin käyttöön. Tämän lain noudattamista valvoo Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Kuluttajaturvallisuuslaki 920/2011, 13 §).

4 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTTAMINEN

Usein toiminnallisen opinnäytetyön tarkoitus on tuottaa jokin produktio esimerkiksi esine, opas, ohjekirja, tapahtuma, näyttely, kokous, kongressi tai portfolio. Tavoitteena on konkreettinen tuotos, ei tutkimus. (Vilka & Airaksinen 2004, 6.) Tärkeää toiminnallisessa opinnäytetyössä on pohdinta saavutetun ymmärryksen ja tiedon merkityksestä alan kehittämiseksi konkreettisine kehittämisehdotuksineen (Vilka & Airaksinen 2004, 12).

Toiminnallisessa opinnäytetyössä tutkimuskäytäntöjen käyttö on hieman vapaampaa kuin tutkimuksellisissa opinnäytetyöissä, vaikka tiedon keräämiseen käytettävät keinot olisivatkin samat (Vilka & Airaksinen 2003, 57). Toiminnallisessa opinnäytetyössä ei ole aina myöskään tarpeellista analysoida kerättyä aineistoa yhtä tarkasti kuin tutkimuksellisissa opinnäytetyöissä. Tämä koskee kuitenkin vain laadullisella menetelmällä kerättyä aineistoa toiminnallisessa opinnäytetyössä. (Vilka & Airaksinen 2003, 57-58.)

Toiminnallisessa opinnäytetyössä usein ongelmaksi nousee se, että toimeksiantajan puolelta projekti on saatava tiukkoja deadlineja noudattaen nopeasti valmiiksi, kun taas opinnäytetyön teoriapohjalla ei ole niin kovaa kiirettä, ja näin ollen opiskelija joutuu sovitteluun teorioita käytäntöön sopiviksi jälkikäteen, kun itse projekti on jo julkaistu tai esitelty (Vilka & Airaksinen 2004, 73). Olemme pyrkineet tässä työssämme välttämään kyseisen ongelman ja tutustumaan teorioihin hyvissä ajoin ennen keräämämme tiedon analysointia.

4.1 Opinnäytetyön toteutuksen vaiheet

Opinnäytetyön tutkimusaineisto kerättiin kartoittamalla melontareittejä internetistä Google-hauilla ja aluekohtaisten karttojen avulla. Jokainen kohdealueen kunta käytiin yksitellen läpi hakusanoilla ”kunnan nimi”+melonta ja ”kyseisen kunnan” melonta. Esimerkiksi Lahden kohdalla haku tehtiin seuraavasti: Lahti+melonta ja

Lahden melonta. Näin pyrittiin löytämään jokaisen kunnan melonta- ja reittimahdollisuudet yksinkertaisella mutta samalla todennäköisellä melonnan kohdalla käytettävällä etsimistekniikalla, jota aluetta tuntematon saattaisi käyttää. Myös kohdealueen suurimmat vesistöt, järvet ja joet käytiin läpi kyseisillä hakuehdoilla. Tehdyt nettihaut merkattiin ylös, jotta niitä on myöhemmin helpompi tarkastella. Hauilla löytyvistä linkeistä valitsimme aina mielestämme luotettavimmat tiedonlähteiksi, eli lähinnä erilaisten julkisten tahojen ylläpitämät sivustot. Näin pyrimme minimoimaan internet -lähteiden kohdalla hyvin usein tapahtuvaa muuttumista ja lähteiden häviämistä. Saatu materiaali kerättiin Excel-taulukoihin maakunta-kohtaiseen luetteloon, jossa pystysarakkeisiin laitettiin reittiä koskevia tietoja, kuten esimerkiksi Matkailun edistämiskeskuksen reittisuositukset, ja jossa tarkastellaan niiden toteutumista jokaisen reitin kohdalla erikseen. Vaakasarakkeisiin tuli jokainen reitti erikseen kunnittain järjestyksessä. Päädyimme taulukon muotoon sen vuoksi, että koimme sen olevan selkein vaihtoehto, kun reittejä tuli kuitenkin huomattava määrä. Taulukosta yksittäistä reittiä on helppo tarkastella ja havainnoida sen tilaa. Kun kaikki reitit on saatu sijoiteltua taulukoihin, aletaan keruuvaiheessa hankittua tietoa analysoimaan ja katsotaan, kuinka suositukset toteutuvat yksittäisten reittien kohdalla.

Analysoimme materiaaleja omatoimisen melojan näkökulmasta, joka haluaa tehdä melontaretken hankealueella itsenäisesti. Kun reitit oli käyty yksitellen läpi ja puutteet huomioitu, laaditiin alueesta yhteenveto ja kehitysehdotuksia, joiden avulla paikalliset toimijat voivat alkaa kehittämään alueensa reittejä, niin että ne saadaan vastaamaan Matkailun edistämiskeskuksen kriteereitä. Opinnäytetyömme kuuluu siis suurempaan kokonaisuuteen, jossa melonnan lisäksi kartoitetaan myös pyöräily- ja vaellusreittejä. Käytettävät menetelmät ovat tiedonkeruu internetistä, sen analysointi perustuen MEK:n kriteereihin sekä kehityssuunnitelman laatiminen paikallisille toimijoille. Koska kyseessä on kehityshanke, voidaan opinnäytetyön katsoa lukeutuvan toiminnalliseksi opinnäytetyöksi, mutta siinä on myös laadullisen tutkimuksen piirteitä, koska reittejä arvioidaan niiden laadullisten ominaisuuksien perusteella. Kyseessä ei ole kokonaistutkimus, koska opinnäytetyössä otetaan huomioon vain viralliset reitit ja se tehdään osana suurempaa reittien kehityskokonaisuutta.

Aikataulullisesti opinnäytetyö sai alkunsa huomattuamme vapaan tehtävänannon koulumme sisäisessä verkkojärjestelmässä syyskuussa 2011. Yhteyshenkilön kanssa suoritettujen tapaamisten jälkeen aloitimme opinnäytetyön tekemisen keräämällä materiaaleja alueen melontareiteistä Google-hauilla internetistä toimeksiantajan toiveiden mukaisesti ja laatimalla hakutuloksista Excel-taulukot maakuntakohtaisesti. Ennen joulua valmiiksi saatavia osia olivat Excel-taulukot reittikuvauksineen ja kirjallinen opinnäytetyösuunnitelma sekä toimeksiantajan erityisestä pyynnöstä myös sisällysluettelo työtä varten. Toimeksiantajalle hyödyllisten osuuksien toivottu palautuspäivämäärä oli helmikuun loppuun mennessä, mutta osaltaan myös meistä riippumattomista syistä emme ehtineet tapaamaan toimeksiantajaa tammikuun aikana. Helmi- ja maaliskuun käytimme tiedon analysointiin ja teoriaosuuden valmiiksi saattamiseen. Tämän jälkeen jatkoimme vielä kirjallisen osuuden hienosäätöä ja yhteenvedon laadintaa sekä valmistelimme työtämme kohti kevään seminaaria.

5 MATKAILUN EDISTÄMISKESKUKSEN KRITEERIEN TOTETUTUMINEN

Opinnäytetyömme Outdoors Finland Etelä -kehittämishankkeen kohdealue pitää sisällään viisi maakuntaa, jotka ovat Etelä-Karjala, Kanta-Häme, Kymenlaakso, Päijät-Häme ja Uusimaa. Olemme siis kartoittaneet kyseisten maakuntien melontareitistöjen reittitietojen löydettävyyden, reittien saavutettavuuden ja palveluvarustelun tämän hetkisen tason. Tarkoituksena on testata Matkailun edistämiskeskuksen omatoimista melontamatkailua ja reittisuosituksia koskevien kriteerien toteutumista kohdealueen melontareiteillä ja analysoida tämän jälkeen reitistöjen nykytilaa. Kyseessä on siis eräänlainen kehittämishanke, joka näin ollen voidaan laskea toiminnalliseksi opinnäytetyöksi. Analysointivaiheessa opinnäytetyö saa myös laadullisia piirteitä, koska melontareittejä arvioidaan niiden laadullisten ominaisuuksien perusteella. Analyysin yhteydessä otamme maakuntakohtaisesti muutaman case-esimerkin siitä, millaisia reittejä alueelta löytyy ja millaista tietoa niistä on saatavilla. Esimerkkeihin otetaan mukaan myös reittejä, jotka on vaikea löytää ja joista on huonosti informaatiota saatavilla, jotta lukija saa mahdollisimman hyvän kokonaiskuvan reittitarjonnasta.

5.1 Kysyntä ja tarjonta kohdealueella

Opinnäytetyössämme tarkasteltavat 5 maakuntaa käsittävät tärkeän markkina-alueen melontamatkailulle ja pitävät sisällään Suomen tiheimmin asutut seudut. Kotimarkkina-alueen ollessa hyvin merkittävä takaavat hyvät liikenneyhteydet potentiaalia myös kansainvälisen matkailun kehittymiselle. Ihmiset ovat yhä kiinnostuneempia luontoon suuntautuvasta matkailusta, josta hyvänä esimerkkinä ovat Suomen kansallispuistojen kävijämäärät. Vuosien 2000–2006 vertailussa ilmoitetaan kävijämäärät kaikissa Suomen 30–34 kansallispuistossa, joissa kasvua on tapahtunut tasaisesti koko aikavälillä, niin että alun 833 000:sta on päästy melkein puoleentoista miljoonaan (1 493 000). Huomattavaa on myös, että Uudenmaan alueella sijaitseva Nuuksion kansallispuisto on kasvattanut kävijämääräänsä suhteessa eniten vertailussa ilmoitetuista alueista. Nuuksion kävijämäärät kohosivat 80 000:sta 142 000:een mainitulla aikavälillä. (Hall 2009, 145.) Vuonna 2010 Nuuksion kävijämäärät ylsivät jo 178 000:een, ja kokonaiskävijämäärissä päästiin

jo noin 2 miljoonaa vuonna 2010 (1 958 500) (Metsähallitus 2012). Luontomat-
kailun kysyntä on siis ollut ainakin kansallispuistojen osalta kasvussa jo pidem-
män aikaa, ja ihmiset ovat koko ajan kiinnostuneempia tämäntyyppisestä matkai-
lusta, johon voimme lukea myös melonnan kuuluvan.

Liikuntamatkailusta on arvioitu tulleen matkailun osa-alueista eräs nopeimmin
kasvava muoto (Ilmanen 2004, 249). MEK:n kansainvälisestä luontomat-
kailututkimuksesta selviää, että vastaajat ovat erittäin kiinnostuneita rannikko- ja järvi-
seuduista mutta selvästi vähemmän kiinnostuneita kaupunkien läheisyydestä. Var-
sinkin pääkaupunkiseudun lähistöllä tuntuisi siis olevan melko tärkeää saada me-
lontareiteistä mahdollisimman kiireettömän tuntuista ja pyrkiä häivyttämään ur-
baanien kaupunkimaisemien tuntu. Samasta osaraportista selviää myös esimerkik-
si se, minkälaisia lajeja vastaajat haluaisivat yhdistää melonnan kanssa. Suosi-
tuimpia ovat pyöräily, vaellus ja kalastus sekä eläinten ja lintujen tarkkailu luon-
nossa. Multiaktiiviteettilomille tuntuisi siis myös löytyvän kysyntää, joten matkai-
luyrittäjillä on monipuolisia ja haastavia suunnittelutehtäviä. (Matkailun edistä-
miskeskus 2010, 36,41.)

Melonnan ollessa pitkälti hyvin paikkasidonnainen matkailuaktiiviteetti voidaan
todeta, että Suomella on erittäin hyvät edellytykset melontamatkailun kehittämi-
selle. Maamme on täynnä erilaisia ja mielenkiintoisia vesistöjä, joita tulisi osata
hyödyntää yhä enemmän ja paremmin. Viime vuosikymmenen eräs kehittyneim-
mistä trendeistä urheilumuotojen saralla on ollut erityisten liikuntapaikkojen ra-
kentaminen ja aktiiviteettien paikallistaminen tarkasti määriteltyihin tiloihin. Ky-
symykseksi nousee kuitenkin, kuinka pitkälti urheilu voidaan erottaa alkuperäises-
tä ympäristöstään ja silti säilyttää sen kokemuksellisuus. (Hinch 2011, 9.) Melon-
nassa on mahdollista rakentaa sisäharjoittelupaikkoja, mutta retkimelontaa mietit-
täessä ympäröivä luonto tarjoaa lopulta ne puitteet, joista suuri osa kokemukselli-
suudesta muodostuu. Niinpä kysynnän peruspilareita ovat luonnon tarjoamat puitteet
ja paikkojen saavutettavuus, jotka ovat Etelä-Suomen alueella todella hyvät
melontamatkailulle.

Alueena kyseinen Etelä-Suomen alue, joka pitää sisällään Uudenmaan, Kanta-
Hämeen, Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakunnat, tarjoaa

uskomattoman monipuoliset mahdollisuudet liikuntamatkailun eri muodoille. Suomen matkailullinen vahvuus piilee siinä, että heti muutaman kilometrin päässä suurten kaupunkien keskustoista aukeaa jylhät erämaamaisemat suurine vesistöineen sekä laajoine metsineen. Tämän pitäisi olla huomattava valtti maamme markkinointia suunniteltaessa ja maa-brändiä luotaessa. Markkinoinnissa Suomen kohdalla pääteemoina ovat tällä hetkellä ”Silence, please”, ”Wild & Free” ja ”Cultural Beat”. Kyseiset teemat on mietitty asiakkaiden motiivien pohjalta, ja ne ovat sen vuoksi mahdollisimman lähellä heidän ajatusmaailmaansa. Tarjonnan kannalta Suomea markkinoidaan maailmalle rauhallisena ja puhtaana luontoaktiviteetti-kohteena unohtamatta globaaleja kulttuuristamme kumpuavia ilmiöitä, kuten esimerkiksi joulupukkia ja herkullisia luonnon tarjoamia rikkauksia. (Matkailun edistämiskeskus 2011b.)

Harvalla maalla on tarjota niin monipuolisia melomismuotoja yhtä tiiviille alueelle sijoittuneena, kuin kyseisellä hankealueella on. Noin tunnin ajomatkan säteellä Helsinki-Vantaan kansainväliseltä lentokentältä voi meloa joki-, järvi-, koski-, kansallispuisto- ja merimaisemissa. Lisäksi alueella on muun muassa kanavia, ja saaristo itsessään tarjoaa erittäin vaihtelevia ja näyttäviä maisemia. Näistä valitettavasti meri- ja saaristoreitit ovat toistaiseksi vielä lähes kokonaan valjastamaton rikkaus, joka tulisi hyödyntää mitä pikimmiten. Niiden kohdalla olisi erinomainen mahdollisuus tuotteistamiseen ja näin ollen samalla melontatuotteiden kehittämiseen koko rannikkoalueella myös kansainvälisin mittarein mitattuna. Lisäksi tuotteiden saavutettavuus rannikolla on erinomainen, mikä edesauttaisi suuresti myös tuotteiden markkinointia ulkomaalaisille. Kokonaisuutena voidaan todeta, että tarjonnan potentiaali alueella voisi olla huippuluokkaa, mutta vielä toistaiseksi tarjolla olevia mahdollisuuksia tuotteistamisen osalta ei ole käytetty tarpeeksi tehokkaasti hyväksi ja valmiit tuotteistetut melontatuotteet loistavat poissaolollaan. Jo edellä mainitut kasvuluvut kansallispuistojen kävijämäärissä tukevat sitä faktaa, että luontomatkailevan suosio on jatkuvassa kasvussa, ja tämä edellyttää nopeita toimenpiteitä myös melontamatkailun tuotteistamisen ja tarjonnan parantamisen osalta.

5.2 Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan maakuntaan kuuluu kymmenen kuntaa, joista suurimmat ovat Lappeenranta ja Imatra. Melontareittejä Etelä-Karjalasta löytyy 13 kappaletta ja parhaiten niistä löytyy tietoa Etelä-Karjalan omasta e-portaalista, jota ylläpitää Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö. Niistä 10 reittiä Google Maps -karttoineen löytyy e-portaalista, ja nämä reitit ovat: Urkonsaaren kierros (Imatra), Mikonsaaren kierros (Imatra ja Lappeenranta), Oritsaaren ja Kytösen kierros (Imatra), Väliväylän reitti (Lappeenranta ja Luumäki), Hirvisaaren kierros (Lappeenranta), Ruohosaaren kierros (Lappeenranta), Myötävirtaan-reitti (Lappeenranta ja Simola-Vainikkala), Ruokolahden reitti (Ruokolahti), Kuolimon kierros (Savitaipale ja Suomenniemi) ja Kuivaketveleen kierros (Taipalsaari). Kyseiset reitit ja Google Maps -kartat löytyvät e-portaalista retkikohteet ja reitit -osiosta. (eKarjala -maakuntaportaali 2012a.) On otettava myös huomioon, että osa reiteistä on mahdollista meloa eri lähtöpisteistä lähtien, ja näin ollen ne ovat periaatteessa eri reittejä. Tällaisia reittejä ovat esimerkiksi Mikonsaaren kierros, jolle voi lähteä joko Lappeenrannasta tai Imatralta sekä Kuolimon kierros, jonka lähtöpaikat ovat Savitaipaleella ja Suomenniemellä. Jos kyseiset reitit lasketaan eri reiteiksi, löytyy e-portaalista 12 melontareittiä. Etelä-Karjalan melontareiteistä ainoastaan Masteensaaren ja Tiurunien kierros (Imatra) ei löydy e-portaalista vaan ainoastaan Imatran lähivesistön vesiretkeilykartasta, jonka on julkaissut Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö. Kyseinen kartta sisältää myös muita jo edellä mainittuja reittejä sekä toinen hyvä painettu kartta on Lappeenrannan edustan vesiretkeilykartta, joka sisältää niin ikään jo edellä mainittuja reittejä.

Omatoimista melontaretkä suunnittelevalle Etelä-Karjala on hyvä vaihtoehto, koska reiteistä on melko hyvin tietoa saatavilla ja se on helppo löytää. Alueen reiteistä ainoastaan Väliväylän reitti on ylimaakunnallinen ja menee osittain myös Kymenlaakson maakunnan puolelle. Osasta reiteistä löytyy tietoa myös Imatran lähivesistön vesiretkeilykartasta sekä Lappeenrannan edustan Vesiretkeilykartasta. Osa puolestaan löytyy ainoastaan e-portaalista, eikä niistä ole saatavilla Google Mapsin lisäksi muita karttakuvia tai ostettavaa karttaa. Etelä-Karjalan e-portaali on kattava kokonaisuus alueen reitistöistä, ja sieltä löytyy melonnan lisäksi myös esimerkiksi vaellusreittejä. E-portaalissa reitistä on kerrottu sen saavutettavuus,

kuvaus reitin vetovoimaisuudesta, Google Maps -kartta reitistä palveluineen sekä osasta reiteistä myös reitin pituus ja sen haasteellisuus. Google Maps -karttojen palvelujen symbolit on kerrottu myös englannin ja venäjän kielillä, mutta reittikuvausta ei ole kuin suomeksi. Reittikuvaukset ovat usein hyvin pintapuolisia, eikä niissä kerrota esimerkiksi reitin luonnosta juuri ollenkaan. Reitit ovat ladattavissa myös GPS-navigaattoriin GPX-tiedostona.

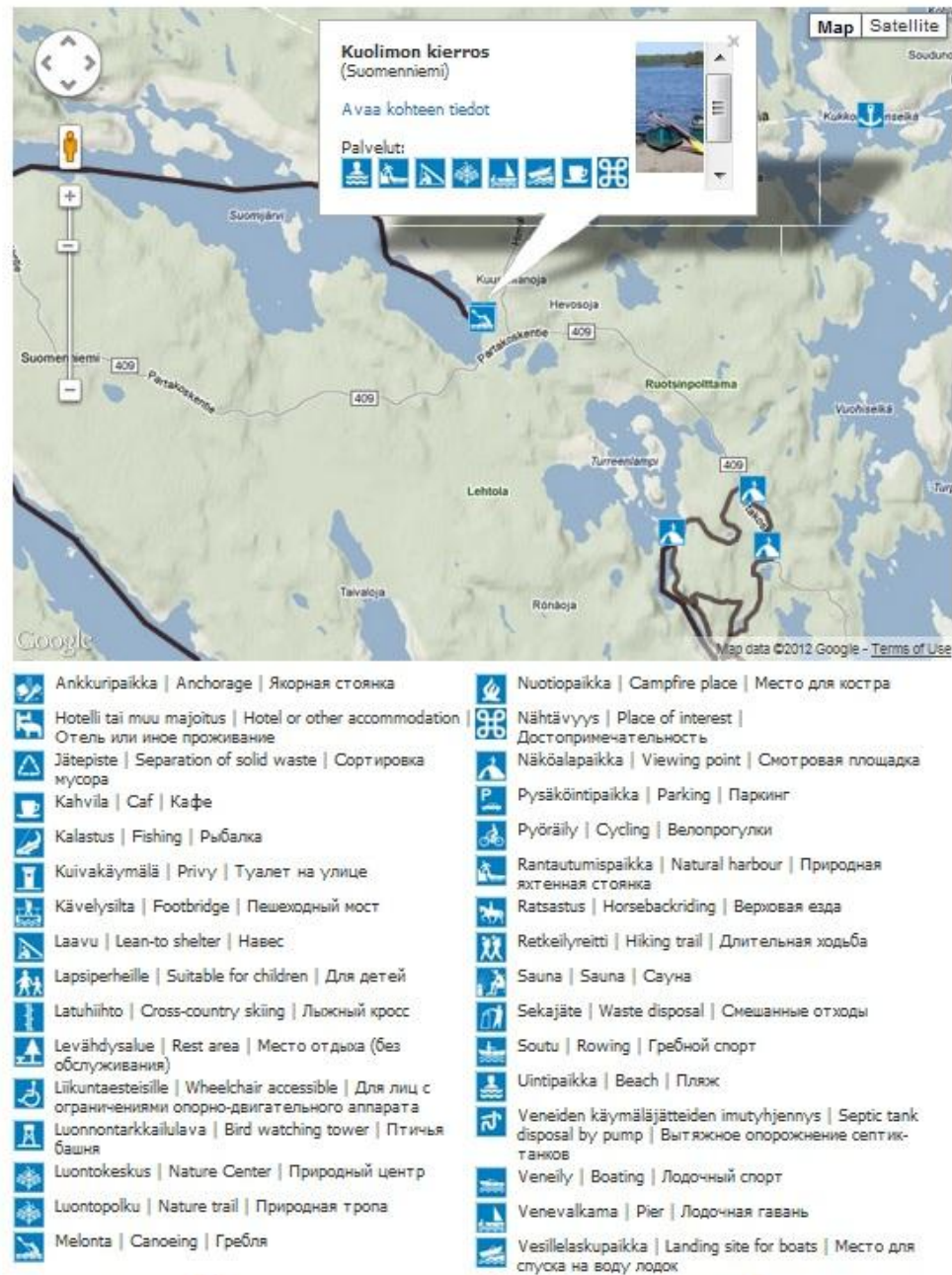
Ensimmäiseksi case-esimerkiksi Etelä-Karjalasta otetaan Kuolimon kierros (kuva 1), josta on saatavilla suppea reittikuvaus palveluineen sekä Google Maps -kartta e-portaalista. Koska reitti on kuitenkin melko pitkä, ei Google Maps -kartasta saa kovin tarkkaa kuvaa reitistä, ellei siitä tulosta todella isoa. Jos mahdollista, on parempi hyödyntää e-portaalista löytyvää mahdollisuutta ladata kartta GPX-tiedostona GPS-navigaattoriin, joilloin sen tulkitseminen on paljon helpompaa. Apua voi hakea myös Etelä-Karjalan vesiretkeilykartastosta, johon tosin itse reittiä ei ole merkattu, mutta karttakuva on muuten selkeämpi. Reitille voi lähteä useasta eri paikasta, joten sen saavutettavuus on hyvä ja reitin pituus vaihtelee lähtöpaikan mukaan noin 40 kilometristä noin 60 kilometriin. Palvelut reitin varrelta on merkattu Google Maps -karttaan ja symboleiden selitykset näkyvät kartan alapuolella myös englanniksi ja venäjäksi. Reitiltä löytyy muun muassa kahvila, nähtävyyksiä, näköalapaikkoja ja useita rantautumispaikkoja. Luontoa ei sen sijaan ole kuvattu reitin varrelta ollenkaan, eikä reitin kestosta tai haasteellisuudesta ole annettu tietoa. Nämä ovat selkeitä miinuksia ainakin mietittäessä reittiä ulkomaalaisen omatoimimelojan kannalta. Myöskään virallisia mobiilisovelluksia ei ole saatavilla, mikä alkaisi olemaan hyvin ajankohtaista erilaisten älypuhelimien suosion nousun myötä.

Yhteenvedon kyseisen reitin ja ylipäätään kaikkien e-portaalista löytyvien reittien kohdalla voidaan todeta, että ne ovat verrattain helposti löydettävissä, koska Etelä-Karjalassa on päädytty järkevään yhteiseen portaali-ratkaisuun, josta kaikki alueen reitit löytyvät. Hakusanoilla ”Etelä-Karjala” + ”melonta” pääsee helposti tutkimaan alueen reittivalikoimaa. Reiteistä saatavilla olevaan reittikuvaukseen toivoisimme toki tarkennuksia, jotta esimerkiksi juuri ulkomaalaisten olisi helpompaa suunnitella melontaretkeä alueella. Kuvauksessa voitaisiin kertoa enemmän luonnosta reitin varrella ja esimerkiksi sen haasteellisuudesta. Matkailun edistä-

miskeskuksen suositukset toteutuvat alueen reittien kohdalla sentään osittain. Tarkemmin niiden toteutumisen näkee tämän opinnäytetyön liitteissä olevista Excel-
taulukoista. Lähteenä e-portaalia voidaan pitää luotettavana, koska sitä ylläpitävä Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö päivittää portaalia säännöllisesti.

Kriteerien toteutumista tarkasteltaessa voidaan todeta, että Etelä-Karjalan reiteistä on saatavilla kaikista Google Maps -kartta, jonka voi tulostaa tai ladata GPX-tiedostona. Lappeenrannan ja Imatran seudun reitit löytyvät myös alueiden vesiretkeilykartastoista. Molempiin karttatyyppeihin on merkattu palvelut suomeksi, englanniksi ja venäjäksi. Google Maps -karttojen lisäksi muita internet -karttoja ei ole saatavilla. Myöskään mobiilisovellutuksia ei ole tarjolla. Alueen kaikkien reittien pituudet on kerrottu, ja osalle niistä on annettu arvioitu melonta-aika. Ajo-ohjeet lähtöpaikoille on ilmoitettu, mutta päätepisteitä ei, eikä myöskään minkäänlaisia yhdyskuljetuksia pisteiden välille ole järjestetty. Reittikuvaukset ovat hyvin pelkistettyjä, ja niissä ei ole kuvailtu luontoa reitin varrelta niin, että se herättäisi ulkomaalaisten kiinnostuksen reittejä kohtaan. Lähinnä niissä on mainittu rantautumis- ja taukopaikkoja sekä annettu muutama neuvo reitin suorittamiseksi. Haasteellisuudesta on annettu tietoa ilmoittamalla vaikeita kohtia, joissa tulee olla varovainen sekä Väliväylän kohdalla kosket reitin varrelta on luokiteltu kansainvälisen luokituksen mukaan. Osa reiteistä ei sovellu aloittelijoille.

Lataa kaikki kohteet GPX-tiedostona

Palvelut merkattu
GoogleMaps-karttaan
symbolein

Symbolien selitykset
kartan alapuolella
myös englanniksi
ja venäjäksi, kun kartan
klikkaa auki

Reitin pituuden vuoksi
GoogleMaps-kartta
jää melko epäselväksi
tulostettaessa yhdelle
paperille

Reittikuvausta ja
muuta informaatiota
reitistä saatavilla

Kuva 1. Otettu Google Maps -kartasta Kuolimon kierrokselle Suomenniemeltä lähettäessä, mutta reitille voi lähteä myös esimerkiksi Savitaipaleelta. Kuvassa on avattu linkki Google Maps -karttaan, joten siinä ei näy reitistä e-portaalissa saatavilla oleva muu informaatio.

(eKarjala -maakuntaportaali 2012b.)

5.3 Kymenlaakso

Kymenlaakson maakunta koostuu seitsemästä kunnasta, joista suurimpia ovat Kouvola, Kotka ja Hamina. Virallisia reittejä alueella on seitsemän kappaletta, ja useampi reiteistä kulkee useamman kuin yhden kunnan alueella. Internet -karttoja alueen reiteistä on huonosti saatavilla, ja ainoa, josta on edes jonkinlainen internet -kartta, on Kymijoen reitin loppupätkä, mutta se on informatiivisuudeltaan huono. Kyseinen kartta löytyy Pyhtään kunnan sivujen palvelujen ja liikunnan takaa, mutta siitä ei ole melojalle juurikaan hyötyä. Painetuista kartoista Kouvolan ulkoilukartasta löytyvät seuraavat reitit: Kymijoen reitti (osittain), Väliväylän reitti (osittain), Vuohijärven reitti (Mäntyharju-Voikkaa), Verlan reitti (Karijärvi-Voikkaa) ja Kirkkojärven reitti (Heinola-Voikkaa, osittain). Retkeilijän Iitti on toinen hyvä painettu kartta, josta löytyvät seuraavat reitit: Kimolan reitti (osa suurempaa melontarengaskokonaisuutta), Kymijoen reitti (osittain), Savonselän melontarengas (osittain, reitti on ylimaakunnallinen, ja siitä ei ole uusia päivitettyjä karttoja saatavilla) ja Kirkkojärven reitti (reitistä ei ole merkattu karttaan, vaikka sen alkuosa kulkeekin kartan alueella).

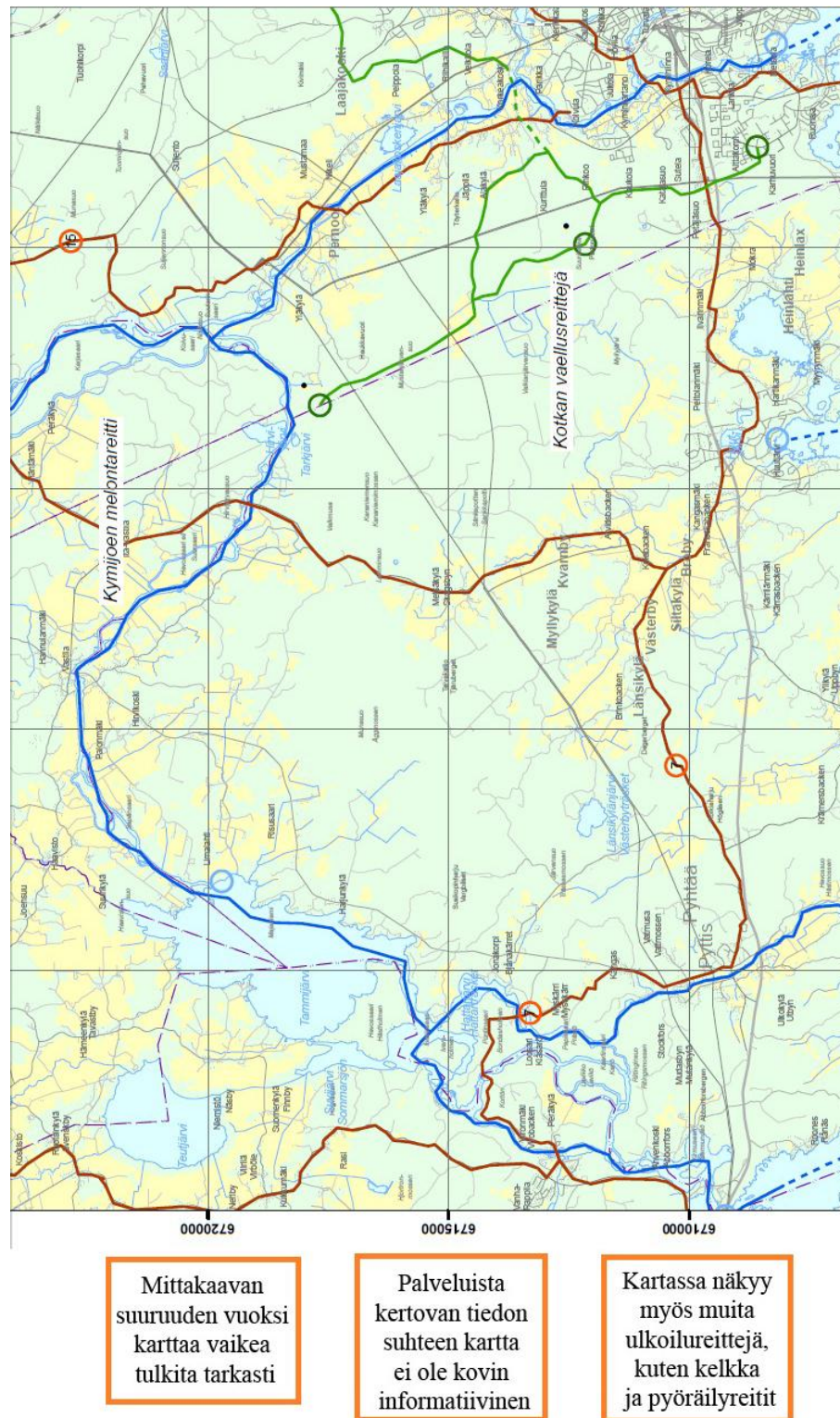
Tiedon etsintä Kymenlaakson melontareiteistä ei ollut alkuunkaan yhtä helppoa kuin Etelä-Karjalasta, koska Kymenlaakson maakunnan omilta kymenlaakso.fi-sivuilta ei löydy oikeastaan mitään itsenäistä melontamatkailijaa hyödyttävää tietoa, vaan se antaa etsijälle linkin jokaisen kunnan omille kotisivuille. Repoveden kansallispuistosta löytyy tietoa luontoon.fi-osoitteesta, mutta Repovedellä ei ole kuitenkaan virallisia merkittyjä melontareittejä. Ylimaakunnallisista reiteistä Kymenlaakson alueelle ulottuvat Väliväylän reitti, Kymijoen reitti ja Savonselän melontarengasreitti. Kyseisistä reiteistä on kuitenkin todella huonosti tietoa saatavilla. Väliväylästäkin kannattaa etsiä tietoa mieluummin Etelä-Karjalan maakunnan alaisuudesta kuin Kymenlaakson kautta. Vaikka Kymijoki on yksi Etelä-Suomen tunnetuimmista joista ja se tarjoaa myös melontaan erinomaiset edellytykset, on Kymijoen reitistä hyvin vaikea löytää mitään tietoa, saati karttoja tai reittikuvauksia. Myös Kouvolan kuntaan nykyään kuuluvan Jaalan kunnan vanhoilla kotisivuilla oli mainittu kolme melontareittiä, joista ei löydy enää mitään tietoa Jaalan kunnan omien sivujen lopetettua toimintansa kuntaliitosten myötä. Kymenlaakson maakunnan melontareiteistä voidaan sanoa, että niistä ei ole juuri-

kaan internetpohjaista tietoa saatavilla ja suunnitellakseen retken tarvitsee hankkia paikallisia ulkoilukarttoja.

Kymenlaakson saatavilla olevasta melko heikosta reittivalikoimasta valitsemme case-esimerkiksi Kymijoen melontareitin ja sen kahdesta loppuhaarasta Pyhtään haaran, josta löytyy myös internet -kartta Pyhtään kunnan sivujen kautta. Reitti on ylimaakunnallinen ja saa alkunsa Päijät-Hämeen maakunnasta Heinolasta, mutta reitille voi lähteä myös Kymenlaakson puolelta esimerkiksi Vuolenkoskelta tai Inkeröisistä. Reitin alkupätkästä ei ole saatavilla internet -karttaa tai muutenkaan informaatiota. Kyseisen reitin melomista suunnittelevan pitää hankkia useampia painettuja karttoja, jotta hän saa tarvittavan tiedon reitin melomiseksi. Alkupätkän reitistä löytää Retkeilijän Iitti –kartasta, ja lisäksi tarvitaan esimerkiksi Kouvolan ulkoilukarttaa. Reitin loppuosasta Pyhtään haarasta voi tulostaa PDF-kartan, mutta muuten informaatiota ei ole tarjolla. Kyseisen reitin pituus riippuu siitä, melotaanko lopussa Kotkan vai Pyhtään haara. Reittien pituudet ovat 140 km ja 150 km. Kestoa ei ole arvioitu, ja se riippuu pitkälti melojan tasosta. Reitin loppuosasta löytyvä kartta ei ole sekään kovin informatiivinen, ja sen mittasuhte on 1:100 000, joten se ei ole tarkasti tulkittavissa. Kartan tekstit ovat suomenkielisiä, ja paikannimet ovat myös ruotsiksi, mutta muuten reitistä ei ole tietoa englannin tai muun kohdemaan kielellä. Myöskään reitin vetovoimaisuudesta tai haastavuudesta ei ole tietoa saatavilla. Varsinkin ulkomaalaiselle omatoimimelojalle voi tuottaa suuria vaikeuksia suunnitella melontaretki tälle reitille. Kyseistä karttaa ei olekaan suunniteltu palvelemaan juuri melojia, minkä kyllä huomaa, kun tarkastelee sen soveltuvuutta melojien käyttöön. Myöskään palveluita reitin varrelta ei ole merkattu karttaan juuri ollenkaan. Valitettavasti tällä hetkellä ei ole muita karttoja kyseisestä reitistä internetistä saatavilla.

Yhteenvedona kyseisestä reitistä ja koko maakunnan reitistöistä voidaan todeta, että reiteistä ei ole keskitetysti tietoa missään, mikä olisi melojan kannalta erittäin toivottavaa. Lisäksi hyviä ja kattavia reittikuvauksia ei ole saatavilla mistään alueella sijaitsevasta reitistä. Matkailun edistämiskeskuksen suositukset eivät toteudu alkuunkaan Kymenlaakson reittien kohdalla, koska edes perustietoja reiteistä ei ole saatavilla. Jotta ne saataisiin kansainvälisetkin kriteerit täyttäväksi, pitäisi tehdä todella paljon työtä jokaisen reitin kohdalla. Lisäksi alueen reitistöistä saatujen

tietojen lähteet eivät ole kovin luotettavia, koska tiedot ovat useista hajanaisista lähteistä hankkittuja ja niiden luotettavuudesta ei ole täyttä varmuutta. Myös reittien tämän hetkinen kunto olisi syytä tarkistaa, koska niistä olemassa olevan informaation pohjalta ei ole kovinkaan järkevää alkaa suunnittelemaan melontaretkeä alueelle. Alueella olisi kuitenkin hyvä potentiaali kehittää melontamatkailua, koska Kymijoki haaroineen tarjoaa loistavat edellytykset melonnan harjoittamiseen ja Kymenlaaksosta olisi melomalla mahdollista päästä niin Päijänteelle, Saimaalle kuin myös merelle. Myös rannikko tarjoaisi hyvät edellytykset uusien reittien kehittämiseksi. Kriteerien toteutumisesta alueella ei voida oikeastaan puhua alkuunkaan, koska kaikkien reittien pituus ei ole edes tiedossa. Myöskään esimerkiksi internet -karttoja ei ole saatavilla kuin Kymijoen reitin Pyhtään haarasta, ja sekään ei sisällä melojan kannalta tarvittavaa informaatiota ollenkaan. Muitakaan karttasovellutuksia ei ole saatavilla. Valitettavasti reittien kestoa ei ole arvioitu yhdenkään reitin kohdalla, kuten ei niiden haasteellisuuttakaan.

Kuva 2. Kymijoen melontareitin Pyhtäällä mereen laskeva loppuhaara. Sininen viiva kuvaa reitin kulkua alueella.
(Yleiskartta 1:100 000, Pyhtää 2012.)

5.4 Päijät-Häme

Päijät-Hämeen maakunta puolestaan koostuu 11 kunnasta, joista suurimpia ovat Lahti, Heinola ja Hollola. Päijät-Hämeen kohdalla tehdyt haut tuottivat osumia kymmenen reitin verran, vaikka potentiaalia enempäänkin olisi. Alueen karttojen yleinen taso on melko vaatimaton. Nastolan kunnan sivuilta löytyy vesiretkeilykartasto, josta löytyy Lahti-Nastola -reitti. Tiedot reitistä ovat kuitenkin puutteellisia. Porvoonjoen reitti löytyy Porvoonjoki-kartasta. Tainion Taival -reitin kartta puolestaan löytyy Hartolan kunnan sivuilta liikuntatoimen alta sekä myös Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartta. Kyseinen painettu kartta sisältää myös Juvanjoki-Pohjola-Kaljo -reitin(Hartola), Salajärven reitin (Hartola) sekä ylimaakunnalliset Visa-Joutsa-Lesti (Hartola) ja Savonselän melontarengas -reitit. Padasjoen ladun vesiretkeilykartasta löytyy puolestaan Bifurkaatio -melontareitti pienellä reittikuvauksella varustettuna. Kymijoen melontareitti saa alkunsa Heinolasta, mutta sitä ei ole merkattu kyseisen maakunnan karttoihin. Teurajoen reitistä ei myöskään ollut saatavilla kunnan karttaa. Huomioitavaa on, että Tainion Taival -reitin voi meloa molempiin suuntiin, mutta laskemme sen silti vain yhdeksi reitiksi.

Alue on järvi- ja jokitarjonnaltaan runsas, mutta valitettavasti tämä ei näy yhtä hyvin melontareittien määrässä, laadussa ja saatavilla olevassa informaatiossa. Päijänne ja Vesijärvi vesistöineen tarjoaisivat erinomaiset mahdollisuudet kehittää alueelle virallisia ja helposti saavutettavissa olevia melontareittejä, ja jo luontosakin puolesta niistä olisi mahdollista saada todella vetovoimaisia reittejä. Näin ei kuitenkaan ole tehty, vaikka esimerkiksi Asikkalan kunnan sivuilla mainitaan kaksi reittihanketta, jotka oli määrä toteuttaa 2003-2007, ja näin ollen alueelta löytyy tällä hetkellä vain kymmenen reittiä, joista suurin osa on Sysmä-Hartola-akselilla. Ylimaakunnallisista reiteistä mainittakoon Porvoonjoen reitti, Kymijoen reitti ja Savonselän melontarengaan reitti, joista kahdesta jälkimmäisestä on todella heikosti tietoa saatavilla. Porvoonjoen reitistä puolestaan on hyvin informaatiota saatavilla, mutta se on suurimmaksi osaksi Uudenmaan puolella. Päijät-Hämeellä ei ole myöskään maakunnan yhteistä portaalia, johon olisi koottu alueen palveluita Etelä-Karjalan e-portaalin tavoin. Näin ollen melontareittienkin etsiminen on hidasta ja työlästä. Hartolassa ja Sysmässä on sen sijaan hyödynnetty edes

vähän Tainionvirran ja sen ympäristön melontamahdollisuuksia, ja tietoja reiteistä on kohtuullisesti saatavilla.

Päijät-Hämeestä ensimmäinen case-esimerkki on nimenomaan esimerkki reitistä, josta on todella huonosti internetissä tietoa saatavilla. Kyseinen reitti on Savonse-län melontareitti, jota on myös luonnehdittu maailman pisimmäksi yhtämittäiseksi sisävesien melontareitiksi (Iitin kunta). Kyseinen reitti kiertelee Päijät-Hämeen, Etelä-Savon ja Kymenlaakson maakuntien alueella, ja mittaa sille kertyy kaiken kaikkiaan noin 350 kilometriä. Reitin karttamateriaalit ovat puutteellisia, ja kunnollista virallista karttaa on hyvin hankala löytää. Saatavilla on ainoastaan suunta-antavia karttoja ja pätkiä reitistä, joiden pohjalta on hyvin vaikea alkaa suunnittelemaan melontaretkeä. Lisäksi opasteet reitin varrella ovat suurilta osin puutteellisia. Reitistä on kuitenkin kirjoitettu ainakin kirja nimeltä ”The Lakeland Way”, josta voi olla apua reitin melomista suunnittelevalle. Plussaksi voidaan laskea myös, että esimerkiksi Päijät-Hämeessä ja nimenomaan Heinolassa on herätty jo kunnostamaan reittiä ja sen opasteita. Reitien pituuden vuoksi näin olisi tapahduttava myös muualla, jotta siitä olisi koko reitin kannalta hyötyä.

Toisena case-esimerkkinä otamme Päijät-Hämeestä Hartola-Sysmä -välillä melottavan Tainion Taival -reitien, joka on mahdollista kulkea kumpaan suuntaan tahansa, mutta virran mukaisesti se aloitetaan Hartolasta, ja se päättyy Sysmän leirintä-alueelle. Lähtöpaikkoja reitille on Hartolassa useita. Tietoa reitistä löytyy molempien kuntien www-sivuilta, ja kartta reitistä löytyy Hartolan kunnan sivuilta liikuntatoimen alaisuudesta. Kartta on tulostettavissa, mutta GPS- tai mobiilisovelluksia ei ole ladattavissa. Lisäksi reitin voi meloa myös Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartan avulla. Reitistä on siis saatavilla sen pituus, saavutettavuus, arvioitu kesto riippuen melojatyypistä, reittikuvaus sisältäen myös luontokuvausta reitin varrelta, määrittely reitin haasteellisuudesta ja karttamerkinnät palveluista, kuten myös esteet reitin varrella. Karttaan on myös merkattu kanoitin vuokrauspaikat symbolein sekä muita alueen yrittäjiä ja heidän yhteystietojaan. Kyseinen reitti onkin omatoimisen melojan kannalta helposti melottavissa. Ainoat miinukset tulevat Hartolan kunnan www-sivuilta löytyvästä kartasta, josta puuttuu mittakaava kokonaan, eikä se muutenkaan sisällä tarkkoja yksityiskohtia.

Palvelut merkattu karttaan kattavasti erilaisin symbolein

Reitiltä löytyvät esteet on merkattu karttaan ja ohje niiden ohittamiseksi

Kartta on piirroskuva, eikä siinä ole mainittu ollenkaan mikä on kartan mittakaava

Kuva 3. Hartolan ja Sysmän välillä melottava Tainion Taival -melontareitti. (Hartolan kunta 2011.)

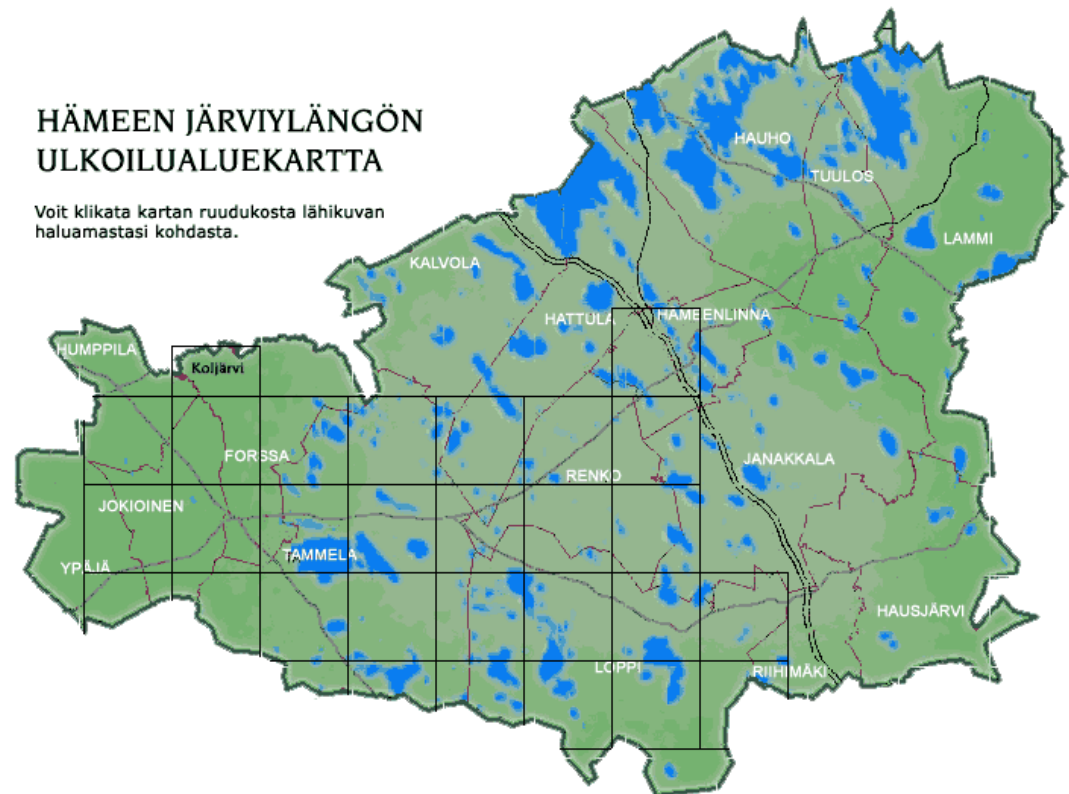
Yhteenvedona Päijät-Hämeen kohdalla voidaan todeta sen olevan niin sanottu välimuoto Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson tilasta. Päijät-Hämeen kohdalla tulisi vakavasti harkita Etelä-Karjalan e-portaalin kaltaista ratkaisua, josta kaikki alueen retkeilyreitit löytyisivät keskitetysti. Lisäksi vaikka alueen muutamasta reitistä onkin paremmin tietoa saatavilla, on yleiskuva se, että tietoa on hajanaisesti siellä täällä ja useiden reittien tiedoissa on huomattavia puutteita. Matkailun edistämiskeskuksen kriteerien toteutuminen alueen reittien kohdalla on heikkoa. Internetistä ei löydy muita karttoja kuin Sysmä-Hartola -alueen reiteistä ja Lahti-Nastola -reitistä, mutta niiden informatiivinen taso on huono, ja ne ovat ainoastaan suomeksi. Mobiilisovellutuksia tai esimerkiksi GPX-koordinanteja ei ole saatavilla yhdestäkään reitistä. Myös reittien pituudet ja kestot ovat suurilta osin määritte-

lemättä. Vetovoimaisuutta ei ole kuvattu muutamaa reittiä lukuunottamatta ollenkaan. Tässäkin kohtaa ainoat reitit, joista on edes vähäistä kuvausta, ovat Sysmä-Hartola -reitit. Kolmen reitin osalta saavutettavuuskin jää hämärän peittoon, koska tarkkaa lähtöpaikkaa ei ole mainittu, ja kahden muunkin reitin osalta se jää epäselväksi. Ainoastaan Tainion Taival -reitin kohdalla reitin haasteellisuus on määritelty, joten aika hankala on tällekin alueelle alkaa melontaretkettä suunnittelemaan. Alueen reiteistä saatujen tietojen lähteet vaihtelevat kuntien kotivuista yksittäisiin sivustoihin, joiden luotettavuutta on syytä epäillä. Kokonaisuudessaan voidaan todeta, ettei alueella ole otettu ulkomaalaista omatoimimeloojaa huomioon oikeastaan mitenkään, ja kriteerien toteutuminen alueen reittien kohdalla on erittäin heikkoa.

5.5 Kanta-Häme

Kanta-Hämeestä löytyi siis tehdyillä hauilla kaikkiaan 4 melontareittiä, joista kaikki löytyvät Hämeen järviylängön ulkoilualuekartan alueelta. Lopin reiteistä, eli Kaartjoen ja Punelian reiteistä löytyvät havainnolliset kartat Lopin kunnan sivuilta (Loppi 2011). Loimijoen ja Puujoen reitit on helpointa paikallistaa järviylängön ulkoilualuekartasta, joka löytyy Hämeen virkistysalueyhdistyksen ylläpitämillä sivuilta (Hämeen virkistysalueyhdistys 2012).

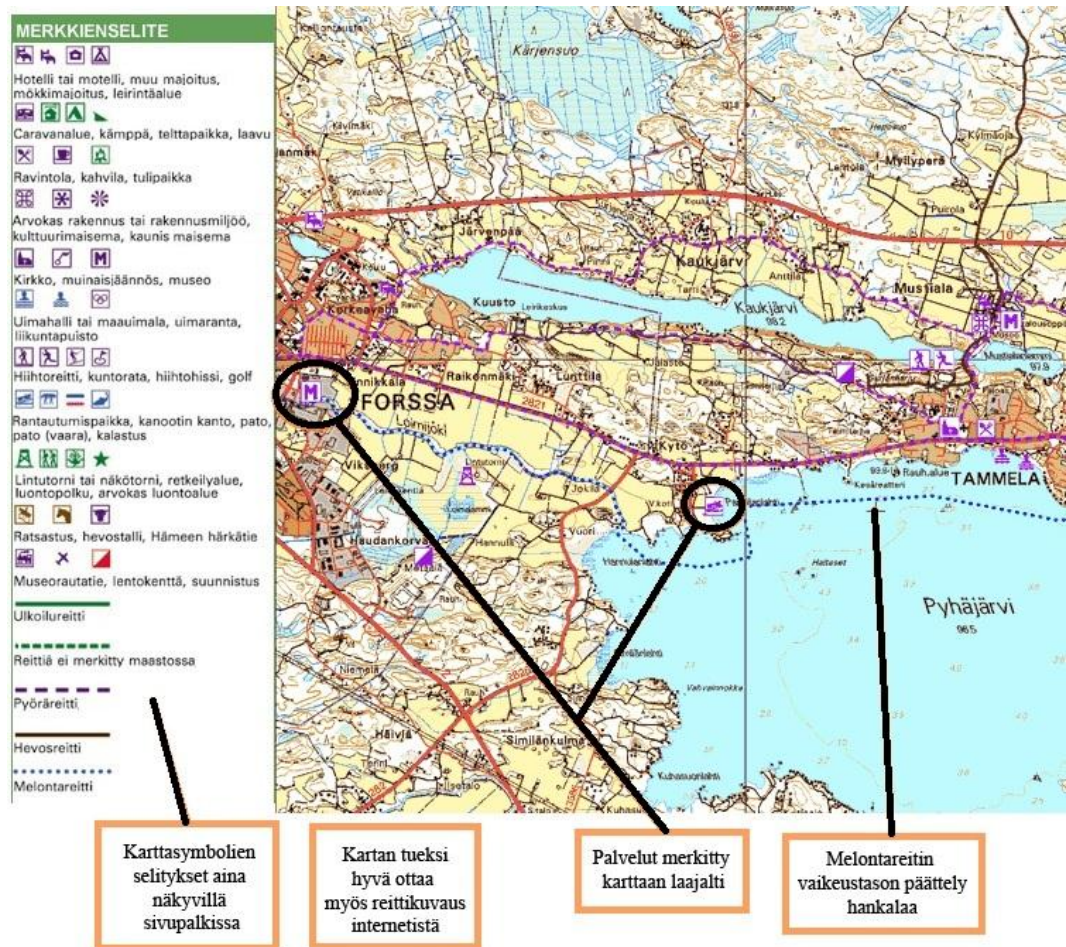
Maakunnan melontatarjonta jakaantuu Hämeen järviylängön alueelle. Lyhyistä päiväreiteistä hyvinä esimerkkeinä toimivat Lopen kunnan alueella sijaitsevat Punelian ja Kaartjoen melontareitit. Pidemmistä, usean päivän retkistä hyviä esimerkkejä ovat Loimijoen ja Puujoen reitit. Alueesta on tehty erittäin kattava kartta (Hämeen järviylängön ulkoilualuekartta), josta on olemassa myös helposti selattava internet -versio (kuva 4). Melontareittien lisäksi karttaan on merkitty ulkoilu-, pyöräily- ja hevosreitit. Reittien paikallistaminen internet -kartasta saattaa olla ajoittain hankalaa, joten paperikartan hankkiminen, ainakin pidemmille reiteille on suotavaa. Internet -kartassa on myös tulostus mahdollisuus. GPS -koordinaatteja alueen reitistöä ei ollut saatavilla.

Kuva 4: Hämeen Järviylängön ulkoilukartta.

(Hämeen virkistysalueyhdistys 2012.)

Seuraavana case-esimerkkinä on kartasta otettu lähikuva (kuva 5), josta näemme pienen osan Loimijoen reitistä ja hieman yleistä kartan ilmettä symboleineen. Karttaa ei ole suunniteltu varta vasten reittioppaaksi, joten esimerkiksi reitin pituutta tai tarkempaa kuvausta siihen ei ole erikseen merkitty. Loimijoen reitti on sinällään mielenkiintoinen, että se on määritelty alueen pisimmäksi reitiksi (250 km sivujokineen), ja se kulkee myös usean eri kunnan alueella, osittain Kanta-Hämeen ulkopuolellakin. Paras informaation lähde reitille on edellä mainittu kartta, mutta myös reittikuvaus löytyy luontoon.fi -sivustolta.

Kuva 5. Loimijoen reitti, Hämeen järviylängön ulkoilukartta. (Hämeen virkistysalueyhdistys 2012.)

Reitti on sinällään myös hyvä yleisesimerkki siitä, että se esittelee pitkän melontareitin, josta on kuitenkin hyvin vähän informaatiota saatavilla. Esimerkiksi reitin pituutta on kuvattu vain sivujoet kattavalla yhteispituudella, joka on 250 kilometriä. Muuten reittikuvauksesta löytyy kyllä kuvaus haasteellisimmista paikoista reitin varrella, sekä yleiset palvelut. Luontoon.fi -sivuston reittikuvaukset on käännetty myös englanniksi ja ruotsiksi. Enimmäkseen reitti nojaa kuitenkin kartan varaan.

Kuten jo aiemmin todettu, Kanta-Hämeen reitistö nojaa hyvin pitkälti Hämeen järviylängöstä toteutettuun karttaan, joka on kattava ja tarjoaa sinällään hyvän pohjan omatoimiselle, omiin kartanlukutaitoihinsa luottavalle retkeilijälle. Vaikka

alueelta löytyykin yksi hyvä kartasto, se ei kuitenkaan poista sitä tosiasiaa, että MEK:n asettamat kriteerit omatoimiselle melonnalle jäävät suurilta osin toteutumatta. Mitään yhtenäisempää melontasivustoa alueelta ei myöskään ole, ja reitit löytyvät internetistä vain oikeita hakusanoja käytettäessä, joka edellyttää jo tietämyksen reittien olemassaolosta. Puujoen melontareitti löytyy Melonta- ja soutuliiton sivuilta, ja Loimijoesta on kuvaus luontoon.fi-sivustolla. Lopin kunnan lyhyemmät reitit löytyvät kunnan omilta sivuilta pdf-karttoineen. Karttojen linkit toimivat hieman huonosti, ja työmme edetessä jouduimme moneen kertaan varmistamaan myös osoitteiden pysyvyyden.

5.6 Uusimaa

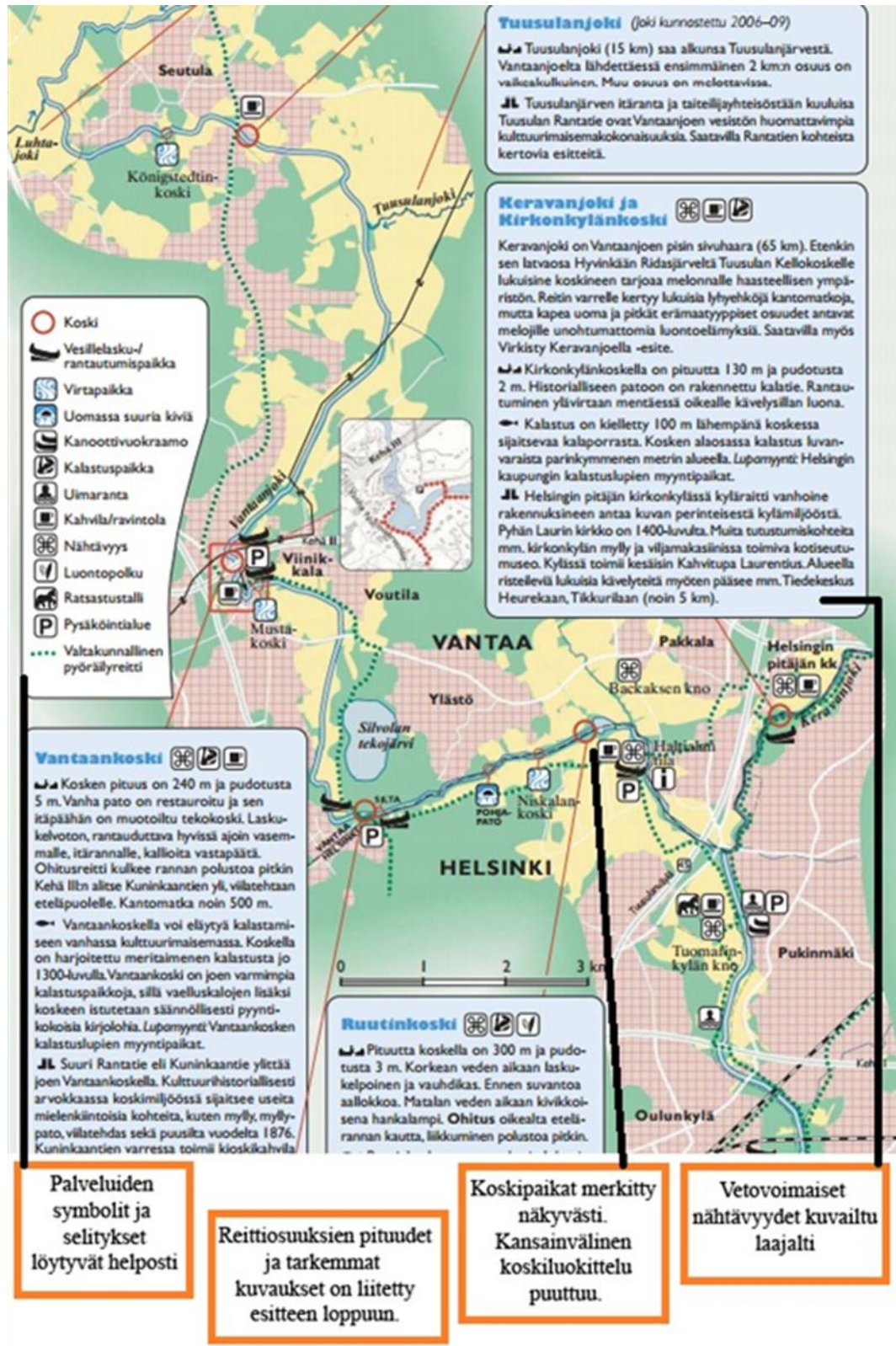
Uusimaa itsessään on jakaantunut 28 eri kuntaan. Kuntien tiheydestä johtuen myös suurin osa vähänkään pidemmistä melontareiteistä kulkee useiden eri kuntien alueella. Uudenmaan tarjontaa on hankalaa lähteä luetteloimaan selkeästi tekstissä, joten tarkemmat yksityiskohdat löytyvät loppuun liitetyistä Excel-
taulukoista. Seuraavassa kuitenkin vielä pääpiirteittäin Uudenmaan reittien jakaumaa, löydettyjen karttojen pohjalta ryhmiteltynä.

Uudenmaan melontareittien laajuuden ja monipuolisuuden taustalla on ainakin näennäisesti se, että esimerkiksi monet jokireitit, kuten Vantaan- ja Keravanjoet on jaoteltu pienempiin osakokonaisuuksiin ja joenpätkät on kuvailtu esimerkiksi excel-taulukoissamme omina kohtinaan. Käytännössä koko alueen voi jakaa karttoihin ja reitistöjen perusalueisiin. Vantaanjoen esitekartta on jaoteltu siten, että kartan lopusta löytyy tarkemmat kuvailut viidestä eri osuudesta (Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry 2012). Lisäksi kartasta löytyy myös Nurmijärven alueen reitistöä, joista on haettu kuvailut Nurmijärven omilta sivuilta (Nurmijärven kunta). Keravanjoen esitekartta löytyy samasta paikasta kuin Vantaanjoen vastaava esite. Melontapoolin alueen reitistöä kasattu kartta löytyy Melontapoolin omilta internet -sivuilta ja kattaa kaksipuoleisena niin Lohjan järven kuin Hiiden vedenkin alueet (Melontapooli 2010). Karttaan on merkitty kaikkiaan 13 eri reittiä.

Lisäksi Uudeltamaalta löytyy kattavat esitekartat Taasianjoen ja Porvoonjoen melontareiteistä. Kummastakaan ei ole saatavilla internetistä ladattavaa karttaa, mutta molempien reittien karttoja voi tiedustella esimerkiksi Vesien- ja ilmansuojeluyhdistykseltä. Uudeltamaalta löydetyn ainoan merireitin apuna voi käyttää Yleismerikarttaa 952, joka kattaa Läntisen Suomenlahden alueen. Lisäksi yksi hyödyllinen mainitsemisen arvoinen yleiskartta on Retkeily GT Etelä-Suomi -kartta, jonka painopisteinä ovat pyöräily, melonta, vaellus ja moottorikelkkailu (Karttakauppa 2012).

Uusimaa oli siitä mielenkiintoinen, että alueen melonta-reiteistä löytyi runsaasti kuvauksia erityisesti ihmisten omilta melonta-sivustoilta. Näitä emme kuitenkaan kelpuuttaneet mukaan tarkasteluun, vaikka osa kuvauksista olikin todella kattavia, ja mukana oli yleensä myös Google Maps -kartta, joita virallisiin reitteihin kelpuutetuista reiteistä harvemmin löytyi. Myöhemmissä esimerkeissä tulee esille myös tällainen sivusto. Uudellamaalla sijaitsee useampia eri melonta-alueita, joista on tehty toimiva kartasto reittikuvauksineen. Hyvä esimerkki on Lohjan Melontapooli, jonka alueella on useita eri yhteistyötoimijoita, joiden toimipaikoista voi vuokrata tarvittavat välineet. Toimivassa reittikartastossa, josta löytyy myös internetissä PDF-versio, on käännetty tekstiä myös englannin kielelle.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen sivuilta löytyy hyvät esite-kartat Vantaan- ja Keravanjoen melontamahdollisuuksista. Jokireitit on jaettu pienempiin kokonaisuuksiin, joista löytyy kuvaukset internet-sivulta, sekä itse kartasta. Sivustoa on kuitenkin mahdollista selata vain suomen kielellä, mikä on harmillista, koska näkisimme, että reitistöllä riittäisi potentiaalia kehittyä myös ulkomaalaisten matkailijoiden käyttöön. Kanootin vuokrauspaikkoja alueelta löytyy melko paljon ja reitit ovat hyvin saavutettavissa, pääkaupunkiseudun läheisyydessä. Reitin kuvailussa olisi kuitenkin vielä parannettavaa. Esimerkiksi koska on paljon, mutta niitä ei ole luokiteltu kansainvälisen koskiluokittelun mukaisesti. Suomen kielellä löytyy kuitenkin hyvät kuvailut, johon on sisällytetty yleensä myös kosken pituus ja pudotus. Lisäksi kaikki kosket on merkitty karttaan.

Kuva 6. Vantaan- ja Keravanjoen reitit.

(Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry, 2012.)

Uudenmaan reitistöistä iso osa rakentui Vantaanjoen, Keravanjoen ja Lohjan Melontapoolin yhteyteen. Nämä reitit olivat pääsääntöisesti melko selkeästi rakennelluja verkostoja, vaikka esimerkiksi gps-koordinaatit jäävät vielä puuttumaan ja mobiilisovellutuksia ei melontareiteistä löydy. Mukaan kartoitukseen otimme muun muassa reittejä kuntien omilta sivuilta, joista seuraavassa esimerkissä käymme hieman läpi melontaa Nurmijärvellä.

Melontareittejä

Jokimelonta

Hyviä lähtöpaikkoja ovat **Myllykoski**, **Nukarinkoski** (kuntopolun päästä kosken alta tai koskenniskalta ylöspäin) **sillat** (Vantaan ylittävä Palojoki-Hyryläntie tai Palojoki- Luhtajoentie) tai **Rantakulma**.

Reittiehdotuksia

1. Nukari- Myllykoski n. 11 km. Reitin voi meloa myös edestakaisin valiten lähtöpaikaksi Nukarin tai Myllykosken (paras osuus Pikkukoski-Raalantie).
2. Myllykoski-Palojoki-Vantaankoski-Helsinki (esim. Pikkukoski) yht. 45 km
3. Nukarinkoskelta jokea ylöspäin

Luhtajoki (Kyläjoki) on melottavissa yleensä vain keväisin ja syksyisin. Luhtajoki alkaa Kyläjokena Rajamäen ja Nurmijärven kirkonkylän välillä. Varsinainen Luhtajoki alkaa Kirkonkylän jälkeen. Kyläjoen melottava osuus on lyhyt. Joessa on pieniä koskipaikkoja, jotka joutuu kiertämään tai uittamaan kanoottia. Kuhakoski Perttulassa on laskukelvoton. Hyvä lähtöpaikka on Kyläjoessa vanhan Rajamäentien silta n. 4 km Nurmijärven kirkonkylän pohjoispuolella. Luhtajokea pääsee melomaan parhaiten Valkjärven lähtöpisteistä (padon ylitys siirryttäessä joelle) tai Lopentien sillalta Numlahdesta.

Reittiehdotuksia

1. Valkjärvi-Toivola-Vantaanjoki (Keimola), Toivolaan matka n. 12 km, Vantaanjoelle n. 5 km
2. Rajamäentie-Nurmijärvi-Perttula n. 15 km
3. Toivola-Vantaankoski n. 20 km

Lepsämänjoki soveltuu melontaan tulvan huippuna keväisin ja syksyisin. Lepsämänjoki laskee Luhtajokeen, joka yhtyy Vantaanjokeen, jota voi meloa vaikka Helsinkiin Pikkukoskelle. Joki on parhaiten melottavissa Lepsämästä Takkulantien luota alaspäin. Joessa ei ole muita koskia kuin vanha Myllykoski Klaukkalan jälkeen. Hyviä lähtöpaikkoja ovat mm. Takkulantien silta Lepsämässä, Lepsämänjoentien silta ja Lahnuksentien silta Klaukkalassa.

Reittiehdotuksia

1. Takkulantie-Klaukkala (Lahnuksentie) n. 10 km
2. Klaukkala-Keimola n. 10 km ja Vantaanjokea edelleen (esim. Vantaankoski)

Koskimelonta

Nukarinkoski soveltuu ylemmältä osaltaan korkean veden aikaan koskiharjoitteluun.

Kuva 7. Melontareittejä Nurmijärven kunnan sivuilta.

(Nurmijärven kunta 2012.)

Nurmijärven kunnan sivuilla on listattu alueen melontareittejä, tai pikemminkin reittiehdotuksia melko hyvin verrattuna muiden kuntien sivustoihin. Internet-sivuille listaus ei kuitenkaan monesti helpota matkailijoiden reittivalintaa, vaan on lähinnä paikallisten, ja alueen jo tuntevien apuna. Sivuston englannin ja ruotsin kieliset versiot ovat jääneet vielä aika alkeelliselle tasolle, jossa vain etusivu on käännetty. Kartoista ei ole mitään mainintoja sivustolla. Useampi mainittu reitti löytyy kuitenkin esimerkiksi aiemmin esille tulleesta Vantaanjoen esitteestä, mutta silti osalle reiteistä löysimme avuksi vain tiekarttoja. Se, että kunnan sivulla on listattu melontamahdollisuuksia, on jo hyvä alku, josta voitaisiin lähteä kehittämään reittien monipuolisuutta, toimivuutta ja informaation saatavuutta. Hyvänä ohjeena kehtiystyöhön olisi esimerkiksi MEK:n omatoimisen melonnan kriteerit, joiden kautta paranneltaisiin melonnan eri osa-alueita ja reitistöjen yleisilmettä.

Uudenmaan maakunnan reitistöjen laajuuden ja monipuolisuuden vuoksi on vaikeaa ja osaltaan epäoleellista lähteä tekemään kovinkaan kattavaa yhteenvetoa. Uusimaa jakautuu pitkälti niin, että tietyillä alueilla on selvästi panostettu enemmän melontamatkailun houkuttelevuuteen (esim. melontapooli), kun taas osasta reiteistä ei ole juurikaan muuta saatavilla kuin nimi ja lyhyt kuvaus. Kaikkiaan yleisilme on kuitenkin melko positiivinen, koska suurimmasta osasta reittejä löytyy ainakin perustiedot. MEK:n asettamat kriteerit eivät toteudu täysin reitistöissä, mutta kehitystaso on kuitenkin jo melko korkealla ja esimerkiksi mobiilisovellusten luominen tekisi reiteistä osaltaan myös nykyaikaisempia. Suurimmasta osasta reittejä on kuitenkin jo perusinformaatio saatavilla. Myös Uudenmaan kohdalla internetistä puuttuu vielä yleisempi melontasivusto, johon kaikki reitistöt olisi kasattu, ja erityisesti ulkomaalaista matkailijaa ajatellen reitit ovat vielä hankalasti löydettävissä. Toisaalta, karttoja on tarjolla melko hyvin ja yksityiskohtaiset reititkartatkin löytyvät suuresta osasta tarjontaa. Hyviä reittejä alueelta löytyy jo paljon, mutta jokaisen kohdalla löytyy myös kehitettävää. Tiheän asutuksen myötä myös palveluja on yleensä lähistöllä, joka voi toisaalta poistaa osaltaan hieman myös luonnonläheisyyden tunnun.

Suvisaaristo

Arvostelu:

Reitin pituus:

- 6,03 km

Vaativuus:

- Hyvällä säällä helppo, kovalla etelätuulella vaativa

Melonta-aika:

- kesäkuu 2010

Aloitus & lopetus:

- Melonta aloitettiin Suinonsalmen uimarannalta (Meri-Hanikka), josta löytyy myös pieni parkkipaikka sekä kioski

Matkan kesto:

- 2,5h

Matkaraportti

Espeen Suvisaaristoon kuuluu n. 50 eri kokoista ja näköistä saarta. Valitettavasti suurimmassa osassa näistä saarista on joko ympärivuotista tai sitten kesäasutusta, joten sopivaa taukopaikkaa joutuu hieman etsimään. Melottavaa riittää kuitenkin koko päiväksi.

Reittikuvailut erittäin selkeitä ja käytännöllisiä

Matkaraportit kattavia ja niistä saa selkeän käsityksen reitistä (huom. näkyvissä vain matkaraportin alku)

Reittikuvauksen alaosassa yleensä Google Maps-kartta, sekä mahdolliset videot tai kuvakollaasit

Kuva 8. Kuva on näyte www.melontareitit.com osoitteesta ja siinä on yksittäisestä reitistä tehty reittikuvaus ja siihen liittyviä melojan kannalta tärkeitä tietoja. (Melontareitit.com 2012.)

Eräs monesti vastaanulleista, hyvin toteutetuista internet-sivuista oli www.melontareitit.com. Emme ottaneet sivuston reittejä mukaan virallisiin Excel-listauksiimme, koska sivusto on yksityishenkilöiden ylläpitämä, oman harrastuksen ympärille muodostunut järjestelmä. Koemme kuitenkin oleelliseksi esitellä

sivuston, koska sieltä ilmenee poikkeuksellisen hyvin varsinkin Etelä-Suomen reitistöjä, ja sivusto listaa mm. eri alueiden kajakin vuokrauspaikkoja. Lähes jokaisen melontareitin yhteydestä löytyy kuvia ja videoita, Google Maps -kartta, matkaraportti ja arvostelu, sekä yksityiskohtaiset reittitiedot, kuten reitin pituus, vaativuus, kesto, melonnan toteutusaika, sekä aloitus- ja lopetuspaikat. Sivustoa ei ole käännetty muille kielille, mutta suomalaisen melojan tarpeisiin se tarjoaa vastauksia monien potentiaalisten melontareittien kohdilta. Ohessa näyte kyseiseltä sivustolta löytyvään, yksittäisen henkilön tekemästä reittikuvauksesta, joka antaa ainakin suomalaiselle melontaretkää suunnittevalle melojalle paljon hyödyllistä informaatiota kyseisestä reitistä.

5.7 Yhteenveto

Tehtäessä yhteenvetoa koko kohdealueen melontareiteistä, on syytä huomata, että alueelliset erot ovat huomattavia ja reittikohtaisesti saatavilla olevan informaation löydettävyyden sekä informatiivinen taso vaihtelevat todella paljon. Voidaan myös todeta, että reittien kunnossa on eroja melkoisesti ja joidenkin reittien tämän hetkisestä melottavuudesta ei ole varmaa tietoa, koska ei ole tietoa milloin ne on melottu viimeksi ylläpitäjien toimesta. Yksittäisistä maakunnista puhuttaessa ei yksikään maakunta saa puhtaita papereita, vaan kehitystyötä on tehtävä jokaisen maakunnan osalta, niin kunnallisella kuin myös maakuntatasolla. Matkailun edistämiskeskuksen suositukset vaikuttavat tällä hetkellä useamman maakunnan kohdalla melko kaukaisilta tavoitteilta ja niiden toteuttaminen tulee vaatimaan suuria ponnisteluja ja mittavaa yhteistyön lisäämistä. Totuus kuitenkin on, että jos Suomen maakuvaa maailmalla halutaan kirkastaa ja antaa nimenomaan kuva hyvänä kesäaktiviteettikohteena, on kehittämistoimenpiteisiin alettava mitä pikimmiten. Yhden tai kahden reitin kunnostaminen ja kehittäminen per maakunta ei luonnollisestikaan muuta vielä Suomi-kuvaa maailmalla, mutta pitkäjänteinen ja yhteisiin sovittuihin tavoitteisiin tähtäävä kehitystyö on vahva pohja uuden Suomi-brändin luomiselle. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että kun reittien kehittäminen saadaan kunnolla alkuun, karttuu osallistujien kokemus ja ammattitaito koko ajan. Tämä

puolestaan helpottaa kehitystyötä ja tietojen jakamista tulevaisuudessa, kun alussa mahdollisesti tehtyjä virheitä ei enää tarvitse toistaa.

Opinnäytetyön kannalta tärkeimmät selvityksen kohteet olivat reittien löydettävyyden internetistä Google -hakukoneella (toimeksiantajan toiveesta) ja niistä saatavilla oleva informaation taso, eli voiko omatoimisen melontaretken toteuttaa kohde alueella internetistä löytyvän tiedon perusteella ilman, että tuntee aluetta ja sen reittejä ennalta. Haun avulla kartoitettiin reiteistä löytyvän informaation vastavuus Matkailun edistämiskeskuksen asettamiin reittejä ja omatoimistamelontamatkailua koskeviin kriteereihin. Informaation osuvuus mitattiin sijoittamalla saadut tiedot Excel-taulukkoon, johon merkattiin kriteerikohtaisesti saadun informaation pätevyys kriteereihin nähden. Etelä-Karjalan kohdalla voidaan todeta, että reitit löytyvät helposti yksinkertaisella ”maakunnan nimi”+melonta Google -haulla. Se ohjaa maakunnan omaan e-portaaliin, josta maakunnan reitit löytyvät keskitetysti. Informatiivisuuden suhteen osa perustiedoista löytyy, eli opastus lähöpaikkaan, hieman reittikuvausta ja Google Maps -kartta palvelusymboleineen on saatavilla joka reitistä. Reittikuvaukset eivät kuvaa kuitenkaan ulkomaalaisen melontamatkailijan kannalta sitä olennaisinta eli luontoa reitin varrelta juuri ollenkaan. Lähinnä siinä on lueteltu paikkoja reitin varrelta.

Kymenlaakso ja Päijät-Häme ovat reittien löydettävyyden kannalta hankalampia tapauksia, koska kummallakaan ei ole maakunnan yhteistä portaalia, mistä reitit löytyisivät keskitetysti. Näin ollen reittejä joutuu etsimään ”kunnan nimi”+melonta-haulla kunta kerrallaan ja löytyvyyskin on heikko. Hajanaisesti löydettävissä olevista reiteistä saatavilla oleva informaatio on suurilta osin puutteellista, eikä palvele melojien tarpeita. Päijät-Hämeessä edes vähän informaatiota on saatavilla Hartolan ja Sysmän reiteistä ja Kymenlaaksossa Väliväylän reitistä, mutta sen ylimaakunnallisuuden vuoksi siitäkin löytyy paremmin informaatiota E-portaalista. Kyseisistä reiteistä olemassa oleva informaatio ei valitettavasti sekään täytä kuitenkaan Matkailun edistämiskeskuksen asettamia kriteereitä. Tilanne vielä huonomman informatiivisuuden omaavien reittien kohdalla on siis tällä hetkellä suorastaan lohduton, kun se on parempienkin kohdalla heikko. Ulkomaalaisen asiakkaan kannalta on melontaretken toteuttaminen kyseisissä maakunnissa todella hankalaa, jos asiakkaalla ei ole ennalta tuntemusta maakunnasta ja sen melon-

tamahdollisuuksista. Koska reittien ja niistä kertovan informaation etsiminen internetistä on työlästä ja aikaa vievää jo suomen kielelläkin, nostaa se varmasti ulkomaalaisten omatoimimelojen kynnyksen alkaa suunnittelemaan melontaretkettä kyseisillä alueilla todella korkeaksi. Heidän on tällä hetkellä lähes mahdotonta saada tietoa reiteistä omalla tai edes englannin kielellä.

Jaetaan yhteenvedon lopuksi vielä tulokset plussiin ja miinuksiin. Positiivisia asioita on toistaiseksi vielä vähemmän, joten aloitetaan niistä. Ensinnäkin informaation löytymisen suhteen e-portaali on erittäin toimiva ratkaisu melontamatkailijan näkökulmasta. Se löytyy helposti ”maakunnan nimi”+melonta haulla, eikä etsimiseen kulu turhaan aikaa ja energiaa. Lisäksi se palvelee tehokkaasti myös muidenkin matkailijoiden kuin pelkkien melontamatkailijoiden tarpeita. Yksittäisiä alueita nimettäessä Lohjan Melontapooli voidaan mainita kehittyneenä reittikokonaisuutena, jossa on hyvät palvelut ja yhteistyötä eri tahojen välillä. Lisäksi sen puolesta puhuu hyvä saavutettavuus esimerkiksi pääkaupunkiseudun suhteen. Enemmänkin käytettävä malli voisi olla myös Kanta-Hämeessä käytössä oleva usean alueen yhteinen Hämeen järviylängön ulkoilukartta, mikä löytyy myös internetistä, toisin kuin useimmat muut ulkoilukartat. Sen avulla retkeä suunnittelevan on helpompi tarkastella aluetta kokonaisuutena ja kartassa näkyvät myös muutkin kuin vain melontareitit. Lisäksi palvelut on merkattu karttaan, mutta valitettavasti sitä ei ole tulostettavissa kuin suomen kielisenä versiona. Pieniä parannuksia tekemällä kyseinen malli palvelisi jo myös ulkomaalaisten melontamatkailijoiden tarpeita, vaikkei vielä kaikkia kriteereitä täyttäisikään.

Vaikka kriteerien toteutumisen heikkouksia onkin analysoitu jo aiemmin, ottaisimme vielä esille seuraavat merkittävät puutokset: reittitietojen hajanaisuus, hyvien internetistä tulostettavissa olevien karttojen puutos ja reittikuvauksien sekä haasteellisuustietojen puutteet. Kyseiset puutteet vaarantavat melontamatkailijan turvallisuuden retken aikana sekä vaikeuttavat huomattavasti jo koko retken suunnitteluprosessia ennen sen toteuttamista. Sen sijaan, että reiteistä löytäisi helposti tietoa yhdestä yhteisestä paikasta ja että niistä olisi saatavilla vetovoimaisia ja ainutlaatuisuudellaan erottuvia reittikuvauksia, joutuvat ulkomaalaiset melontamatkailijat näkemään nyt suuren vaivan saadakseen edes joitakin perustietoja reiteistä käsiinsä. Yleensä ottaen nämä perustiedot saattavat pitää sisällään reitin

lähtöpaikan noin suurinpiirtein, reitin pituuden ja kehnon kartan. Tietenkään näin ei ole jokaisen reitin kohdalla, mutta useimmissa on suuria puutteita. Onkin vaikea uskoa, että kyseisten tietojen innoittamana suuret massat alkaisivat suunnittelemaan melontamatkaa Suomeen. Kunnan reittikuvaukset ja tiedot reittien haasteellisuudesta puuttuvat useimmista reiteistä, kun ne puolestaan ovat lähes poikkeuksetta pääosassa yksityisten henkilöiden omissa internetistä löytyvissä reittikertomuksissa. Tässä olisi kehitettävää julkisten tahojen ja matkailualan yrittäjien ylläpitämissä reittitiedoissa.

6 KEHITTÄMISEHDOTUKSET

6.1 Kehittämis ehdotukset maakunnittain

Haluamme tuoda seuraavassa esille yksityiskohtaisia kehittämisehdotuksia reiteille, joilla on mielestämme jo olemassa valmiuksia laajamittaisen kehityksen kohteiksi ja MEK:n kriteerit täyttäväksi melontareiteiksi, myös kansainvälisille harrastajille. Lisäksi mukana on ehdotuksia kokonaan uusien virallisten reittien lanseeramiseksi. Tulemme seuraavaksi valitsemaan jokaisesta maakunnasta yhden reitin, jonka avulla pyrimme konkretisoimaan kyseessä olevan reitin nykytilannetta ja mahdollisuuksia kehittyä tulevaisuudessa. Case -esimerkeissä tuli jo esille tarkempi kuvaus useammasta reitistä, ja suurelta osin pyrimmekin paneutumaan kehittämisehdotuksissa samoihin reitteihin, koska koimme ne jo edellä monilta osin potentiaalisiksi reittikehittelyn kohteiksi. Pohjatyö reittisuunnittelussa on jo tehty kyseisille reiteille hyvin, joten kehittäminen olisi sujuvampaa kuin hyvin alkeellisilla reiteillä, joilla kehitys olisi aloitettava aivan alusta. Tämän osion olisi tarkoitus helpottaa Outdoors Finland Etelä -hankkeen ja paikallisten toimijoiden työtä valittaessa alueelta potentiaalia omaavia reittejä kehittämisen kohteeksi ja kansainvälisten melonta-asiakkaiden tarpeiden mukaiseksi. Tarkoitus ei ole kertoa paikallisille toimijoille mitä heidän pitää tehdä, vaan auttaa heitä näkemään reittien nykytila, herättää ajatuksia sekä antaa vinkkejä mahdollisista toimintamalleista reittien kehittämiseksi.

6.2 Etelä-Karjala

Etelä-Karjalan ehdoton helmi on Saimaan vesistö. Koska alueella on selvästi meilläään Go Saimaa -hankkeen myötä myös niin Saimaan vesistön, kuin myös

alueen maakuntien imagon kohotus ja tehokkaampi markkinointi, voisi tätä opin-
näytetyötämme hyödyntää osana kyseistä kamppanjaa. Mikä olisikaan parempi
tapa osoittaa, että aluetta halutaan kehittää tosissaan matkailullisessa mielessä,
kun opinnäytetyötämme ja Matkailun edistämiskeskuksen suosituksia noudattaen
ottaa yksi tai pari alueen melontareittiä pilottihankkeiksi ja laittaa ne alueen toimi-
joiden kesken yhteistyönä vastaamaan suosituksia ja kansainväliselle asiakkaalle
asetettuja kriteerejä. Koska Etelä-Karjalassa matkailualan toimijat ovat muutenkin
jo selvästi ymmärtäneet verkostoitumisen merkityksen, voitaisiin melontareittien
kehittämisessä toimia suunnan näyttäjinä muille maakunnille.

Go Saimaa -hanketta ajatellen ja paikallisten tahojen intressejä mieltien on järke-
vää ottaa kehittämiskohteeksi jokin Saimaalla melottavista reiteistä. Vaikka Etelä-
Karjalan melontareiteistä onkin verrattain hyvin tietoa saatavilla joidenkin muiden
maakuntien reitteihin verrattuna, töitä täytyy tehdä myös Etelä-Karjalassa. Mat-
kailun edistämiskeskuksen suosituksiin peilaten alueella voitaisiin testata aluksi
yhden helposti saavutettavissa olevan reitin kehittämistä suosituksia ja kansainvä-
lisiä kriteerejä vastaavaksi. Näin saataisiin käsitys siitä, kuinka kehittäminen ta-
pahtuu ja millaiselle aikataululla se pystytään toteuttamaan. Lisäksi myös saatai-
sin viitteitä tarvittavasta toimijoiden määrästä ja heidän työnkuvistaan.

Tässä kohtaa ehkä helpoin olisi toteuttaa kokeiluna Lappeenrannasta lähtevän
Mikonsaaren kierroksen kehitystyö ja tuotteistaminen. Se on ensinnäkin saavutet-
tavuudeltaan erinomaisesti saavutettavissa, koska lähtö on Myllysaaresta Lap-
peenrannan satamaa vastapäätä. Myöskään reitin pituus ei tuota ongelmia, koska
se on pituudeltaan 16,5 kilometriä ja sopii näin ollen myös aloittelijoille, kunhan
Lappeenrannan edustan laivaväylää ylittäessä ollaan varovaisia. Kanootin voi
vuokrata Saimaan ladulta Myllysaaresta, eli reitin lähtöpaikasta. Karttana voi
käyttää e-portaalista ladattavissa olevaa Google Maps -karttaa tai Lappeenrannan
Edustan Vesiretkely -karttaa, joista molemmissa on kartan symbolien selitykset
suomen, englannin ja venäjän kielillä.

Reitin vetovoimaisuudesta ei ole täyttä varmuutta, koska e-portaalissa ei ole an-
nettu tarkempaa kuvausta reitin luonnosta, mutta koska siinä yhdistyvät Pien-
Saimaan vesistön kauniit järvenselät ja useat pienet saaret sekä Lappeenrannan
näyttävä satama-alue, niin sen voi olettaa sopivan oikein hyvin pilottihankkeeksi.

Kehittämisehdotukseksi e-portaaliin aivan kaikkien reittien osalta, voisi sanoa reittikohtaisen kuvagallerian olevan enemmän kuin tarpeellinen. Sen pohjalta melojan olisi mukava katsella etukäteen maisemia reitin varrelta ja valita reittinsä tämän pohjalta. Tätä ei ole vaikea toteuttaa, koska melonta reitit on MEK:n suositustenkin mukaan syytä tarkastaa vuosittain ylläpitäjien toimesta, niin samalla voidaan ottaa näyttäviä kuvia reittien varrelta ja luoda näin reittikohtainen kuvagalleria. Alueen palvelutaso on hyvä Lappeenrannan keskustan ja sataman vuoksi sekä lisäksi itse reitin varrelta löytyy useita levähdyspaikkoja ja esimerkiksi uimaranta. Reitin lähtöpisteeseen Myllysaareen sekä lähialueen matkailutoimijoille voitaisiin painattaa esitteitä, joissa on reittikuvaus tarpeellisin oheistietoineen pääasiakassegmenttien kielillä. Tässä voidaan hyödyntää yhteistyökumppaneina alueen palveluiden tarjoajia, jotka voivat ostaa pienen mainospaikan esitteestä ja tukea näin ollen esitteen tuottamisesta syntyvissä kuluissa. Esitteen tiedot tulisi löytyä myös e-portaalista ja Go Saimaa -sivustolta auttaen näin ollen retken suunnittelua jo etukäteen.

Molemmat internet-sivustot e-portaali ja Go Saimaa ovat jo saatavilla suomen lisäksi englannin ja venäjän kielillä, jotka varmasti riittävät alkuun. Kun reittien kehittäminen ja tuotteistaminen saadaan kunnolla käyntiin ja niiden suosia toimenpiteiden jälkeen alkaa selvitä, voidaan harkita myös muille kielille kääntämistä. Tärkeä osa kehittämistyötä on luonnollisesti asiakaspalautteen kerääminen ja sen antaminen on pyrittävä tekemään mahdollisimman helpoksi. Näin pystytään arvioimaan käyttömääriä ja kehitystyön vaikutusta asiakkaalle syntyvään melontaelämykseen. e-portaalin käytännöllisyyttä tulisi korostaa alueen matkailutoiminnan markkinoinnissa, koska se on erittäin kätevä kokonaisuus alueen aktiviteetti-tarjonnasta ja tämän vuoksi erittäin hyödyllinen matkailijan kannalta.

6.3 Kymenlaakso

Kymenlaakson heikosti hyödynnetty melontaretkeilypotentiaali kaipaa kipeästi kehittämistoimenpiteitä. Kymenlaaksossa olisi myös syytä ottaa mallia Etelä-

Karjalasta ja lisätä kuntien välistä yhteistyötä yhteisen maakuntaportaalin avulla. Tämä palvelisi koko maakunnan kehitystä ja tekisi siitä helpommin lähestyttävän matkailijan näkökulmasta. Nykyiset Kymenlaakson liiton-sivut ohjaavat vain jokaisen kunnan omille sivuille, jolloin tietoa ei ole saatavilla keskitetysti, vaan se on hyvin hajallaan ja näin ollen vaikeasti hyödynnettävissä. Kymijoki haaroineen, Repoveden kansallispuisto ja esimerkiksi Kotkan ja Haminan rannikkoalueet saaristoinen mahdollistaisivat huomattavasti tehokkaammankin melontamatkailun toteuttamisen alueella. Kuten Päijät-Hämeen kohdalla, ei Kymenlaaksossakaan uusien reittien lanseeraminen ole täysin poissuljettu mahdollisuus. Esimerkiksi Repovesi tarjoaisi alueena loistavat mahdollisuudet virallisten reittien kehittämiseen ja koska se on Metsähallituksen ylläpitämä, pysyisi laavut, tulipaikat ja vesilelaskupaikat kunnossa ylläpitäjän toimesta. Tässä kohtaan tartumme kuitenkin tarkemmin Kymijoen reittiin, jolla on potentiaalia nousta merkittäväksi ylimaakunnalliseksi reitiksi.

Reitin kehitystyö vaatii laajamittaista yhteistyötä yli maakunnallisten rajojen ja ensiksi on luonnollisesti tiedusteltava, ovatko asianosaiset valmiita osallistumaan hankkeeseen täysillä. Reittihän kulkisi kahden maakunnan alueella, kun se saisi alkunsa Heinolasta Päijät-Hämeestä ja jatkuisi siitä Kymenlaaksoon Iitin kautta Kouvolaan ja siitä edelleen aina merelle asti. Kymenlaakson kannalta tilanne on selkeästi se, että Matkailun edistämiskeskuksen suositukset eivät toteudu tällä hetkellä yhdenkään reitin kohdalla kuin ainoastaan hyvin heikosti. Jos kyseisen reitin kehittäminen kiinnostaa Kymenlaaksoa ja sen kuntia, kannattaa alueelta ottaa yhteyttä Heinolan kaupungin liikuntatoimeen, koska alueella ollaan varmasti kiinnostuneita melontamatkailun kehittamisestä. Heinolastakaan ei tällä hetkellä löydy yhtään virallista reittiä, josta olisi kunnolla informaatiota ja karttoja saatavilla, joten kyseinen hanke palvelisi myös sen intressejä.

Reitin saavutettavuus on erinomainen, jos sille lähdetään Heinolasta. Heinola on hyvän moottoritieyhteyden päässä pääkaupunkiseudulta ja myös esimerkiksi Jyväskylään ja Savonlinnaan menevät linja-autot pysähtyvät usein Heinolassa. Luonnollisesti reitille voi lähteä myös esimerkiksi Vuolenkoskelta tai Inkeroisista, mutta suosittelisimme lähtöä Heinolasta, jolloin reitin monipuolisuus korostuu ja meloja pääsee kokemaan niin joki-, järvi- kuin myös koskimelontaa. Reitien alkua-

ja loppupään välillä ei ole yhdyskuljetuksia ainakaan toistaiseksi olemassa, joten omat kyydit on järjestettävä välille. Reitistä tulisi ehdottomasti painattaa yksi yhteinen kartta ja laittaa myös internettiin kartta, joka kattaa koko reitin. Tänä päivänä ei olisi myöskään pahitteeksi, jos siitä on ladattavissa sovellutuksia erilaisiin mobiililaitteisiin. Tällä hetkellä meloja joutuu käyttämään vähintään kolmea karttaa, jotta reitin saa melottua. Lisäksi siihen merkata palvelut kattavasti, koska reitti on melko pitkä ja näin ollen levähdyksiä tarvitaan. Palvelut on hyvä olla useammalla kielellä, jotta MEK:n suosituksiakin saadaan toteutettua. Reitien varustetaso niin levähdyspaikkojen kuin myös esimerkiksi laavujen ja tulipaikkojen osalta on syytä tarkistaa ja tehdä tarvittavat kunnostustyöt. Tässä yhteydessä olisi mahdollista lisätä reittiopasteita reitin varrelle, kuten merkata myös virallinen lähtö- ja päätepiste.

Reitin haasteellisuutta ei ole toistaiseksi määritelty, mutta reitin varrella tulee useampi este, jotka on tunnistettava kartasta, joten aivan kokemattomalle sitä ei voi suositella. Toki esteet voidaan ottaa huomioon uutta yhteistä karttaa luotaessa. Myös reitistä tulisi kehittää kattava reittikuvaus, joka antaisi myös ulkomaalaisille tarvittavat tiedot reitistä ja lisäksi kuvauksen avulla sen vetovoimaisuutta melojan silmissä. Melojien kannalta tärkeää olisi varusteiden saatavuuden tekeminen mahdollisimman helpoksi ja tämä tarkoittaisi yhteistyötä reitin varrella toimivilta yrityksiltä ja muilta toimijoilta. Hyvänä esimerkkinä tästä toimii Lohjan Melontapooli, jossa yhteistyöverkosto on laaja ja kanoottin sekä muiden varusteiden vuokraus ja palauttaminen on tehty helpoksi melojan kannalta. Tuotteistamisvaiheessa on mahdollista yrittää lisätä melontatuotteen kiinnostavuutta räätälöimällä siihen kalastusmahdollisuuden, koska Kymijoki tunnetaan yhtenä Etelä-Suomen parhaimmista lohijoista. Ensijaisesti pääpainon tulee olla kuitenkin itse reitin kehittämisessä ja sen saattamisessa Matkailun edistämiskeskuksen reittisuositukset ja omatoimista melontamatkailua koskevien suositusten mukaiseksi.

6.4 Päijät-häme

Päijät-Hämeellä olisi loistavat edellytykset olla jopa maamme johtavia melontaretkelilymaakuntia, koska sen vesistöt tarjoavat loistavat puitteet melontareittien kehittämiseen ja tuotteistamiseen. Tarjolla on järviä, jokia, kanavia ja jopa kansallispuistomaisemia, joten näistä ei pitäisi olla vaikeaa koota jopa kansainväliset kriteerit täyttäviä reittejä. Tällä hetkellä viralliset melontareitit ja niistä saatavilla olevat tiedot kuitenkin tuottavat melonnasta kiinnostuneille suuren pettymyksen. Maakunnan reitistöjä ei ole kasattu mihinkään yhteiseen portaaliin tai muuhun maakunnan yhteiseen sivustoon, vaan tiedot ovat levällään ja osittain myös päivittämättömiä. Alueen melontakarttatietoja löytyy internetistä todella huonosti ja omatoimisesta melonnasta kiinnostuneen on hyvin hankala alkaa suunnittelemaan omaa retkeä. Erityisen hankalaa tämä on ulkomaalaisten melojien kohdalla, koska heille tietoa on vielä niukemmin saatavilla. Tässä kohtaa olisikin syytä yhdistää alueen toimijoiden voimavarat ja aloittaa kehitystyö. Esimerkiksi Lahti Travel voisi Etelä-Karjalan e-portaali tyypisesti kerätä alueen reitit yhteen yhteiseen paikkaan, jossa niiden tilannetta ja kehitystyötä seurattaisiin aktiivisesti.

Sen sijaan, että ottaisimme tässä kohtaa valmiin reitin kehityksen kohteeksi, näkisimme Päijät-Hämeen kohdalla mahdolliseksi kokonaan uuden reitin tai jopa useamman reitin kehittämisen ja niistä toimivan tuotteen tekemisen. Tämä ei suinkaan tarkoita, että jo olemassa olevat reitit olisi syytä unohtaa ja jättää oman onnensa nojaan, vaan niiden kunnostaminen tulisi aloittaa myöskin tukemaan alueen melontakulttuurin kehittämistä käytettävissä olevien resurssien turvin. Erittäin mielenkiintoinen reitti mielestämme olisi Heinola-Lahti välille, kumminpäin tahansa melottava reitti, jossa niin maisemat kuin myös vesistöolosuhteet vaihtelisivat runsaasti. Reitin varrella olisi myös useita tunnettuja maamerkkejä, joten sen vetovoimaisuudesta melojan näkökulmasta ei ole epäilystä. Reitin suunnittelusta voisi laittaa vastaaman Lahden ammattikorkeakoulun opiskelijan opinnäytetyönään, tietenkin melonnan asiantuntijoiden avustusta ja näkemyksiä hyödyntäen. Yhteistyökumppanina opiskelijalle voisi toimia esimerkiksi Meloja Ry Lahdesta sekä alueella toimivat Suomen Ladun jäsenyhdistykset, joilla on varmasti vinkkejä reitin suunnitteluun. Myös terveys- ja liikuntakaupunkina tunnettu Heinola lähitisi varmasti mielellään mukaan kyseiseen hankkeeseen. Esimerkiksi Mat-

kailun alan opiskelijalle reittikuvauksien kirjoittaminen useammallakaan kielellä ei pitäisi tuottaa suurta ongelmaa, koska laitoksella on monipuoliset mahdollisuudet useiden eri kielten opiskeluun.

Reitti olisi helposti saavutettavissa, koska Lahti ja Heinola molemmat sijaitsevat keskeisillä paikoilla Valtatie 4:n varrella ja näin ollen myös pääkaupunkiseudulta on helppo saapua kohteeseen. Vetovoimatekijöiden lisäksi palvelutarjonta reitin varrella olisi hyvä, koska esimerkiksi Asikkalassa Vääksyn kanavan kohdalla on runsaasti palveluita ja keskustaankaan ei ole kuin ”kiven heiton”-matka. Lisäksi majoitusmahdollisuuksia on runsaasti tarjolla hotelleista leirintäalueisiin. Karttoja tulisi olla niin ostettavia kuin myös netistä vapaasti tulostettavia tai ladattavia. Niitä voisi tarjota esimerkiksi kuntien liikuntatoimet ja keskitetysti Lahti Travel. Reitin pituuden vuoksi aloittelijat voisivat meloa siitä vain tiettyjä osuuksia, kuten Lahti-Vääksy -osuuden. Kokeneille melojille reitti olisi noin pari päivää kestoltaan, riippuen tietenkin melontavauhdista. Välineiden vuokraus voidaan varmasti hoitaa myös paikallisten Latu Ry-järjestöjen toimesta ja esimerkiksi Heinolassa myös Saksalan seikkailukeskus vuokraa kanootteja Kylpylän uimarannan tuntumasta.

6.5 Kanta-Häme

Kanta-Hämeestä ei juurikaan löydy hyvillä kuvauksilla varustettuja melontareittejä. Hämeen järviylängön ulkoilualuekartan ollessa kuitenkin hyvin alueen kattaava ja informatiivinen, tarjoaa se jo yksinään edellytykset kokeneelle ja kartan lukutaitoiselle melojalle. Löytyneiden reittien perustiedot ovat suhteellisen hyvin saatavilla, mutta mitään ylimääräistä ei melojalle tarjota. Kehittämissuunnitelmassamme aiemmin esille tulleen Loimijoen melontareitin käsittelyllä, koska se voisi reittinä tarjota monipuolisia elämyksiä hieman kokeneemmille melojille.

Loimijoen reitti on mielenkiintoinen ja vaihteleva, ja miljöönä osaksi toimiva Saarren kansanpuisto takaa reitille oivalliset lähtökohdat. Melontaosuus jatkuu myös Varsinais-Suomen puolelle, aina Alastarolle asti. Saavutettavuus reitillä ei ole helpoimmasta päästä, vaan Liesjärvelle ja aloituspaikalle voi olla etenkin ulko-

maisten vierailijoiden vaikeaa selvittää. Omalla autolla toki pääsee ja omat välineet on myös oltava mukana. Käytännössä reitti on vain omatoimisille melojille, jotka pystyvät myös järjestämään omat kuljetuksensa. Tämä ei tietenkään takaa kovinkaan hyviä edellytyksiä matkailullisesti ajatellen, mutta reitillä voisikin olla enemmän potentiaalia kehittyä juuri seikkailullisempaa linjaa mukaillen. Vaikea saavutettavuus antaa sille omanlaista vetovoimaa ja elämyksellisyyttä. Reittiä saattaa kuitenkin olla hyvin vaikeaa markkinoida sen ollessa vielä melko alkeellisella tasolla.

Vetovoimaisuudeltaan reitti on puoleesavetävä ja omaa luonnonkauniita maisemia, sekä elämyksellisyyttä ja vauhtia mm. koskipaikkojen myötä. Esimerkiksi Forssan läpi melottava osuus tarjoaa myös omanlaistansa kaupunkimaisemaa ja tuo reitille vaihtelevuutta. Reitin kehittämisessä olisikin tärkeää tuoda esille näitä vetovoimatekijöitä ja reitin markkinoinnissa tulisi miettiä millaiseksi reitin kuvaus halutaan muodostaa. Korostetaanko esimerkiksi elämyksellisyyttä ja pidetään palvelut minimissään, vai jaetaanko reittiä esimerkiksi enemmän osiin ja tätä kautta houkutellaan erilaisia melonnan harrastajia alueelle? Koko Hämeen järviylängölle olisi hyvä rakentaa tietynlaista imagoa ja koettaa luoda ihmisille vahvempi käsitys alueen mahdollisuuksista. Näin saataisiin paikalle houkutelua melonnan harrastajia ainakin laajemmalla alueella Suomesta. Ulkomaisten melojien paikalleseanti on vielä melko vaikeaa jo pelkästään kulkuyhteyksien veikeuden myötä.

Palveluiltaan reitti on lähinnä ympäröivien kylien ja kaupunkien varassa. Kanootteja voi vuokrata esimerkiksi Venesillan leirintäalueelta Tammelasta, mutta pidemmällä retkillä vuokravälineet pitää saada kuljetettua myös takaisin. Rantautumis-, majoitus- ja ruokailupaikkoja reitin varrella riittää melko hyvin, ja ne on merkitty karttaan. Reitin vaatavuudesta on kuvaus luontoon.fi -sivustolla, ja karttaan on merkitty myös kanootin kantopaikat ja padot, joskin kuvailut ovat aika vaatimattomia pitkälle reitille. Kansainväliset koskilookitukset voisi myös merkitä esimerkiksi kartan yhteyteen, selkiinnyttämään vaatavuustasoa.

Loimijoen reitin ja muidenkin Kanta-Hämeen melontareittien yhteyteen tulisi luoda selkeämpi järjestelmä, josta reitit löytyisivät. Kuntien tulisi panostaa reittisuunnitteluun ja taata melojille (myös omatoimisille) reittien helpompi saavutetta-

vuus ja mahdollistaa välinevuokrausten toimivuus. Kanta-Hämeessäkin riittäisi potentiaalia melonnan kehittymiselle matkailumuotona, mutta se vaatisi vielä paljon panostusta ja asian esille tuontia yhä vahvemmin. Loimijoen reitti voisi olla hyvä lähtökohta, josta lähdettäisiin etenemään, ja sen ympärille voisi rakentaa omaa reittiverkostoa, ja luoda mahdollisuuksia paikallisille yrittäjille omien toimipaikkojen luomiseen ja ylläpitoon. Markkinointia olisi monipuolistettava ja melontareiteille tulisi saada lisää näkyvyyttä, esimerkiksi Internet-foorumien kautta. Lähtökohtaisesti voitaisiin alkaa hyödyntämään jo nimikettä Hämeen järviylänkö, joka luo jo itsessään tietynlaisen positiivisen mielikuvan vesiaktiviteettien harrastajiin.

6.6 Uusimaa

Lohjan Melontapooli on erittäin hyvä esimerkki kehittyneemmästä reittikokonaisuudesta, joka sopii ympäristöltään ja palveluiden runsaudeltaan useiden melojien, niin ulkomaisten kuin kotimaistenkin tarpeisiin. Emme käsitelleet aluetta vielä aikaisemmissa esimerkeissä, vaan koimme tarpeelliseksi tuoda Uudenmaan alueelta esille hieman enemmän myös muita paikkoja, niiden monimuotoisuudesta johtuen. Melontapooli on kokonaisuudessaan jo erittäin hyvällä mallilla, mutta kehitettävää löytyy aina.

Melontapooli on sijoittunut Lohjanjärven ja Hiidenveden, Uudenmaan kahden suurimman järven yhteyteen, jotka muodostavat yhdessä myös Etelä-Suomen suurimman sisävesialueen. Lisäksi alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä, vaikka matkaa kertyykin Helsinkiin reilut 50km. Näiltä osin edellytykset ovat kuitenkin varsin hyvät kasvua ajatellen. Peilaten reittikokonaisuutta MEK:n melonnan reittisuositukseen, voimme löytää parannettavia kohtia kriteerien täyttämiseksi. Saatavuudeltaan alueen sijainti on erittäin hyvä. Pääkaupunkiseudulta pääsee Lohjalle joko omalla autolla tai esimerkiksi bussilla helposti ja vaivattomasti. Melontapoolilla on useita yhteistyötekijöitä, ja kanoottin voikin vuokrata ja palauttaa useisiin eri paikkoihin, joka helpottaa huomattavasti myös reittisuunnittelua ja takaa mahdollisuudet monipuolisemmalle melontaretkelle.

Vetovoimaisuudesta voisi sanoa sen verran, että seutu on melko perinteikästä suomalaista järvimaisemaa suurelta osin. Esimerkiksi melontapoolin omilta kotisivuilta ei kuitenkaan löydy ollenkaan galleria-osiota, jonka koimme hyvin negatiiviseksi tekijäksi. Muita vetovoimatekijöitä alueella ovat esimerkiksi Mustion linna ja Martinpiha, jotka ovat myös melko perinteikästä suomalaista infrastruktuuria. Aluetta voisikin mainostaa enemmän vedoten esimerkiksi perinteisiin ja tuottaa enemmän kuvamateriaalia, joka useasti kiehtoo ihmisiä aivan ensimmäiseksi. Palveluvarustelultaan melontapooli on melko edistynyt ja varmaankin monipuolisimpia löytämiämme reittiverkostoja. Yhteistyötoimijoiden ansiosta palvelutarjontaa riittää mm. kanootin vuokraus- ja rantautumispaikkojen, sekä majoituksen puolesta, ja kaikki palvelut on myös merkitty karttaan symbolein.

Melontareittien vaativuudesta ei ole erillisiä mainintoja, mutta kartassa ilmoitetaan melojan rauhalliseksi tuntinopeudeksi noin 4-5 kilometriä tunnissa. Lisäksi kyseessä on järvoreitistö, joten koskipaikkoja ei reiteille osu ja järvimelonta on yleensä melko rauhallista ja virkistävää. Mahdollisuutena on myös osallistua esimerkiksi melontakurssille. Lisätietoja alueesta saa pääasiallisesti Lohjan matkailupalvelukeskuksesta tai tietenkin Melontapoolin yhteistyötoimijoilta, joiden sijainnit on merkitty karttaan.

Lisäksi kehittämistoimenpiteinä voitaisiin myös kääntää kartta ainakin englannin ja ruotsin kielille, ulkomaisten matkailijoiden reittisuunnittelun helpottamiseksi, Internet-sivusto kun oli jo kokonaisuudessaan myös kahdella vieraalla kielellä. Eräs keino asiakkaiden monipuolisempaan houkutteluun voisi olla myös hakukoneoptimointi. Esimerkiksi linkitettäessä aluetta enemmän Helsinkiin tai Uusimaahan voitaisiin asiakkaiden keskuudessa luoda vahvempaa mielikuvaa alueiden läheisyydestä toisiinsa ja mahdollisesti parantaa löydettävyyttä. Maakunnasta kokonaisuudessaan olisi myös tärkeää luoda kattavampi Internet-sivusto, johon reittejä listattaisiin ja kuvailtaisiin usemmalla kielellä. Hyvänä esimerkkinä voisi toimia jo aiemmin mainittu www.melontareitit.com -sivusto.

7 OMAN TOIMINNAN ARVIOINTI

Työ lähti etenemään reittejä systemaattisesti kartoittamalla internetin ja saatavilla olevien paperikarttojen avulla. Kyseinen osio oli erittäin työläs, jonka vuoksi päätimme jakaa kartoitettavat alueet keskenämme. Näin saimme toteutettua kartoituksen sujuvasti sekä nopeutettua hieman kyseistä prosessia. Hieman ongelmia kartoitusvaiheessa aiheutti tutkimusaineiston yleisesti melko heikko taso ja hankala löydettävyyys. Tutkimusaineiston heikolla tasolla tarkoitamme tässä reittikohtaisesti löytyvien tietojen puutteellisuutta, verrattuna niille asetettuihin kriteereihin. Toisaalta se vain osoittaa olemassa olevan ongelman, johon voidaan täten tulevaisuudessa puuttua informaation tasoa nostamalla ja löydettävyyttä parantamalla. Kartoitusosuuden pohjalta toteutimme Excel-taulukot, joista saimme lopulta katsuttua melko informatiiviset ja helposti luettavat kokonaisuudet. Taulukoista pystyi työn edetessä tarkastamaan nopeasti ja vaivattomasti kunkin reitin tarkemmat tiedot, ja esimerkiksi karttojen osoitteet. Jo pelkästään taulukoiden luominen oli melko aikaa vievä projekti, ja tarkoituksena olikin pitää ne koko ajan pohjana tekstin kirjoittamiselle ja tarjota niiden avulla yksityiskohtainen katsaus kunkin reitin tilasta.

Melontareittien runsaudesta johtuen päädyimme lopulta käsittelemään tarkemmin vain lähinnä sellaisia reittejä, joissa näimme olevan potentiaalia kehittyä jatkossa kansainvälisesti merkittäviksi melontareiteiksi. Perusteluna näille valinnoille käytimme esimerkiksi hyvää saavutettavuutta, kohtalaista palvelutarjontaa reitin osalta jo tässä vaiheessa ja reitin sisältämiä potentiaalisia vetovoimaisuustekijöitä. Otimme esille kuitenkin myös internetistä löytyneitä heikon informaatiotason omaavia reittejä, jotta lukijalle syntyisi käsitys siitä, kuinka vaikeaa jonkin reittien perusinformaation pohjalta on lähteä toteuttamaan melontaretkettä. Valinnoissamme pyrimme tekemään työtä mahdollisimman laajalti työnantajan toiveiden pohjalta. Mielestämme onnistuimme valitsemaan esimerkit hyvin ja ne ovat monipuolinen katsaus alueen tarjonnasta sekä osoittavat lukijalle myös molemmat ääripää.

Aikataulullisesti työmme eteni hiukan suunniteltua hitaammin, joka onkin yleistä usein opinnäytetyön kohdalla. Tähän pääsyyinä oli molempien tekijöiden kevät-

puolella ilmaantuneet uudet työtehtävät, jotka vaikeuttivat työn ja tapaamisten aikatauluttamista. Jos nämä olisi osattu ennustaa aikaisemmin, niin syyspuolella olisimme varmasti pitäneet enemmän kiirettä kirjoitusurakan aloituksen kanssa. Nyt jouduimme kevään ajan tasopainoittelemaan oikean työn ja opinnäytetyön välillä, joka hidasti työn etenemistä. Lisäksi omat haasteensa työn valmistumiselle asetti toimeksiantajan taholta tulleet uudet toiveet työn sisällön suhteen. Työ saatiin kuitenkin valmiiksi kevään 2012 aikana, kuten oli alkujaan suunniteltukkin, joten voimme olla tyytyväisiä tähän.

Toivomme, että työmme herättäisi ajatuksia ja sillä olisi vaikutusta paikallisiin toimijoihin, jotka ovat vastuussa reittien ylläpidosta ja kehittelystä. Monilla alueilla kehitystyö oli jo hyvällä mallilla, vaikka MEK:n asettamat kriteerit jäivätkin toteutumatta. Työmme myötä toimijoilla on kuitenkin jo selkeä runko, jota he voivat hyödyntää kehittämistyössä mahdollisimman pitkälle. Lisäksi olisi mukavaa nähdä maakuntien siirtyvän suuremmissa määrin johonkin yhtenäiseen malliin e-portaali -tyyppisesti ja luovan tätä kautta myös erityisesti omia internet-sivustoja melontamatkailun tarkoituksiin.

Melonnan ja kaiken muunkin aktiivimatkailun ollessa kansainvälisesti hyvinkin nousujohteista tällä hetkellä, on mielenkiintoista nähdä, millaiseksi kävijämäärät muodostuvat lähitulevaisuudessa, ja tapahtuuko samalla kotimaisten lajiharrastajien määrässä kehitystä. Toimijoiden olisi tärkeää sisäistää verkostoitumisen merkitys, ja luoda alueelle yhtenäisempää ja toimivampaa melontaympäristöä. Toimijoiden tulisi myös ymmärtää kautta linjan, että yksittäinen melontareittikin vaatii useamman tahon muodostaman yhteistyöverkoston, ennen kuin siitä voidaan puhua toimivana melontareittituotteena. Jatkokehittelyyn tulee ottaa myös uusia reittejä ja arvioida tarkemmin eri alueiden matkailullista potentiaalia. Toivottavasti työmme tarjoaa keinoja viedä reittisuunnittelua eteenpäin ja herättää toimijat ymmärtämään markkinoinnin tärkeyden.

Kaikkiaan olemme lopulliseen opinnäytetyöhömmme melko tyytyväisiä. Alkuun se vaikutti hyvin laajalta ja epäselvältä prosessilta, tiedon hajanaisuuden ja vaikeasti löydettävyyden vuoksi, mutta saimme sen lopulta kasattua melko yhteneväiseksi asiakokonaisuudeksi, josta pystyimme ottamaan lähempään tarkasteluun valitse-

mamme kohdat. Excel-taulukot autoivat tässä suuresti ja selkeyttivät informaation luonnetta. Ongelmia oli erityisesti mukaan valittavien reittien rajauksen suhteen, koska internetistä löytyi todella paljon yksittäisten melojien kirjoittamia omia reittikuvauksia, joita emme voineet loppujen lopuksi ottaa mukaan kartoitukseen niiden runsauden vuoksi. Suurin osa kohdista toteutettiin toimeksiantajan mieltymyksiä silmällä pitäen ja rajauksessakin kuunneltiin heidän toiveitaan, joten uskomme myös heidän olevan tyytyväisiä työn lopputulokseen.

LÄHTEET

- Airaksinen, T. & Vilkka, H. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.
- Airaksinen, T. & Vilkka, H. 2004. Toiminnallisen opinnäytetyön ohjaajan käsikirja. Helsinki: Tammi.
- Cooper, C., Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D. & Wanhill S. 2008. Tourism principles and practice. Harlow: Pearson education.
- Hall C., Muller, D. & Saarinen, J. 2008. Nordic tourism: issues and cases. Bristol: Channel view publications.
- Hinch, T. & Higham, J. 2011. Sport tourism development. Buffalo: Channel view publications.
- Ilmanen, K. 2004. Pelit ja kentät: Kirjoituksia liikunnasta ja urheilusta. Tampere: Domus Offset.
- Jennings, G. 2007. Water-based tourism, sport, leisure & recreation experiences. Burlington: Elsevier.
- Loots, J. 2000. Sea kayaking. London: New Holland Publishers Ltd.
- Mattos, B. 2002. The practical guide to kayaking and canoeing. London: Lorenz Books.
- Rundgren, E. 2003. Melontaseikkailu. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Vuoristo, K. 2004. Matkailun maailma: Kansainvälisen matkailun maantiede. Porvoo: WSOY.

Elektroniset lähteet

eKarjala maakuntaportaali. 2012a. Etelä-Karjalan retkikohteet ja reitit. Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö [viitattu 22.5.2012] Saatavissa:

http://palvelut.ekarjala.fi/index.php?option=com_nature&task=view_list&type_id=2&sort=name&ad=ASC.

eKarjala maakuntaportaali. 2012b. Etelä-Karjalan retkikohteet ja reitti. Etelä-Karjalan virkistysaluesäätiö [viitattu 23.5.2012] Saatavissa:

http://palvelut.ekarjala.fi/index.php?option=com_nature&task=view_map&id=788

Hartolan kunta. 2011. Melontakartta [viitattu: 23.5.2012]. Saatavissa:

<http://www.hartola.fi/sivistys/liikuntatoimi/kuvat/melontakartta.jpg>

Hämeen virkistysalueyhdistys. 2012. Hämeen maakunnan virkistysalueet ja kansallispuistot: Hämeen järviylängön ulkoilukartta [viitattu: 19.5.2012]. Saatavissa:

<http://www.hameenvirkistysalueyhdistys.fi/hameenjarviylangonulkoilukartta.html>

Iitin kunta. 2012. Aktiviteetit: Melonta [viitattu 4.5.2012] Saatavissa:

<http://www.iitti.fi/matkailu/hotellipalvelut.html?start=5?setLang=fi-FI>.

Karttakauppa. 2012. Retkeily GT Etelä-Suomi 1:250 000, 2012. [Viitattu 22.5.2012]. Saatavissa:

http://www.karttakauppa.fi/workspace.client_organization/PublishedService?file=page&pageID=9&itemcode=F202461

Karttunen, P. 2011. Melontareittien suunnitteluopas. Matkailun edistämiskeskus, Outdoors Finland [viitattu: 11.1.2012]. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/6dbe7db571ccef1cc225678b004e73ed/3bdb80b633c27d7fc22579430049adf2/\\$FILE/Melontareittien%20suunnitteluopas%20200411%20v1.4.pdf](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/6dbe7db571ccef1cc225678b004e73ed/3bdb80b633c27d7fc22579430049adf2/$FILE/Melontareittien%20suunnitteluopas%20200411%20v1.4.pdf).

Kuluttajaturvallisuuslaki 920/2011. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/kokoelma/2011/20110920.pdf>.

Lahden ammattikorkeakoulu Matkailu. 2011. Outdoors Finland Etelä- Eteläisen-Suomen aktiviteettien kehittämissuunnitelma 2011-2014 [viitattu 31.1.2012]. Saatavissa:

<http://www.lamk.fi/matkailu/tyoelamapalvelut/hanketoiminta/outdoors.html>.

Lopin kunta. 2011. Reitistöjä moneen makuun. Hämeen virkistysalueyhdistys [viitattu: 11.5.2012]. Saatavissa:

<http://www.visitloppi.com/fi/index.php?sivu=reitit>.

Matkailun edistämiskeskus. 2008. Melontamatkailun kehittämissuunnitelma 2009-2013 [viitattu 9.1.2012]. Saatavissa:

http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/%28pages%29/Melontamatkailun_strategia?opendocument&ind=w5/mekfi/index.nsf&np=F-30.

Matkailun edistämiskeskus. 2010. Kansainvälinen luontomatkailututkimus: osaraportti melontamatkailu [viitattu 21.3.2012]. Saatavissa:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/6dbe7db571ccef1cc225678b004e73ed/4345083904040872c22577ab0034f4a8/\\$FILE/Kansainv%C3%A4linen%20luontomat%20kailututkimus%20OSARAPORTTI%20MELONTA.pdf](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/6dbe7db571ccef1cc225678b004e73ed/4345083904040872c22577ab0034f4a8/$FILE/Kansainv%C3%A4linen%20luontomat%20kailututkimus%20OSARAPORTTI%20MELONTA.pdf)

Matkailun edistämiskeskus. 2011a. Teemakohtaiset tuotesuositukset ja MEKin yleiset tuote- ja laatukriteerit: Melonta [viitattu 30.1.2012] Saatavissa:

[http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/6dbe7db571ccef1cc225678b004e73ed/c23b48160af3267fc22576eb00293935/\\$FILE/Outdoors_Melonta.pdf](http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/6dbe7db571ccef1cc225678b004e73ed/c23b48160af3267fc22576eb00293935/$FILE/Outdoors_Melonta.pdf).

Matkailun edistämiskeskus. 2011b. Markkinointi: Visit Finland-markkinointi ja markkinointipalvelut [viitattu 25.4.2012]. Saatavissa:

<http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/%28pages%29/Markkinointi#03>.

Matkailun edistämiskeskus. 2011. Outdoors Finland- aktiviteettien kehittämissuunnitelman kansallinen koordinointi 2009-2011- hanke käynnistynyt [viitattu 12.1.2012] Saatavissa:

<http://www.mek.fi/w5/mekfi/index.nsf/%28Pages%29/OutDoors?opendocument&np=A>

Melontapooli. 2010. Melontareitit kartalla. [viitattu: 20.5.2012]. Saatavissa: <http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/default.asp?sivu=3&alasiivu=30&kieli=246>

Metsähallitus. 2012. Kävijämäärät kansallispuistoittain 2010 [viitattu 15.4.2012]. Saatavissa:

<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Asiakastieto/Kayntimaarat/Kansallispuistoittain/Sivut/kayntimaaratkansallispuistoittain2010.aspx>.

Nevalainen, T. 2012. Melontareitit [viitattu 3.5.2012]. Saatavissa:

<http://www.melontareitit.com/reitit/melonta-suvisaaristo>

Nurmijärven kunta. 2012. Melontareittejä [viitattu 23.5.2012] Saatavissa:

http://www.nurmijarvi.fi/vapaa-aika_ja_kulttuuri/matkailu/aktiviteetit/liikunta/melonta/melontareitteja.

Yleiskartta 1:100 00. Pyhtään kunta. 2012. Maanmittauslaitos lupa numero 910/MML/07 [viitattu 23.5.2012]. Saatavissa:

<http://www.pyhtaa.fi/Palvelut/Liikunta,%20Ulkoilu%20ja%20vapaa-aika/Ulkoilualueet%20ja%20-reitit>.

Räsänen, P. 2011. Menolippu maalle: Outdoors Finland Etelä-hanke. Lahden ammattikorkeakoulu [viitattu: 30.1.2012]. Saatavissa:

http://www.lamk.fi/material/lamk_julkaisu_menolippu_maalle_1.pdf

Työ- ja elinkeinoministeriö. 2012. Kuluttujaturvallisuuslaki. Työ- ja elinkeinoministeriö [viitattu 10.5.2012]. Saatavissa: <http://www.tem.fi/kutul>.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry. 2012. Virkisty Vantaanjoella: 8. painos, 2012-2014 [viitattu 11.5.2012]. Saatavissa:

<http://www.vhvsy.fi/f/vantaanjokiesitewww2012.pdf>

LIITTEET

Liite 1. Etelä-karjala

Etelä-Karjala	Kartta, mistä löytyy ja kuka ylläpitää	Internet-kartta	Google Maps	GPX/	Mobilus	Ostettava/laista va kartta	Printattava (pdf)	Muita havaintoja	Reitin pituus on	Reitin kesto	Saavutettavuus	Palvelut reitin varrella	Reitin vetovoimaisuus	Reitin haasteellisuus
1. Imatra (Mäntsälän ja Tiurunkien kirkos)	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta. Julkaisija Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätö	Ei kunnan internet-karttaa	Ei	Ei	Ei	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Kartta on melko kompakti paketti Imatran lähivesistöä ja siinä on opasteet myös englanniksi, saksaksi ja venäjäksi. Mittakaava kartalla 1:35 000. Kartasta ei löydy mitään erityisen intermielisiä, joten ei ole varmaa mistä sitä saa tilattua/ostettua	Reitin pituus on 14km	Anviolitu melontaa on noin 2,5 tuntia	Lenkille voi lähteä Imatran kylpylän rannasta tai Ukonlinnan puolelta, jossa sijaitsee Imatran Lapinkävijöiden Kanoottija. Paluu samassa paikassa, kun alku	Karttaan on merkitty tärkeimmät palvelut, kuten tulentekopaikat ja esimerkiksi hotellit ja WC-pisteet	Reitin luontoa ei ole kuvattu ollenkaan, eikä kartasta käy limi onko reitillä opastekylttejä	Reitillä on moontorvenleiken nettä, joten se voi olla hankala alvan aloittelijalle
2. Imatra (Ukonlaaren kirkos)	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta. Julkaisija Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätö	Ei kunnan internet-karttaa	GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaalista ja myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole satelliittikuvana	Kartan voi ladata maankuntaportaalista ja myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole satelliittikuvana	Ei	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta	GoogMaps-kartta on tulostettavissa maankuntaportaalista, mutta A4-tyylinen tulostetuna se ei ole kovin tarkka	Kartta on melko kompakti paketti Imatran lähivesistöä ja siinä on opasteet myös englanniksi, saksaksi ja venäjäksi. Mittakaava kartalla 1:35 000. Maankuntaportaalilla kohtalaisen reitikkuvuuden ja ajo-ohjeet reitille	Reitin pituus on 19,5km	Anviolitu melontaa on noin 3,5 tuntia	Lenkille voi lähteä Imatran kylpylän rannasta tai Ukonlinnan puolelta, jossa sijaitsee Imatran Lapinkävijöiden Kanoottija. Paluu samassa paikassa, kun alku	Karttaan on merkitty tärkeimmät palvelut, kuten tulentekopaikat ja esimerkiksi hotellit ja WC-pisteet. GoogleMaps-kartasta puolestaan löytyy niukasti tietoa palveluista	Vesiretkelykartassa reitin luontoa ei ole kuvattu ollenkaan, eikä kartasta käy limi onko reitillä opastekylttejä. Maankuntaportaalilla puolestaan antaa keynen muutaman ohjeen reitin suorittamiseen	Reitillä on moontorvenleiken nettä, joten se voi olla hankala alvan aloittelijalle
3. Imatra (Mikonsaaren kirkos)	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta. Julkaisija Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätö	Ei kunnan internet-karttaa	GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaalista ja myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole satelliittikuvana	Kartan voi ladata maankuntaportaalista ja myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole satelliittikuvana	Ei	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta	GoogMaps-kartta on tulostettavissa maankuntaportaalista, mutta A4-tyylinen tulostetuna se ei ole kovin tarkka	Kartta on melko kompakti paketti Imatran lähivesistöä ja siinä on opasteet myös englanniksi, saksaksi ja venäjäksi. Mittakaava kartalla 1:35 000. Maankuntaportaalilla kohtalaisen reitikkuvuuden ja ajo-ohjeet reitille	Reitin pituus on 14,5km	Anviolitu melontaa on noin 2,5 tuntia	Lenkille voi lähteä Imatran kylpylän rannasta tai Ukonlinnan puolelta, jossa sijaitsee Imatran Lapinkävijöiden Kanoottija. Paluu samassa paikassa, kun alku	Karttaan on merkitty tärkeimmät palvelut, kuten tulentekopaikat ja esimerkiksi hotellit ja WC-pisteet. GoogleMaps-kartasta puolestaan antaa keynen muutaman ohjeen reitin suorittamiseen	Vesiretkelykartassa reitin luontoa ei ole kuvattu ollenkaan, eikä kartasta käy limi onko reitillä opastekylttejä. Vuoksen virtaukset voivat olla haasteellisia aloittelijalle	Reitillä on moontorvenleiken nettä, joten se voi olla hankala alvan aloittelijalle
4. Imatra (Ortosaaren ja Kyöksen kirkos)	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta. Julkaisija Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätö	Ei kunnan internet-karttaa	GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaalista ja myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole satelliittikuvana	Kartan voi ladata maankuntaportaalista ja myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole satelliittikuvana	Ei	Imatran lähivesistöön vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta	GoogMaps-kartta on tulostettavissa maankuntaportaalista, mutta A4-tyylinen tulostetuna se ei ole kovin tarkka	Kartta on melko kompakti paketti Imatran lähivesistöä ja siinä on opasteet myös englanniksi, saksaksi ja venäjäksi. Mittakaava kartalla 1:35 000. Maankuntaportaalilla kohtalaisen reitikkuvuuden ja ajo-ohjeet reitille	Reitin pituus on 21km	Anviolitu melontaa on noin 4 tuntia	Lenkille voi lähteä Imatran kylpylän rannasta tai Ukonlinnan puolelta, jossa sijaitsee Imatran Lapinkävijöiden Kanoottija. Paluu samassa paikassa, kun alku	Karttaan on merkitty tärkeimmät palvelut, kuten tulentekopaikat ja esimerkiksi hotellit ja WC-pisteet. GoogleMaps-kartasta puolestaan antaa keynen muutaman ohjeen reitin suorittamiseen	Vesiretkelykartassa reitin luontoa ei ole kuvattu ollenkaan, eikä kartasta käy limi onko reitillä opastekylttejä. Vuoksen virtaukset voivat olla haasteellisia aloittelijalle	Reitillä on moontorvenleiken nettä, joten se voi olla hankala alvan aloittelijalle

<p>5. Lappeenranta (Väliväylä)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali ja jota ylläpitää ekarjala Oy. Lisäksi hyvä apua on Etelä-Karjalan Vesiretkikartasto, valkoi reittiä oleksaan siinä suoraan merkitty</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaali rtaalista reittikuvauksista myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole nimetty erikseen kuvana</p>	<p>Ei</p>	<p>Vesiretkikartast o ostettavissa kuntien ja kaupunkien matkailutoimistosta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maakuntaportaalin sivuilta, mutta koska reitti on pitkä, tulee kartta ulostaa useammalle paperille, jos siitä haluaa tarkan väliväylän reittiä ei ole merkattu kartastoon selvästi. Englannin kieliset suosittelivat kartan mittakaavaksi vähintään 1:37 000.</p>	<p>Pituus riippuu lähtöpaikasta, jos lähdetään Lappeenrannan keskustasta tulee matkaa n. 140km, jos puolestaan Rutolasta niin pituus on 113km</p>	<p>Ensimmäisessä vaihtoehdossa matkaan menee 4-7 päivää riippuen ja matkasta 3-6 päivään</p>	<p>Reitti on mahdollista aloittaa, joko Lappeenrannan keskustasta tai Rutolan uittorämin kohdalta. Lisäksi sen voi meloa vastavirtaan seudulta, kun aloituspaiikka ei ole määritelty</p>	<p>Reitin palvelut löytyvät oikeastaan Luumäeltä ja Kannuskoskelta. Luumäen keskustasta poikkeaa hieman reitiltä, mutta enemminkin reitin varrella on Kammuskoskella on maatalomajortuusta, pölköhoitusta kanvia ja kauppa/kioski</p>	<p>Maakuntaportaali antaa kevyen reittikuvauksen ja muutaman ohjeen reitin suorittamiseen, mutta tarkempaa tietoa sekään ei anna. Vesiretkikartast o ruolestaan antaa myös lyhyen kuvauksen reitin tarpeista</p>	<p>Reitin kosket ovat maksimissaan luokiteltu yksösen koskiksi, joten alottelijakin pystyy melomaan reitillä. Matka on tosin pitkä ja kulkee melko sokkeloista reittiä, joten karttanlukutaito on tarpeen</p>
<p>6. Lappeenranta (Hirvisaaren kierros)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali ja jota ylläpitää ekarjala Oy. Lisäksi se löytyy Lappeenrannan edustan a, jonka julkaisijoina ovat Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätiö</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaali rtaalista reittikuvauksista myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole nimetty erikseen kuvana</p>	<p>Ei</p>	<p>Lappeenrannan edustan Vesiretkikartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maakuntaportaalin sivuilta, mutta se on ihan kätevä paketti peikastaan koska kartassa näkyy päällekkäin myös muut alueen melontareitit</p>	<p>Reitin pituus on 24,5km</p>	<p>Arvioitu kesto on n. 4,5 tuntia</p>	<p>Lähtöpaikkana Myllysaari Lappeenrannan satamaa vastapäätä. Paluu samaan paikkaan mistä lähtö</p>	<p>Karttaan on merkattu palvelut, kuten nuotiopaikat ja uimarannat. Muita palveluita itse reitin varrella ei juurikaan ole</p>	<p>Maakuntaportaali antaa kevyen reittikuvauksen ja muutaman ohjeen reitin suorittamiseen, mutta tarkempaa tietoa sekään ei anna. Luontoa reitin varrella ei ole kuvattu oikeastaan ollenkaan</p>	<p>Lappeenrannan satamassa on viikas veneliikenne. Syväväylälle kulkee myös suurempi rahtialuksia, jolta tulee väistää ja niiden aiheuttamat aalloket voivat olla aloittelijalle hankalia</p>
<p>7. Lappeenranta (Mikonsaaren kierros)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali ja jota ylläpitää ekarjala Oy. Lisäksi se löytyy Lappeenrannan edustan a, jonka julkaisijoina ovat Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätiö</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaali rtaalista reittikuvauksista myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole nimetty erikseen kuvana</p>	<p>Ei</p>	<p>Lappeenrannan edustan Vesiretkikartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maakuntaportaalin sivuilta, mutta se on ihan kätevä paketti peikastaan koska kartassa näkyy päällekkäin myös muut alueen melontareitit</p>	<p>Reitin pituus on 16,5km</p>	<p>Arvioitu kesto on n. 3 tuntia</p>	<p>Lähtöpaikkana Myllysaari Lappeenrannan satamaa vastapäätä. Paluu samaan paikkaan mistä lähtö</p>	<p>Karttaan on merkattu palvelut, kuten nuotiopaikat ja uimarannat. Muita palveluita itse reitin varrella ei juurikaan ole</p>	<p>Maakuntaportaali antaa kevyen reittikuvauksen ja muutaman ohjeen reitin suorittamiseen, mutta tarkempaa tietoa sekään ei anna. Luontoa reitin varrella ei ole kuvattu oikeastaan ollenkaan</p>	<p>Lappeenrannan satamassa on viikas veneliikenne. Syväväylälle kulkee myös suurempi rahtialuksia, jolta tulee väistää ja niiden aiheuttamat aalloket voivat olla aloittelijalle hankalia</p>

<p>8. Lappeenranta (Ruohosaaren kirkos)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaalilla ja jota ylläpitää Ekarjala Oy. Lisäksi se löytyy Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartasta, jonka julkaisijoina ovat Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätö</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Kartan voi ladata maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Ei tiedossa</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Arvioitu kesto on n. 4 tuntia</p>	<p>Lähtöpaikkana Myllysaari Lappeenrantaan satamaa samaan paikkaan mistä lähtö</p>	<p>Maakuntaportaalilla reittikuvauksen ja muutaman ohjeen muutaman ohjeen</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>
<p>9. Lappeenranta (Myllysaari reitti, Simo-Vanikkala)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaalilla ja jota ylläpitää Ekarjala Oy.</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Kartan voi ladata maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Ei tiedossa</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Kestoa ei ole arvioitu, mutta kesäkuukausittain noin 3,5 tuntia</p>	<p>Lähtöpaikkana on Alakosken laavu tai Puhkela-järvi. Reitti päättyy Vanikkalaan, mutta tarkka loppupisteistä ei ole määritelty</p>	<p>Maakuntaportaalilla reittikuvauksen ja muutaman ohjeen muutaman ohjeen</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>
<p>10. Lemi</p>	<p>Ei virallisia reittäjä, mutta Väilvääjältä voi poiketa Lemille</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Kartan voi ladata maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Ei tiedossa</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Kestoa ei ole arvioitu, mutta kesäkuukausittain noin 3,5 tuntia</p>	<p>Lähtöpaikkana on Alakosken laavu tai Puhkela-järvi. Reitti päättyy Vanikkalaan, mutta tarkka loppupisteistä ei ole määritelty</p>	<p>Maakuntaportaalilla reittikuvauksen ja muutaman ohjeen muutaman ohjeen</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>
<p>11. Luumäki (Väilvääjäl kulkee Luumäenkin maisemissa)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaalilla ja jota ylläpitää Ekarjala Oy. Lisäksi hyvä apua on Etelä-Karjalan Vesiretkelykartasta, valitkaa reittiä oleikkaan sinne suoraan merkitty</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Kartan voi ladata maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Ei tiedossa</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maantapa reittikuvauksena, yhteystiedot, karttaa</p>	<p>Ensimmäisessä vaihtoehdossa matkaan menee 4-7 päivää riippuen ja toisessa 3-6 päivään</p>	<p>Reitti on mahdollista aloittaa, joko Lappeenrantaan keskuksista tai Ruolan uittorämin kohdalla. Lisäksi vastavirtaan aloitetaan seuduilla, tarkkaa aloituspaikkaa ei ole määritelty</p>	<p>Maakuntaportaalilla reittikuvauksen ja muutaman ohjeen muutaman ohjeen</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>	<p>Lappeenrantaan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskusta</p>

12	Parikkala (Simpeljärvi sijaitsee suurinmaksi osaksi Parikkalan kunnan alueella)	Ei virallista reittiä, mutta kohde löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali, jota ylläpitää Ekarjala Oy. Lisäksi kohde löytyy mm. Parikkalan retkeilykartasta (2006) ja Etelä-Karjalan Vesiretkelykartasta (2010) Etelä-Karjalan virkistysalueesäätiö	GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaali rtaalista reititkuvauks en yhteydestä. Karttaa tarkastelem aan myös satelliittikuvana	Kartan voi ladata maakuntaportaali sta myös GPX-tiedostona. näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit ei ole nimetty erikseen	Ei	Parikkalan retkeilykartta on saatavilla Parikkalan kunnasta useista toimipisteistä, sekä Imatran ja Lappeenrannan matkailuomistola ta hintaan 12e. Vesiretkelykartast o ostettavissa kappunien matkailuomistost a	GoogMaps-kartta maakuntaportaalin sivuilta, mutta A4-paperille tulostettuna se ei ole kovin tarkka	Maakuntaportaali antaa kohtalaisen reititkuvauksen ja gjo-ohjeet reitille. Silkkalahden liikeymyksistä ja mietelmyksistä ja säälöistä	Melolan päätettävissä	Järvelle pääsee Parikkalan keskustan tuntumasta, Särksalmelta ja eri puollijärveä sijaitsevien matkailuyritysten kautta	Järvelle pääsee Parikkalan keskustan tuntumasta, Särksalmelta ja eri puollijärveä sijaitsevien matkailuyritysten kautta	GoogMaps-kartasta ei löydy oikeastaan mitään alueen palveluista. Parikkalan retkeilykartasta sen sijaan löytyy rantautumispaikko ja olevan uesella. Simpelijärven alueen tärkeimmät palvelut, kuten paikka, kyselyssä Vesiretkelykartast saa meloa	Maakuntaportaali kertoo Simpelijärven ympäristön sopivan erittäin hyvin melontaa ja rantautumispaikko ja olevan uesella. Suosittu lintujenbongaus alueella ei tosin saa meloa	Haasteellisuutta ei ole arvioitu missään, mutta koska järven yhteydessä toimii matkailuyrityksiä sen olta va soveltuvaa myös aloittelijoille	
13	Rautjärvi	Ei virallisia reittejä													
14	Ruokolahden (Ruokolahden reitti)	Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali ja jota ylläpitää Ekarjala Oy. Myös Etelä-Karjalan Vesiretkelykartasto (2010) voi olla apua suunnistuksessa, Etelä-Karjalan virkistysalueesäätiö	GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaali rtaalista reititkuvauks en yhteydestä. Karttaa tarkastelem aan myös satelliittikuvana	Kartan voi ladata maakuntaportaali sta myös GPX-tiedostona.	Ei	Vesiretkelykartast o ostettavissa kappunien matkailuomistost a	GoogMaps-kartta maakuntaportaalin sivuilta, mutta A4-paperille tulostettuna se ei ole kovin tarkka	Maakuntaportaali sa on reititkuvausta pikkalaisen, jossa muun muassa kerrotona rantautumispaikkoj a sekä ajo-ohjeita lähtöpisteille. Vesiretkelykartast o mittakaava on 1:50 000. Englannin kieliset melontapaapat suosittellevat kartan mittakaavaksi vähintään 1:37 000.	Reitin pituus on 110 km	Kestoa ei ole arvioitu ja se riippuu aivan melonta vauhdista ja pysähdysten määrästä	Lähtöpaikka on Savonkaijajärveä suikavantien (438) varrella. Ruokolahden Vuorijoen ajetaan n. 15km ja laajuja ja nuotiopaikkoja. Kääntyy heti lääninrajan jälkeen oikealle. Tällöin lopetus on Ruokolahden keskustaan, Reitin voi meloa myös toiseen suuntaan	GoogMaps-kartta näyttää matkan varrella olevan monipuolinen melojalle, koska siinä on esimerkiksi pieniä järviä, jokosuuksia, historiallisia kanavia ja Saimaan selkiä. Myös laavuja on runsaasti yöpymistä varten. Vesiretkelykartast osta näkee myös laavujen sijainnin. Luontokuvaus muuten helppo	Maakuntaportaali kertoo reitin olevan hyvin melojalle, koska haasteellisia alottelijoille, kuten myös reitin pituus	Reitin vaativuutta ei ole määritelty, mutta suuret selät voivat olla haasteellisia alottelijoille, kuten myös reitin pituus	
15	Savitaipale (Kuulimon kierros)	Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali ja jota ylläpitää Ekarjala Oy. Myös Etelä-Karjalan Vesiretkelykartasto (2010) voi olla apua suunnistuksessa, Etelä-Karjalan virkistysalueesäätiö	GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaali rtaalista reititkuvauks en yhteydestä. Karttaa tarkastelem aan myös satelliittikuvana	Kartan voi ladata maakuntaportaali sta myös GPX-tiedostona.	Ei	Vesiretkelykartast o ostettavissa kappunien matkailuomistost a	GoogMaps-kartta maakuntaportaalin sivuilta, mutta A4-paperille tulostettuna se ei ole kovin tarkka	Maakuntaportaali antaa kohtalaisen reititkuvauksen ja gjo-ohjeet reitille. Silkkalahden liikeymyksistä ja mietelmyksistä ja säälöistä	Melolan päätettävissä	Järvelle pääsee Parikkalan keskustan tuntumasta, Särksalmelta ja eri puollijärveä sijaitsevien matkailuyritysten kautta	Järvelle pääsee Parikkalan keskustan tuntumasta, Särksalmelta ja eri puollijärveä sijaitsevien matkailuyritysten kautta	GoogMaps-kartasta ei löydy oikeastaan mitään alueen palveluista. Parikkalan retkeilykartasta sen sijaan löytyy rantautumispaikko ja olevan uesella. Simpelijärven alueen tärkeimmät palvelut, kuten paikka, kyselyssä Vesiretkelykartast saa meloa	Maakuntaportaali kertoo Simpelijärven ympäristön sopivan erittäin hyvin melontaa ja rantautumispaikko ja olevan uesella. Suosittu lintujenbongaus alueella ei tosin saa meloa	Haasteellisuutta ei ole arvioitu missään, mutta koska järven yhteydessä toimii matkailuyrityksiä sen olta va soveltuvaa myös aloittelijoille	

<p>16 Suomenniemi (Kuollimon kierros)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali ja jota ylläpitää Ekarjala Oy. Myös Etelä-Karjalan Vesiretkelykartasto (2010) voi olla apua suunnistuksessa, Etelä-Karjalan virkistysalueasäätiö</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaalin reittikuvauksien yhteydestä. Karttaa pystyy tarkastelemaan myös satelliittikuvana</p>	<p>Kartan voi ladata maakuntaportaalista myös GPX-tiedostona.</p>	<p>Ei</p>	<p>Vesiretkelykartasta on ostettavissa kuntien ja kauppunkien matkailutoimistosta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maakuntaportaalin sivuilta, mutta A4-paperille tulostettuna se ei ole kovin tarkka</p>	<p>Kuollimon kierroksen Suomenniemeltä voi myös aloittaa useammasta eri paikasta, kuten Suomijärveltä ja Kuollimolta. Vesiretkelykartasta on mittakaava on 1:50 000. Ostettavissa on Kuollimajärven veneväyläkartta 1:35 000, mutta ei ole tietoa mistä sitä saa</p>	<p>Kestoa ei ole arvioitu, ja se riippuu aivan melonta vauhdista ja pysähtyvien määrästä</p>	<p>Reitille voi lähteä Suomijärveltä tai Kuollimolta useista paikoista: Camp-Suomijärvi, Kauriansalmi, Savitaipale (etäisyys Lappeenrannasta n. 4-30km)</p>	<p>Reitin varrella on lauvia ja useita matkailupalveluyrityksiä, joten saatavilla on esimerkiksi kauppa ja kellaripalvelut. Myös vuokramokkeja on tarjolla</p>	<p>Reitin luontoa ei ole kuvattu ollenkaan maakuntaportaalin sa, ainoastaan kerrotaan rantautumispaikkoja olevan runsaasti. Muutama retkikohde mainitaan sen sijaan reitin yhteydessä</p>	<p>Reitin haasteellisuus jää taysin hämärän peittoon, mutta pituutensa puolesta se voi olla pikaisen haastava aloittelijalle</p>
<p>17 Taipalsaari (Kuivakenttelien kierros)</p>	<p>Reitti löytyy osoitteesta www.ekarjala.fi, joka on Etelä-Karjalan maakuntaportaali ja jota ylläpitää Ekarjala Oy. Lisäksi se löytyy Lappeenrannan Vesiretkelykartasta, jonka julkaisijana ovat Kaakkois-Suomen ympäristökeskus ja Etelä-Karjalan virkistysalueasäätiö</p>	<p>Ei kunnan internet-karttaa</p>	<p>GoogMaps-kartta löytyy maakuntaportaalin reittikuvauksien yhteydestä. Karttaa pystyy tarkastelemaan myös satelliittikuvana</p>	<p>Kartan voi ladata maakuntaportaalista myös GPX-tiedostona. Kartalla tosin näkyy myös muut alueen reitit, joten se on melko sekava, koska ne sivuavat toisiaan ja reitit eivät ole nimetty erikseen</p>	<p>Ei</p>	<p>Lappeenrannan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta</p>	<p>GoogleMaps-kartta on tulostettavissa maakuntaportaalin sivuilta, mutta se on liian katevä Lappeenrannan Vesiretkelykartasta löytyy tärkeimmät palvelut, kuten nuotopaikat, WC-pisteet, kahvila, umaramat ja parkkipaikat</p>	<p>Lähtöpaikkana Taipalsaaren Salmisaaren Vaaterannasta. N. 10km Lappeenrannasta Taipalsaareen päin (tie-408). Reitin lähtöpaikkaan</p>	<p>Arvioitu kesto on n. 4 tuntia</p>	<p>Reitin pituus on 22km</p>	<p>Lappeenrannan edustan Vesiretkelykartta on tilattavissa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksesta</p>	<p>Maakuntaportaali antaa kevyen reittikuvauksen ja muutamien ohjeiden reitin suoritukseen, mutta tarkempaa tietoa sekään ei anna. Luontoa reitin varrella ei ole kuvattu ollenkaan</p>	<p>Vaaterannasta lähtee veneitä ja matkan varrella on laivaväylä, jolta tulisi pysytellä pois ja mielletään rantojen lähellä. Suurien alueiden aineuttama aallokko voi olla haastava aloittelijalle</p>

Liite 2. Kanta-Häme

Kanta-Häme	Kartta, mistä löytyi ja kuka ylläpitää	Internet -kartta	Google Maps	GPS	Mobiili	Ostettava/tilata va kartta	Printattava (pdf)	Muuta havaintoja	Reitin pituus	Reitin kesto	Saavutettavuus	Palvelut	Vetovoimaisuus	Haasteellisuus
1. Forssa (Loimjoen melontareitti)	Hämeen järviylängön ulkoilukartta, Julkaisija: Affecto Finland Oy, Karttateskus 2010 tai Sekkaille Loimjoen melontapaas, Nordmanin kirjapaino Oy 1999	Hämeen järviylängön ulkoilukartan Internet-versio osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis	Ei	Ei	Ei	Hämeen järviylängön ulkoilukartan voi tilata Karttateskuksesta Internet-sivulta osoitteesta http://www.hamee.fi/kartat/k-hameenjarviylango	Osoitteessa http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html voi tulostaa valitsemiaan karttan osia.	Kartalta löytyy useampi alueella melontareitti, kuten myös ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000.	Kokonaispituus sivuot huomioiden 250 km	Reitin kesto ei ole annettu arviota	Reitti alkaa Liesjärveltä ja kutsuu Saaren kansanpuiston ohi aina Forssan kautta Alastarolle asti.	Palveluja tarjolla runsaasti. Tarkempi erittely löytyy ainakin Hämeen järviylängön ulkoilukartasta.	Reittiä löytyy melko kattava kuvaus Saaren kansanpuiston sivulta osoitteessa www.luontoon.fi	Liesjärvi-Forssa osuus on kuvailtu melko helpoksi melottavaksi, joskin pieninä virtapaikoina löytyy. Forssassa vaarallinen kivikoloinen putous.
2. Hattula	Hattulan kunnan alueella ei virallisia melontareittejä.													
3. Hausjärvi (Puujoen melontareitti)	Hämeen järviylängön ulkoilukartta, Julkaisija: Affecto Finland Oy, Karttateskus 2010	Hämeen järviylängön ulkoilukartan Internet-versio osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata Karttateskusten Internet-sivulta osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 19,90e	Osoitteessa http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html voi tulostaa valitsemiaan karttan osia.	Kartalta löytyy useampi alueella melontareitti, kuten myös ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000.	Reitin kokonaispituus on 55 km, päätepuiteesta (Hämeenlinna) on kuitenkin mahdollista jatkaa vielä eteenpäin.	Reitin kesto ei ole annettu arviota	Reitti lähtee Hausjärveltä, jossa kaksi aloituspaikkaa, joko Ryttylän taajamassa tai Lahti-Riihimäki-tien (tie 54) varrella, Oitin taajaman kupeessa. Reitti päättyy Hämeenlinnaan.	Palveluja reitin varrella ei ole.	Reittikuvaus löytyy esimerkiksi Kanoottiliiton sivulta (www.kanoottiliitto.fi), josta käy ilmi esimerkiksi kantopaikat	Aloittelijat, harrastajat
4. Humpiä	Humpiän kunnan alueella ei virallisia melontareittejä.													
5. Hämeenlinna (Puujoen melontareitti)	Hämeen järviylängön ulkoilukartta, Julkaisija: Affecto Finland Oy, Karttateskus 2010	Hämeen järviylängön ulkoilukartan Internet-versio osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata Karttateskusten Internet-sivulta osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 19,90e	Osoitteessa http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html voi tulostaa valitsemiaan karttan osia.	Kartalta löytyy useampi alueella melontareitti, kuten myös ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000.	Reitin kokonaispituus on 55 km, päätepuiteesta (Hämeenlinna) on kuitenkin mahdollista jatkaa vielä eteenpäin.	Reitin kesto ei ole annettu arviota	Reitti lähtee Hausjärveltä, jossa kaksi aloituspaikkaa, joko Ryttylän taajamassa tai Lahti-Riihimäki-tien (tie 54) varrella, Oitin taajaman kupeessa. Reitti päättyy Hämeenlinnaan.	Palveluja reitin varrella ei ole.	Reittikuvaus löytyy esimerkiksi Kanoottiliiton sivulta (www.kanoottiliitto.fi), josta käy ilmi esimerkiksi kantopaikat	Aloittelijat, harrastajat

6. Janaakala (Puujoen melontareitti)	Hämeen järviylängön ulkoilukartta, Julkaisija: Affecto Finland Oy, Karttateskus 2010	Hämeen järviylängön ulkoilukartan Internet-versio osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata Karttateskus Internet-sivulta osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 19,90e.	Osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html voi tulostaa valittesmaan kartan osia.	Kartalta löytyy useampi alueella melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000.	Reitin kokonaispituus on 55 km, päätepiesteistä (Hämeenlinna) on kuitenkin mahdollista jatkaa vielä eteenpäin.	Reitin kestosta ei ole annettu arviota	Reitti lähtee Hausjärveltä, jossa kaksi aloituspaikkaa, joko Ryttylän taajamassa tai Lahti-Riihimäki-tien (tie 54) varrella, Oitin kupeessa. Reitti päättyy Hämeenlinnaan.	Palveluja reitin varrella ei ole.	Reittikuvaus löytyy esimerkiksi Kanoottiliton sivulta (www.kanoottiliitto.fi), josta käy ilmi esimerkiksi kantopaikat	Aloitellijat, harrastajat	
7. Jokioinen	Jokioisten kunnan alueella ei virallisia melontareittejä.														
8. Loppi (Punelian melontareitti)	Hämeen järviylängön ulkoilukartta, Julkaisija: Affecto Finland Oy, Karttateskus 2010	Hämeen järviylängön ulkoilukartan Internet-versio osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html tai http://www.visitloppi.com/fi/reitti/kaart/punelia.pdf	Ei	Ei	Ei	Hämeen järviylängön ulkoilukartan voi tilata Karttateskus Internet-sivulta osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 19,90e.	Osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html voi tulostaa valittesmaan kartan osia. Toinen mahdollisuus on merkitty reitti http://www.visitloppi.com/fi/reitti/kaart/punelia.pdf	Kartalta löytyy useampi alueella melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000. Internet-karttaan on merkitty reitti paikoille.	15 km	Reitin kestosta ei ole annettu arviota	Takala tai Punelian pato ovat hyviä vesilelasku ja rantautumispaikkoja. Pakallinen TimeOut-yrittys vuokraa tarvittaessa kanootteja ja holtaa kuljetukseen paikoille.	Alueella löytyy majolitus-ravintola ja saunapalvelut, sekä mahdollisuus tutustua Maerskin Majan museoon.	Alueella on paljon melontamahdollisuuksia. Reitti kulkee pääosin järville ja saattaa välillä olla vaikeasti melontaa	Aloitellijat	
9. Loppi (Kaartjoen melontareitti)	Hämeen järviylängön ulkoilukartta, Julkaisija: Affecto Finland Oy, Karttateskus 2010	Hämeen järviylängön ulkoilukartan Internet-versio osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html tai http://www.visitloppi.com/fi/reitti/kaart/kaarjoki.pdf	Ei	Ei	Ei	Hämeen järviylängön ulkoilukartan voi tilata Karttateskus Internet-sivulta osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 19,90e.	Osoitteesta http://www.visitloppi.com/fi/reitti/kaart/kaarjoki.pdf	Kartalta löytyy useampi alueella melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000. Internet-karttaan on merkitty reitti paikoille.	10-12 km	4-6 h keskinkertaisella kunnolla ja aloittelijan taidolla	Hyviä aloituspaikkoja ovat Ipolia, Räyskälän keirikeskus, Laakasalo tai Riihisalo. Päätepiesteinä Kalanyly ja Ouit-yrittys hoitaa tarvittaessa vuokrauksia ja kuljetuksia.	Palvelut ovat keskityneet aloituspaikoiden yhteyteen, josta kahviloita, ruokapaikkoja, suojaisuuden vuoksi myöskään tuuli ei luurikaan hallitaa melontaa.	Joki kulkee pääosin lehtipuunmaisän silmeksessä. Joki on melko kapea, mutta helposti melottavissa. Suojaisuuden vuoksi myöskään tuuli ei luurikaan hallitaa melontaa.	Helppo jokireitti. Kuivilla kausilla joenpinnan lasku saattaa kuitenkin vaikeuttaa melontaa paikottain.	
10. Riihimäki	Riihimäen kunnan alueella ei virallisia melontareittejä.														
11. Tammela (Loimijoen melontareitti)	Hämeen järviylängön ulkoilukartta, Julkaisija: Affecto Finland Oy, Karttateskus 2010 tai Seikkale Loimijoen melontapaas, Nordmanin kirjapaino Oy 1999	Hämeen järviylängön ulkoilukartan Internet-versio osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html	Ei	Ei	Ei	Hämeen järviylängön ulkoilukartan voi tilata Karttateskus Internet-sivulta osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 19,90e.	Osoitteesta http://www.hamee.fi/nvirkistysalueyhdis hameenjarviylango ulkoilukartta.html	Kartalta löytyy useampi alueella melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000.	Kokonaispituus siviyoet huomioiden 250 km	Reitin kestosta ei ole annettu arviota	Reitti alkaa Liesjärveltä ja kulkee Saaren kansanpuiston ohi aina Forssan kautta Alastarolle asti.	Palveluja tarjolla runsaasti. Tarkempi erittely löytyy ainakin Hämeen järviylängön ulkoilukartasta.	Reittiä löytyy melko kattava kuvaus Saaren kansanpuiston sivulta osoitteesta www.luuntoon.fi	Liesjärvi-Forssa osuus on kuvailtu melko helpoksi melottavaksi, joskin pieniä virtapaikkoja löytyy. Forssassa vaarallinen kivikkoinen putous.	

Liite 3. Kymenlaakso

Kymenlaakso	Kartta, mistä löytyi ja kuka ylläpitää	Internet-kartta	Google Maps	GPX/GPS	Mobiilis	Ostettava/bilattava kartta	Printattava (pdf)	Muita havaintoja	Reitin pituus	Reitin kesto	Saavutettavuus	Palvelut reitin varrella	Reitin vetovoimaisuus	Reitin haasteellisuus
1. Kouvola (Kymijoen melontareitti kulkee osin Kouvolan suurkunnan alueella ja haarautuu lopulta Pyntään ja Kotkan kautta mereen)	Kouvolan ulkoilukartta. Koonnut kulttuurijärjestöjen ja luontokohteiden kunnostamishanke. Julkaisija Kouvolan matkailu.	Ei kunnan internet-karttaa	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata osoitteesta www.visitkouvola.fi ja sen hinta on 10€	Ei saatavilla printattavaa karttaa	Kartalta löytyy useampi Kouvolan alueella oleva melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000. Kartalla näkyy myös rantopaikat ja esteet	Reitin pituutta ei ole tarkkaan määritelty ja sen pituus riippuu myös siitä, että kumpaa haaraa käytetään	Reitin kesto ei ole annettu arviota	Reitille voi lähteä vaikkapa Heinolasta. Vuolenkoskelta tai Inkeroisista. Yhdyskyljettä on olemassa, mutta se on oltava loppupisteessä. Lähtöpaikkaa ei ole tarkemmin määritelty	Kouvolan ulkoilukartta sisältää reitin ja reitin löytyvät palvelut, kuten ravintolat ja majutusliikkeet	Kartasta löytyy muutamia kuvia reiteistä, mutta niissä ei ole kerrottu mistä kuvat ovat ja kunnan reittikuvaus luontokuvauksineen puuttuu täysin.	Reitin haasteellisuudesta ja soveltuvuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa, mutta reitin varrella on myös tummistettava kartalta
2. Kouvola (Väliväylä) Kulkee osaksi Kouvolan suurkunnan alueella	Kouvolan ulkoilukartta. Koonnut kulttuurijärjestöjen ja luontokohteiden kunnostamishanke. Julkaisija Kouvolan matkailu. GoogleMaps-kartta löytyy Etelä-Karjalan maakuntaportaalista, osoitteesta www.ekarjala.fi	Ei kunnan internet-karttaa	Saata viliä pleneillä reittikuvauksella	Ei	Ei	Kouvolan ulkoilukartta voi tilata osoitteesta www.visitkouvola.fi ja sen hinta on 10€	GoogleMaps-kartan voi tulostaa, mutta se sisältää ettei virallinen kartta ja virheitä	Kartalta löytyy useampi Kouvolan alueella oleva melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000. Kartalla näkyy myös rantopaikat ja esteet. Veljealan yhteisöpalveluista estä pitäisi saada vaihtajan esitettä	Reitin kokonaispituus on 113km	Reitin kesto ei ole annettu arviota	Reitti lähtee Lappeenrannasta Saimaalta, mutta matkan varrella on taikonkkoja, joista voi lähteä lähtöpaikka on Kiviävän perukoilta Jängystä.	Paveluita reitin varrella löytyy niin Kouvolan ulkoilukartasta, kuin myös GoogleMaps-karttapalvelun avulla	Kartasta löytyy muutamia kuvia reiteistä, mutta niissä ei ole kerrottu mistä kuvat ovat ja kunnan reittikuvaus luontokuvauksineen puuttuu täysin. GoogleMaps-kartasta löytyy myös pieni kuvaus reitistä	Reitin haasteellisuudesta ja soveltuvuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa, mutta reitin varrella on koskia, jotka vaativat etukäteen tutustumista
3. Kouvola (Vuolijärven reitti, lähtee Kouvola ja päättyy Voikkaalle)	Kouvolan ulkoilukartta. Koonnut kulttuurijärjestöjen ja luontokohteiden kunnostamishanke. Julkaisija Kouvolan matkailu.	Ei kunnan internet-karttaa	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata osoitteesta www.visitkouvola.fi ja sen hinta on 10€	Ei saatavilla printattavaa karttaa	Kartalta löytyy useampi Kouvolan alueella oleva melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000. Kartalla näkyy myös rantopaikat ja esteet	Reitin pituutta ei ole tarkkaan määritelty	Reitin kesto ei ole annettu arviota	Kouvolan ulkoilukartta sisältää reitin ja reitin löytyvät palvelut, kuten ravintolat ja majutusliikkeet	Kartasta löytyy muutamia kuvia reiteistä, mutta kunnan reittikuvaus luontokuvauksineen puuttuu täysin. Reittiä on mahdollaista poiketa myös Repoveden kansallispuiston maisemiin	Reitin haasteellisuudesta ja soveltuvuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa	
4. Kouvola (Vetan reitti, Karjärven Voikkaa)	Kouvolan ulkoilukartta. Koonnut kulttuurijärjestöjen ja luontokohteiden kunnostamishanke. Julkaisija Kouvolan matkailu.	Ei kunnan internet-karttaa	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata osoitteesta www.visitkouvola.fi ja sen hinta on 10€	Ei saatavilla printattavaa karttaa	Kartalta löytyy useampi Kouvolan alueella oleva melontareitti, kuten myös muitakin ulkoilureittejä. Mittakaava on 1:55000. Kartalla näkyy myös rantopaikat ja esteet	Reitin pituutta ei ole tarkkaan määritelty	Reitin kesto ei ole annettu arviota	Kouvolan ulkoilukartta sisältää reitin ja reitin löytyvät palvelut, kuten ravintolat ja majutusliikkeet	Kartasta löytyy joitakin kuvia, mutta ei ole kerrottu mistä ne ovat. Ei oikeastaan minkäänlaista reittikuvausta	Reitin haasteellisuudesta ja soveltuvuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa	

5.	Kouvola (Kirkkojärven reitti, Heinola-Voikka) Kulkee ylinaakunnallis ten rajojen pääjät- Hämeestä Kymenlaakso n	Löytyy osittain Kouvolan ulkoluokartasta, mutta alkupätkää reitistä joutuu tarkastelemaan Retkeilijän Iitin kartasta, joskin pääjät-sitä ei ole nimetty kyseiseen karttaan	Ei	Ei	Ei	Kouvolan ulkoluokartta voi tilata osoitteesta www.visitkouvol.fi ja sen hinta on 10e. Iitin kartan voi tilata/ostaa esimerkiksi Iitin kunnan yhteispalvelupiste Monitorista tai Iitin kirjastosta	Ei saatavilla printattavaa karttaa	Reitti jakautuu kahdelle erilliselle kartalle, vaikkei olekkään kovin pitkä. Karttoja laadittaessa olisi hyvä, jos sama reitti olisi samalla nimellä molemmissa kartoissa. Mittakaava molemmissa kartoissa on 1:55000	Reitin pituutta ei ole tarkkaan määritelty	Reitin kestosta ei ole annettu arviota	Reitin lähtöpistettä Heinola ei ole tarkkaan määritelty. Liittyminen mahdollista myös esimerkiksi Vuolenkoskelta tai Kimolan kanavan kohdalta. Päättyy Voikkaalle	Molemmille kartoille on merkitty tärkeimmät palvelut, kuten ravintola- ja majoituspalvelut	Kartoista löytyy muutama melontakuvaa, mutta ei ole tietoa mistä kuvat ovat peräisin. Ei ole minkäänlaista reittikuvausta	Reitin haasteellisuudesta ja soveltuvuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa	
6.	Kouvola (Repoveden kansallispuisto sa ei ole virallisia reittejä, mutta tarjoaa kansallispuisto erinomaiset mahdollisuudet eri pituisiin melontareittein	Kysyessä on internet-kartta (kokoite/kansallispuisto/repovesi/ reitit löytyy Repoveden ulkoluokartta	Ei	Ei	Ostettavia ja tilattavia karttoja alueesta on useita, mutta ne eivät sisällä siis merkittyjä melontareittejä. Karttoja myyvät esimerkiksi luontoon.fi- verkkokauppa ja ABC-Vaikka	Sähköinen internet kartta osoitteesta www.luontoon.fi on printattavissa	Tuostettava kartta ei ole kovinkaan tarkka ja ei sisällä esimerkiksi korkeuseroja maastossa, se ei siis ole oikea reitellykartta. Ostettavissa on myös esimerkiksi GT-tiekartta ja Repoveden ulkoluokartta	Koska merkittävät reitit kansallispuistossa ei ole, ei myöskään reittien pituuksia ole saatavilla	Ei reittejä, joten ei myöskään kestoja saatavilla	Omatoinen meloja voi lähteä melomaan useasta eri paikasta alueella. Alueella on opastetulla joiden karttojen avulla voi myös suunnitella reitin itselleen. Veressä sijaitsevaa Pahkajärven ampuma-alueen varoitus tulee ottaa huomioon. Vesillä liikuttaessa Intujen pesimärauhaa tulee kunnioittaa	Sähköinen internet-kartta sisältää alueen palvelut	Luontoon.fi-osoitteesta löytyy kartan lisäksi tietoa alueen luonnosta ja muistakin ulkoilureiteista. Kannattaa tarkastaa ennen vierailua Repovedelle	Suuria selkiä lukuunottamatta Repoveden kansallispuisto sopii mainiosti myös aloittevalle melojalle ja on myös hyvin rauhallinen ympäristö		
7.	Hamina	Haminan seudulla ei ole virallisia reittejä, mutta omatoimimeloilijille Haminan rannikko tarjoaa mukavan melontaympäristön													
8.	Iitti (kimolan melontareitti on osa melontarengasta ja sitä kutsutaan myös Kanavareitiksi)	Retkeilijän Iitti (Iitin kunnan ylläpitämä ja päivitetty 2010) Reitti löytyy myös Kouvolan ulkoluokartasta. Koennut kulttuuri- ja luontokohtaiden kumostamishanke. Julkaisija Kouvolan matkailu.	Ei	Ei	Kartan voi tilata/ostaa esimerkiksi Iitin kunnan yhteispalvelupiste Monitorista tai Iitin kirjastosta. Kouvolan ulkoluokartta voi tilata osoitteesta www.visitkouvol.fi ja sen hinta on 10e	Ei saatavilla printattavaa karttaa	Kartalle on merkitty myös patkii kymijoen melontareitistä ja muista alueen ulkoilureiteista. Mittakaava on 1:55000. Kouvolan ulkoluokartassa on myös sama mittakaava	Reitin pituus on n. 30km ja melottuna Mankalan koskialueen kautta n. 50km	Reitin kestosta ei ole annettu arviota	Reitille voi lähteä vaikkapa Heinolaista tai Vuolenkoskelta, jos kin matka pitenee tällöin. On myös mahdollista meloa pelkkä kanava. Mitään yhdyskulketuksia ei ole olemassa, joten päätepisteessä on oltava oma kyyti	Retkeilijän Iitti karttaan on merkitty reitin varrelta löytyvät tärkeimmät palvelut, kuten ravintolat ja majoitusliikkeet. Samat palvelut löytyvät myös Kouvolan ulkoluokartasta	kartoista löytyy joitakin melontaiheisiä kuvia, mutta minkäänlaista reittikuvausta ei ole olemassa. Osoitteesta www.itti.fi löytyy rantautumispaikko ja	Reitin haasteellisuudesta ja soveltuvuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa		

Liite 4. Päijät-Häme

Päijät-Häme	Kartta, mistä löytyy ja kuka ylläpitää	Internet -kartta	Google Maps	GPX/ GPS	Mobiili-sovellus	Ostettava/tilattava kartta	Muuta havaintoja	Reitin pituus	Reitin kesto	Saavutettavuus	Palvelut reitin varrella	Reitin vetovoimaisuus	Reitin haasteellisuus
1. Lahti (Lahti-Nastola reitti)	Vesiretkelykartta löytyy osoitteesta http://www.nestola.fi/kartat/Vesiretkelykartta.pdf ja se on Nastolan kunnan ylläpitämä	Kartta löytyy kunnan sivuilta http://www.nestola.fi/kartat-otsikon-alta	Ei	Ei	Ei	Ei karttoja, joissa on olti virallisia merkityjä melontareittejä	On todella kunnallista että Lahden kaltaisesta kaupungista, joka markkinoi itseään umeluu- ja liikuntakaupunkina löytyy vain tämä yksi reitti ja sekin Nastolan kunnan sivujen kautta	Reitin pituutta ei ole määritelty, mutta siinä Kymijärvi yhdistyy Reitti kulkee Lahti-Nastola-titti kuntien alueella	Ei ole määritelty kestoa	Reitti lähtee virallisesti Kymijärveltä, mutta sille voi lähteä myös Pajulähdessä Kukkasjärveltä Nastolasta, jossa myös kanoottien vuokrausta kokeneille melojille	Vesiretkelykarttaa on merkittu palveluita reitin varrella. Kartan mittakaava on 1:50 000	Reitin vetovoimaisuudesta ei ole tietoa, koska siltä ei ole oikeastaan minkäänlaista reititkuvasta, joka sisältäisi muuta kuin palkkojen nimii. Sisältää kuitenkin sekä järvi, että myös jokiosuusia	Haasteellisuutta ei ole määritelty, kuten ei paljon mitään muutakaan reitin suhteen
2. Lahti (Porvoonjoki reitti saa alkunsa Lahden Hemmalasta)	Tiedot reitistä löytyvät Uudenmaan maakunnan yhteydestä, jonka alueella reitti suurimmaksi osaksi kulkee						Pituus noin 90 km	Rilippuu melontavauhdista, Lahden melontaa mutta arviolta 2-4 päivää	Reitti saa alkunsa Lahden Hemmalasta, Porvoonjoen ylittävän Helsingintien sillan kupeesta ja päättyy Porvoon vanhaan kaupunkiin	Palveluita Uudenmaan maakunnan yhteydessä	Samoin vetovoimaisuudesta	Kuten myös haasteellisuudesta	
3. Asikkala	Ei virallisia reittejä kunnan alueella, mutta Asikkalanin alueelle yltävä Päijänteen kansallispuisto on suosittu ja kaunis melontapaikka						Alueella oli loistavat edellytykset kehittää melontatoimintaa ja luoda virallisia reittejä esimerkiksi yhdessä Lahden kanssa, koska Vesijärveltä on hyvät yhteydet Vääkyn kanavan kautta Päijänteelle ja Päijänteen kansallispuistoon. Lisäksi matkan varrella olisi jo valmiiksi palveluita						
4. Hartola (Tainion taival, Tainionvirta)	Kartta löytyy www.hartola.fi/sivystys/liikuntatolmi-linkin-paasta . Lisäksi Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartassa on kyseinen reitti	Kyseinen kartta on internet-kartta, mutta ei kovin tarkka sellainen ja hyvä sellainen	Ei	Ei	Ei	Ulkoiukarttaa saa Hartolan matkailuneuvontapisteestä ja Hartolan kirjastosta hintaan 8,40e	Sekä Hartolan, että myös Sysmän kuntasivuilta on hieman tietoa reitistä ja suosittelavaa on meloa reitti Hartolasta Sysmään. Reitti on monipuolinen ja sisältää järvi- sekä jokiosuusia	Reitin pituus on 40km, josta järvisuosuuksia on 16km ja jokiosuusia 24km	Reitin melomiseen kuluu noin 1-2 päivää	Reitin varrella löytyy monipuoliset palvelut, kuten esimerkiksi hotellit, leirintäalueita tai matkapakkoja ja vuokrattavia mökkejä	Reitistä ja sen luonnosta on kuvassa molempien kuntien/(Hartola ja Sysmä) leirintäalueita, kuntakohtaisilla sivuilla) Se luonnoltaan ja maisemaltaan on saatavilla monipuolinen ja ehdottomasti kokonaisen alueen kalastamiseen on mahdollisuuksia reitin varrella	Reitti sopii kokeneille ja kokemattomille melojille. Kokenut menee reitin päivässä, kokemattomalla menee pari päivää. Myös melonnan alkeita opetetaan ja kanoottien vuokrauksen yhteydessä. Reitin varrella on muutama kanto-osuus suikujen vuoksi	

5. Hartola (Juvanjoki-Pohjola-Kaiho)	Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartta. Reitti mainitaan myös osoitteessa www.hartola.fi, mutta vain nimeltä	Ei	Ei	Ei	Ulkoiikarttaa saa Hartolan matkailuneuvontapisteestä ja Hartolan kirjastosta hintaan 8,40e	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Kyseinen reitti on lyhyt, eikä siitä ole internetissä juuri mitään, ainoa paikka mistä reitti löytyy on Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartta	Reitin pituus on noin 10km	Kesto on arviolta 2-4 tuntia	Lähtöpaikkaa ei ole kerrottu tarkemmin, kuin Juvanjoki	Reitin lyhyden vuoksi sen varrella ei ole juurikaan palveluita	Internetistä ei löydy minkäänlaista kuvausta reitistä, eikä kartassakaan ole erillistä kuvausta	Reitin haastavuudesta ei ole mitään tietoa
6. Hartola (Salajärven melontareitti)	Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartta. Reitti mainitaan myös osoitteessa www.hartola.fi, mutta vain nimeltä	Ei	Ei	Ei	Ulkoiikarttaa saa Hartolan matkailuneuvontapisteestä ja Hartolan kirjastosta hintaan 8,40e	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Reitistä ei ole internetissä mitään tietoa nimen lisäksi, kaikki saatavilla oleva tieto löytyy Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartasta	Reitin pituus on 20km	Kesto on arviolta 5-8 tuntia	Lähtöpaikkaa ei ole mainittu tarkemmin	Reitin varrelta löytyvät palvelut on merkitty ulkoilukarttaan	Internetistä ei löydy minkäänlaista kuvausta reitistä, eikä kartassakaan ole erillistä kuvausta	Reitin haastavuudesta ei ole mitään tietoa
7. Hartola (Savonseudän melontareitti, johon se kulkee alueella, mutta myös Hartolan kunnan alueella)	Reitti on ylemaakunnallinen, johon se kulkee usean eri kartan alueella, mutta tämä pätkä löytyy Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartasta ja on myös mainittu nimeltä osoitteessa www.hartola.fi	Ei	Ei	Ei	Ulkoiikarttaa saa Hartolan matkailuneuvontapisteestä ja Hartolan kirjastosta hintaan 8,40e	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Kokoneisuudessa Savonseudän melontareitistä on joitakin internetistä löytyviä kuvauksia, mutta kunnollista kuvausta kartoitteen ei ole saatavilla	Reitin pituus Hartolan kunnan alueella on noin 30km	Kesto riippuu pitkälti melojan tasosta ja taukojen määrästä, joten kestoa on hyvin hankala arvioida	Reitille ei ole lähtöpaikkaa, koska reitti kulkee alueen läpi ja on osa suurempaa kokonaisuutta	Reitin varrelta löytyvät palvelut on merkitty ulkoilukarttaan osalta, mitä se kulkee Hartolan kunnan alueella	Internetistä ei löydy kunnan kuvausta tästä kyselyistä päättyä	Koko reitti on pituudeltaan hyvin haastava, mutta Hartolan pätkän haastavuudesta ei ole saatavilla tietoa
8. Hartola (Visa-Joutsa-Lesti)	Reitti on ylemaakunnallinen ja kulkee sekä Päijät-Hämeen, että myös Keski-Suomen maakunnan alueella. Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartta. Reitti mainitaan myös osoitteessa www.hartola.fi, mutta vain nimeltä	Ei	Ei	Ei	Ulkoiikarttaa saa Hartolan matkailuneuvontapisteestä ja Hartolan kirjastosta hintaan 8,40e	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Reitistä ei ole internetissä mitään tietoa nimen lisäksi, kaikki saatavilla oleva tieto löytyy Hartola-Sysmä-alueen ulkoilukartasta	Reitin pituus on noin 40km	Kesto riippuu pitkälti melojan tasosta ja taukojen määrästä, joten kestoa on hyvin hankala arvioida	Lähtöpaikkaa ei ole kerrottu tarkemmin, ku että se on Visasta	Reitin varrelta löytyvät palvelut on merkitty ulkoilukarttaan	Internetistä ei löydy minkäänlaista kuvausta reitistä, eikä kartassakaan ole erillistä kuvausta	Reitin haastavuudesta ei ole mitään tietoa
9. Heinola (Kymijoen melontareitti saa alkunsa Heinolasta)	Koska reitti on ylemaakunnallinen, ei siitä ole yhtä kunnan karttaa. Päijät-Hämeen alueen kartoista ei ole apua reitin suhteen, mutta esimerkiksi Retkellijän Iitti-Kartasta näkyy reitin alkusuus lähtien Heinolasta	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata/ostaa esimerkiksi Iitin yhteispaiveluipiste Monitorista	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Mittakaava on 1:55000. Outoa ettei Heinolan kunnan sivuilla ole mitään tietoa niin merkittävistä melontareitistä, kun Kymijoen melontareitti	Reitin pituus Päijät-Hämeen alueella ei ole määrätty	Myöskään kertoa ei ole määrätty	Tarkkaa lähtöpaikkaa ei ole määrätty, mutta parhaat paikat lähtee reitille olisivat varmasti joko Koskensaaren uimarannasta tai tuntuunsa Kylylän uimarannan ja sataman paikkeilla	Reitin palveluita löytyy mm. Retkellijän Iitti-Kartasta ja Kouvolan ulkoilukartasta	Reitistä ei ole kunnan reititkuvasta olemassa, mutta se on hyvin vaihtelevaa järvi-, joki- ja koskimaisemaa. Iitin kunnan sivuilla on käytetty pikaisen läpi paikkoja joiden kautta reitti kulkee	Reitin haasteellisuudesta ja soveltuvuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa, mutta reitin vaihteleva järvi-, joki- ja koskimaisemaa. Iitin kunnan sivuilla on käytetty pikaisen läpi paikkoja joiden kautta reitti kulkee

9. Heinola (Kymijoen melontareitti saa alkunsa Heinolasta)	Koska reitti on ylimatekunnallinen, ei siitä ole yhtä kunnan karttaa. Päijät-hämeen alueen kartoista ei ole apua reitin suhteen, mutta Retkeilijän Itin reitin alkusuus lähtien Heinolasta	Ei kunnan internet-karttaa	Ei	Ei	Kartan voi tilata/ostaa esimerkiksi Itin kunnan yhteispalvelupiste Monitorista	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Mittakaava on 1:55000. Outoa ettei Heinolan kunnan sivuilla ole mitään tietoa niin melontareitistä, kun Kymijoen melontareitti	Reitin pituutta Päijät-Hämeen alueella ei ole määritelty	Myöskään kertoa ei ole määritelty	Tarkkaa lähtöpaikkaa ei ole määritelty, mutta parhaat paikat lähtee reitille olisivat varmasti Joko Koskensaaren umarannasta tai Kyyjärven umarannan ja sataman paikkeilta	Reitin palveluita löytyy mm. Retkeilijän Itin kartasta ja Kouvolan ulkoilukartasta	Reitistä ei ole kunnan reittikuvausta olemassa, mutta se on hyvin vaihtelevaa järvi-, joki- ja koskimaisemaa. Itin kunnan sivuilla on käytetty pikkaisen läpi paikkoja joiden kautta reitti kulkee	Reitin haasteellisuudesta ja soveltavuudesta aloittelijalle ei ole annettu tietoa, mutta reitin varrella on myös esteitä, jotka on tunnistettava kartalta	
10. Heinola (Savonsejän melontareitti, kulkee pikkuisen matkaa myös Heinolan kunnan alueella)	Tästä ei ole kuitenkaan olemassa kunnan karttaa						Toinenkin merkittävä melontareitti Heinolan kunnan alueella, eikä minkäänlaista mainintaa kunnan sivuilla. Heinola+melontahaku ohjaa Heinolan Ladun sivuille, mutta ei sieltäkään mitään reittejä löydy							
11. Hollola	Alueella ei ole virallisia merkittyjä reittejä													
12. Hämeenkoski	Alueella ei ole virallisia merkittyjä reittejä													
13. Kärkölä	Alueella ei ole virallisia merkittyjä reittejä													
14. Nastola (Lahti-Nastola reitti kulkee Nastolan kunnan alueella)	Reitistä ei ole kunnan karttaa, mutta se on mainittu nimeltä osoitteessa www.nastola.fi/liikunta_ukoi/luikuntapakat/melontareitti.html	Ei kunnan internet-karttaa	Ei	Ei	Ei karttoja, joissa on olisi virallisia merkittyjä melontareittejä	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Lahden tapaan Nastolassa on erinomaiset edellytykset melontareittien luomiselle ja tuoteistamiselle. Tässä voisi hyödyntää Pajulahtea yhteistyökumppanina	Reitin pituutta ei ole määritelty, mutta sinä Kymijärvellä Kymijokeen, eli Reitti kulkee Lahti-Nastola-Itti kuntien alueella	Ei ole määritelty kestoa	Reitti lähtee virallisesti Kymijärveltä, mutta sille voi lähteä myös Pajulaudesta	Palveluita reitin varrella ei ole määritelty, koska reitistä ei ole kunnan karttaa. Kanoitin vuokraus reittikuvausta, on kuitenkin mahollista, joka sisältäisi esimerkiksi Pajulahtien urheiluluopistoita ja sisäisiä paikkojen nimiä. Sisäisiä kuitenkin löytyy myös muita ohjeistuksia	Reitin vetovoimaisuudesta ei ole tietoa, koska siitä ei ole oikeastaan minkäänlaista reittikuvausta, joka sisältäisi muuta kuin paikkojen nimiä. Sisäisiä kuitenkin löytyy myös muita ohjeistuksia	Reitin haasteellisuudesta ei ole määritelty, kuten ei paljon mitään muutaakaan reitin suhteen	

15	Orimattila (Ponvoonjokireitti saa kulkee jonkin matkaa Orimattilan kunnan alueella)	Tiedot reitistä löytyvät Uudenmaan maakunnan yhteydestä, jonka alueella reitti suurimmaksi osaksi kulkee	Kunnon internet-karttaa ei ole olemassa, mutta luontoon.fi löytyy peruskartta alueen vesistöistä, joka ei kuitenkaan sovi maastokäyttöön	Ei	Ei	Ei	Padasjoen Ladun vesiretkelykartan voi tilata Padasjoen kunnan vapaa- aikatoimesta maria-liisa.manninen@padasjoki.fi	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Karttaa on saatavilla myös reitin lähtöpaikasta Laivarannan kahviloista ja sen mittakaava on 1:50 000. Kartta sisältää myös pienen reittikuvauksen	Reitin pituus on 75km	Reitin melomiseen kuluu noin 2-3 päivää	Padasjoen Laivaranta on paras lähtöpaikka reitille ja siellä on myös oivat parkkeeraus mahdollisuudet pitkäaikaisparkin ansiosta. Reitti on ympärä ja palaa samaan pisteeseen	Reitin varrelta löytyy muun muassa paljon erilaisia yöpymispaikkoja, kuten mökkejä ja laavuja sekä useita tulentekopaikkoja	Reitin vetovoimaisuus on taattu, koska se kulkee osittain myös Päijänteen upeissa kansallispuisto maisemissa ja polkkaa sen pienemmillä järville ja joille.	Reitin sanotaan sopivan kaikenlaisille meloijille, koska siinä ei ole koskia ollenkaan, virtaavia vesiä sen sijaan löytyy
16	Padasjoki (Bifurkaatio melontareitti)	Reitistä löytyy kartta Padasjoen Ladun vesiretkelykartasta ja myös reittikuvauks. Reitit on kuvattu myös osoitteessa www.suomenkanooiminta/reitteja/jarvi-jokireitti/	Kunnon internet-karttaa ei ole olemassa, mutta luontoon.fi löytyy peruskartta alueen vesistöistä, joka ei kuitenkaan sovi maastokäyttöön	Ei	Ei	Ei	Padasjoen Ladun vesiretkelykartan voi tilata Padasjoen kunnan vapaa- aikatoimesta maria-liisa.manninen@padasjoki.fi	Ei printattavaa karttaa saatavilla	Karttaa on saatavilla myös reitin lähtöpaikasta Laivarannan kahviloista ja sen mittakaava on 1:50 000. Kartta sisältää myös pienen reittikuvauksen	Reitin pituus on 75km	Reitin melomiseen kuluu noin 2-3 päivää	Padasjoen Laivaranta on paras lähtöpaikka reitille ja siellä on myös oivat parkkeeraus mahdollisuudet pitkäaikaisparkin ansiosta. Reitti on ympärä ja palaa samaan pisteeseen	Reitin varrelta löytyy muun muassa paljon erilaisia yöpymispaikkoja, kuten mökkejä ja laavuja sekä useita tulentekopaikkoja	Reitin vetovoimaisuus on taattu, koska se kulkee osittain myös Päijänteen upeissa kansallispuisto maisemissa ja polkkaa sen pienemmillä järville ja joille.	Reitin sanotaan sopivan kaikenlaisille meloijille, koska siinä ei ole koskia ollenkaan, virtaavia vesiä sen sijaan löytyy
17	Sysmä (Tainion Taival, Tainion virta)	Varsinainen kartta löytyy osoitteesta www.hartola.fi, mutta myös osoitteessa www.sysma.fi on tietoa reitistä, kuten myös Hartola-Sysmä-ulkoluokartassa	Kyseinen kartta on internet-kartta, mutta ei kovin tarkka sellainen ja hyvä sellainen	Ei	Ei	Ei	Ulkoilukarttaa saatavilla ainakin Hartolan matkailuneuvontapisteestä	Kyseinen internet-kartta voi tuloistaa, mutta se on hyvin pelkistetty. Melojia ei ole enää, mutta se on hyvä tuttu voi tarvita myös tarkempaa karttaa	Sekä Hartolan, että myös Sysmän kuntasivuilta on hieman tietoa reitistä ja suosittelavaa on meloa reitti Hartolasta Sysmään. Reitti on monipuolinen ja sisältää järvi- sekä jokiosuuksia	Reitin pituus on 40km, josta järvisuosuuksia on 16km ja jokiosuuksia 24km	Reitin melomiseen kuluu noin 1-2 päivää	Voit lähteä Koskemiskan venerannasta, Jokirannasta, Koskenniemen leirintäalueelta tai karttaan merkityillä paikoilla. Reitti päättyy Sysmän leirintäalueelle. Auton voi jättää hotellin pihaan ja kanoottivuokraamo sta voi kysyä paluukujetusta	Reitin varrelta löytyy monipuoliset palvelut, kuten esimerkiksi hotellia, leirintäaluetta, majapaikkoja ja vuokrattavia mökkejä	Reitistä ja sen luonnosta on kuvauksia molempien kuntien (Hartola ja Sysmä) kuntakohtaisilla sivuilla. Se luonnoltaan ja maisemaltaan ehdottomasti arvoinen. Myös kalastamiseen on mahdollisuuksia reitin varrella	Reitti sopii sekä kokeille, että kokemattomille meloijille. Kokenut menee reitin päivässä, kokemattomalla menee pari melonnan alkeita on saatavilla kanoottien vuokrauksen yhteydessä. Reitit on muutama kanto-osuus sulkujen vuoksi

Liite 5. Uusimaa

Uusimaa	Kartta, mistä löytyi ja kuka ylläpitää	Internet-kartta	Google Maps	GPX/	Mobiilit	Ostettava/tilata va kartta	Printattava (pdf)	Muita havaintoja	Reitin pituus	Melomman arvioitu kesto	Reitin saavutettavuus	Reitin vetovoimaisuus	Palvelut	Reitin vaatimuks
1. Espoo (Espoonjoki)	Ei virallisia melontareittejä, mutta Espoonjoki on silti suosittu melontakohde													
2. Helsinki (Itä Helsinki – Sipoo – Pellinlin kiertö – Porvoo)	Yleismerkittävät Internet-kartta, mutta Helsingin edustasta löytyy useita yleiskarttoja esimerkiksi Googlen kuvahaulla	Ei virallista Internet-karttaa, mutta Helsingin edustasta löytyy useita yleiskarttoja esimerkiksi Googlen kuvahaulla	Ei	Ei	Ei	Karttaa voi tilata osoitteesta www.karttakauppa.fi	Ei saatavilla	Kartan mittakaava 1:250 000 ja ulkoasu melko suora	100 km	3 päivää	Lähtöpaikkana Marjanleimen Melojien vaji (Itä-Helsinki), Malhimoisuuspaikka na esim. Porvoonjoen itärannan venehuoltamo	Merireitti, jolla ulappaa ja alalokko riittää. Vaatii hyvät sääolosuhteet toteuttamiseen	Reitillä uusmaalaisen virkistysalueet, mm. Norra Sandö ja Brokholmen	Vain kokeneille melojille
3. Helsinki (Myllykoski – Palojoki – Vantaankoski – Helsinki (esim. Pikkukoski)	Virkisty Vantaanjoella- esite. Julkaisija: Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Vantaanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Vantaanjokileite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Vantaanjokileite_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy hyvin koko Vantaanjoen pääuoma	45 km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Hyviä lähtöpaikkoja ovat yleensä vain Myllykoski tai joen vyöhyke ja syksyisin. Paljoella	Melottavissa lähtöpaikoista on keväisin ja syksyisin.	Reitin palveluista ei ole erikseen mainittu	Ei erillistä mainintaa. Joessa on pieniä koskipaikkoja, jotka on hyvä kiertää tai uittaa kanoottia.
4. Helsinki (Vanhankaupunginkoski – Tikkurinkoski)	Virkisty Keravanjoella- esite. Julkaisija: Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjokileite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjokileite_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki, reitti yhdistyy Vantaanjokeen	13km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Hyvä lähtöpaikka on Tikkurinkosken meloia myös toisinpäin.	Vehreä reitti, jonka varrella myös nähtävyyksiä, kuten Tuomarinkylän kartano	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
5. Hyvinkää (Nukarinranta – Hyvinkää)	Virkisty Vantaanjoella- esite. Julkaisija: Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Vantaanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Vantaanjokileite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Vantaanjokileite_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy hyvin koko Vantaanjoen pääuoma	16km suuntaansa	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Hyviä aloituspaikkoja mm. Vaivonkosket ja maaseutupuiston piha-alueella vain Hyvinkäällä	Erittäin alkumatkalla on metsäisiä erämaaseutua. Melonta Nukarinranta-alueella vain matalan veden aikana.	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
6. Hyvinkää (Ridasjärvi – Kaukas)	Virkisty Keravanjoella- esite. Julkaisija: Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjokileite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjokileite_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	8km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Hyviä aloituspaikkoja ovat Ridasjärven itäranta tai Hyvinkää-Mäntsälä - tien silta	Reitillä on vauhdikkaita koskia ja metsäisiä maisemia.	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Kokeneet melojat ja seikkailuhenkiset

7. Hyvinkää – (Kaukas – Kellokoski)	Virkisty Keravanjoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoel_este_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoel_esi_te_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	11km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Hyvä lähtöpaikka Kaukasisa kosken jälkeisellä sillalta se levenee patoaltaaksi	Joki kulkee aluksi varsin metsäisellä seudulla, kunnes se levenee patoaltaaksi	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
8. Järvenpää – (Kellokoski – Kerava)	Virkisty Keravanjoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoel_esi_te_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoel_esi_te_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	18km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Osuudelle hyvä pääte piste on Keravan kartanolla	Patoaltaalta Joki mutkittelee Lemmenlaakson suojelualueen läpi	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
9. Karjalohja – (Märtnpöytä – Päiväkumpu)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/ Liitetiedot/alaosa2010_netiti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijoilta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedot/alaosa2010_netiti.pdf	Melontapoolin esitteestä näkyy seikästä kaikki alueen reitit	7 km	2 h	Aloitus- ja lopetus-palkat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
10. Karjalohja – (Märtnpöytä – Päiväkumpu)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/ Liitetiedot/alaosa2010_netiti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijoilta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedot/alaosa2010_netiti.pdf	Melontapoolin esitteestä näkyy seikästä kaikki alueen reitit	7 km	2 h	Aloitus- ja lopetus-palkat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
11. Karkkila	Karkkilan alueella ei virallisia melontareittejä														
12. Kauniainen	Kauniainen alueella ei virallisia melontareittejä														
13. Kerava – (Kellokoski – Kerava)	Virkisty Keravanjoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoel_este_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoel_esi_te_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	18km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Osuudelle hyvä pääte piste on Keravan kartanolla	Patoaltaalta Joki mutkittelee Lemmenlaakson suojelualueen läpi	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	

14. Kerava – Tikkurilankoski	Virkisty Keravajoella- esite. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravajoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoki_esite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/Keravanjoki_esite_2009netti.pdf	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	17km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Hyvä aloituspiste on Keravan kartanolla	Joki virtaa kauniiden peltomaisemien hiki Vantaan puolelle, jossa eteen tulee useita koskia. Koskien jälkeän palataan taas maalaismaisemiin	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
15. Kirkkonummi	Kirkkonummen alueella ei virallisia melontareittejä														
16. Lohja (Kisakallio – Hiidensalmi)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijoilta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näkyy selkeästi kaikki alueen reitit	Heikkilän tuville 0,5 km, josta Hiidensalmeen 8,5 km	2-3 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
17. Lohja (Hiidensalmi – Aurlahti – Mustion linna)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijoilta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näkyy selkeästi kaikki alueen reitit	Aurlahteen 3 km, josta Mustion linnalle 20 km	Lyhyt reitti noin 1 h, pitkä reitti 4-6 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
18. Lohja (Aurlahti – Marttipiha)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijoilta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näkyy selkeästi kaikki alueen reitit	14 km	3-4 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
19. Lohja (Aurlahti – Kaljaasi)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijoilta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näkyy selkeästi kaikki alueen reitit	10 km	2-3 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
20. Lohja (Kaljaasi – Mustion linna)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijoilta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aloas2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näkyy selkeästi kaikki alueen reitit	23 km	4-6 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	

21. Lohja (Marttinpaha – Päiväkumpu)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aiosa2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijolta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aiosa2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näky selkeästi kaikki alueen reitit	7 km	2 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
22. Lohja (Päiväkumpu – Musion linna)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aiosa2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijolta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aiosa2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näky selkeästi kaikki alueen reitit	27 km	5-7 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
23. Lohja (Marttinpaha – Musion linna)	Melontapooli-kartta. Julkaisija: Melontapooli-yhteistyö	Internet-kartta löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aiosa2010_netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Kartta saatavissa Melontapoolin yhteistyötoimijolta	Pdf-tiedosto löytyy osoitteesta http://palvelut.lohja.fi/melontapooli/Liitetiedostot/aiosa2010_netti.pdf	Melontapoolin esitteestä näky selkeästi kaikki alueen reitit	22 km	4-6 h	Aloitus- ja lopetuspaikat merkitty selvästi esitteeseen	Alue on pääkaupunkiseudun läheisyydessä ja tarjoaa erittäin hyvät edellytykset lähinnä järvimelontaan	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
24. Mäntsälä (Kaukas – Kelokoski)	Virkisty Keravangoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravangojen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/keravanki_esite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/keravanki_esite_2009netti.pdf	Esitteestä näky koko Keravanki	11 km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainintaa	Hyvä lähtöpaikka Kaukasissa kosken jälkeisiltä silta se leveäse patoaltaaksi	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa	
25. Mäntsälä (Kellokoski – Kerava)	Virkisty Keravangoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravangojen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/keravanki_esite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/keravanki_esite_2009netti.pdf	Esitteestä näky koko Keravanki	18 km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainintaa	Osuudelle hyvä päätepiste on Keravan kartanolla	Patoaltaalta joki mutkittelee Lemmenlaakson suojelualueen läpi	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
26. Nummi-Pusula	Nummi-Pusulan alueella ei virallisia melontareittejä													
27. Nurmijärvi (Nukari – Myllykoski)	Virkisty Vantaanjoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Vantaanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/vantaanki_esite_2009netti.pdf	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/vantaanki_esite_2009netti.pdf	Esitteestä näky koko Vantaanjoen pääuoma	11 km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainintaa	Reitin voi meloaa myös toisinpäin matalan veden aikaan	Joki virtaa vuorotellen metsä- ja peltoalueilla	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa

28. Nurmijärvi (Myllykoski – Palojoensuu – Vantaankoski – Helsinki (esim. Pikkukoski))	Virikisty Vantaanjoella- Vantaanjoella- esite. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Vantaanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/f/vantaanjokl_e	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys byksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/f/vantaanjokl_esi_paauoma	Esitteestä näkyy hyvin koko Vantaanjoen pääuoma	45 km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Hyviä lähtöpaikkoja ovat Myllykoski tai joen ylittävä silta Palojoella	Melottavissa yleisin vain keväisin ja syksyisin.	Reitin palveluista ei ole erikseen mainittu	Ei erillistä mainintaa. Jossa on pieniä koskipaikkoja, jotka on hyvä kiertää tai uittaa kanoottia.	
29. Nurmijärvi (Toivola – Vantaankoski)	Virikisty Vantaanjoella- Vantaanjoella- esite. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Vantaanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/f/vantaanjokl_e	Ei	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys byksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/f/vantaanjokl_esi_paauoma	Esitteestä näkyy hyvin koko Vantaanjoen pääuoma	20 km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Luhtajokea pääsee melomaan parhaiten Valkjärven lähtöpaikoista tai Lopentien sillalta Numlahdesta.	Luhtajoen osuus melottavissa yleisin vain keväisin ja syksyisin.	Reitin palveluista ei ole erikseen mainittu	Ei erillistä mainintaa, matkalla pieniä koskipaikkoja	
30. Nurmijärvi (Takkulantie – Klaukkala)	GT tiekartta Etelä-Suomi. Julkaisija: Karttakeskus, 2011	Ei saatavilla	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata osoitteesta www.karttakauppa.fi , hintaan 17,90e	Ei saatavilla	Kartta on osa koko Suomen kattavaa tiekartta-sarjaa	10 km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Hyvät lähtö- ja loppupaikat esimerkiksi Takkulantien silta Lepsänassa ja Lahnuksentien silta Klaukkalassa	Soveltuu melontaan vain tulvan huippuna keväisin ja syksyisin	Palveluista ei erillistä mainintaa	Ei erillistä mainintaa, matkalla pieniä koskipaikkoja	
31. Nurmijärvi (Rajamäentie – Nurmijärvi – Perttula)	GT tiekartta Etelä-Suomi. Julkaisija: Karttakeskus, 2011	Ei saatavilla	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata osoitteesta www.karttakauppa.fi , hintaan 17,90e	Ei saatavilla	Kartta on osa koko Suomen kattavaa tiekartta-sarjaa	15 km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Luhtajokea pääsee melomaan parhaiten Valkjärven lähtöpaikoista tai Lopentien sillalta Numlahdesta.	Melottavissa yleensä vain keväisin ja syksyisin.	Palveluista ei erillistä mainintaa	Ei erillistä mainintaa, matkalla pieniä koskipaikkoja	
32. Nurmijärvi (Klaukkala – Keimola)	GT tiekartta Etelä-Suomi. Julkaisija: Karttakeskus, 2011	Ei saatavilla	Ei	Ei	Ei	Kartan voi tilata osoitteesta www.karttakauppa.fi , hintaan 17,90e	Ei saatavilla	Kartta on osa koko Suomen kattavaa tiekartta-sarjaa	10 km	Reitin kesto ei ole erikseen mainittu	Klaukkalassa hyviä lähtöpaikkoja ovat Lepsänmäentien ja Lahnuksentien silta	Soveltuu melontaan vain keväisin ja syksyisin	Palveluista ei erillistä mainintaa	Ei erillistä mainintaa, matkalla pieniä koskipaikkoja	
33. Pornaainen	Pornaisten alueella ei virallisia melontareittejä														
34. Sipoo (Itä-Helsinki – Pellin kiertö – Porvoo)	Yleisierkkartta 952, Läntinen Suomenlahti. Julkaisija: Liikennevirasto, 2010	Ei virallista Internet-karttaa, mutta Helsingin edustasta löytyy useita yleiskarttoja esimerkiksi Googlen Kuvahaulla	Ei	Ei	Ei	Karttaa voi tilata osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 31 euroa	Ei saatavilla	Kartan mittakaava 1:250 000 ja ulkossa melko suora	100 km	3 päivää	Lähtöpaikkana Marjanen Molojen vaja (Itä-Helsinki). Mahinnouspaikka sääolosuhteet na esim. Porvoonjoen itärannan venehuoltamo	Merireitti, jolla ulappaa ja aallokkoa riittää. Vaatii hyvät sääolosuhteet toteuttamiseen	Reitillä uusmaalaisen virkistysalueet, mm. Norra Sandö ja Brokholmen	Vain kokeneille meloijille	

35. Sipoo (Kellokoski – Kerava)	Virkisty Kerava-joella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Keravanjoki_esi	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Keravanjoki_esi	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	18km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Osuudelle hyvä päätöspiste on Keravan kartanolla	Patoaltaalta Joki mutkittelee Lemmenlaakson suojelualueen läpi	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
36. Sipoo (Kerava – Tikkuriankoski)	Virkisty Kerava-joella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Keravanjoki_esi	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Keravanjoki_esi	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	17km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Hyvä aloituspiste on Keravan kartanolla	Joki virtaa kauniiden peltonaisemien hiki Vantaan puolelle, jossa eteen tulee useita koskia. Koskien jälkeen palataan taas maalaisemisiin	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
37. Siuntio	Siuntion alueella ei virallisia melontareittejä												
38. Tuusula	Tuusulan alueella ei virallisia melontareittejä												
39. Vantaa (Myllykoski – Palojoki – Vantaankoski – Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.)	Virkisty Vantaanjoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Vantaanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Vantaanjoki_esi	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Vantaanjoen_esi	Esitteestä näkyy hyvin koko Vantaanjoen pääuoma	45 km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Hyvä lähtöpaikkoja ovat Myllykoski tai Joen ylittävä silta Palojoella	Melottavissa yleisin vain kevelsin ja syksyisin.	Reitin palvelusta ei ole erikseen mainittu	Ei erillistä mainintaa. Joessa on pieniä koskipaikkoja, jotka on hyvä kiertää tai uittaa kanoottia.
40. Vantaa (Kerava – Tikkuriankoski)	Virkisty Kerava-joella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Keravanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Keravanjoki_esi	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Keravanjoki_esi	Esitteestä näkyy koko Keravanjoki	17km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Hyvä aloituspiste on Keravan kartanolla	Joki virtaa kauniiden peltonaisemien hiki Vantaan puolelle, jossa eteen tulee useita koskia. Koskien jälkeen palataan taas maalaisemisiin	Palvelut on merkattu esitteeseen.	Ei erillistä mainintaa
41. Vantaa (Toivola – Vantaankoski)	Virkisty Vantaanjoella-este. Julkaisija: Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry.	Vantaanjoen Internet-kartta löytyy osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Vantaanjoki_esi	Ei	Ei	Jokivarren kuntien liikunta- ja matkailuneuvontapisteistä ja kirjastoista sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksestä.	Kartan voi tulostaa osissa osoitteesta http://www.vhvsy.fi/fi/f/Vantaanjoen_esi	Esitteestä näkyy hyvin koko Vantaanjoen melottava osio	20 km	Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu	Vantaanjoen osiosta hyvä ja selkeä kuvaus esitteessä	Vantaanjoen osiosta hyvä ja selkeä kuvaus esitteessä	Palvelut näkyvät hyvin esitteessä.	Ei erillistä mainintaa

50. Askola (Porvoonjokireitti)	Porvoonjoki-kartta. Julkaisija: Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.	Internet-karttaa ei saatavilla	Ei	Ei	Ei	Maksutonta esitekarttaa voi tiedustella kunnilta tai Vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry:ltä	Ei saatavilla	Reitillä kehitetty opastussysteemi	95 km	3 päivää	Reitti alkaa Lahden Hennalasta ja päättyy Porvoon vanhaan kaupunkiin. Hyvä lähtöpaikka esimerkiksi kohta, jossa Helsingintie ylittää joen. Mahdollisuus jatkaa myös Porvoon merialueille asti.	Reitillä on kolmesta osasta koostuva opastussysteemi. Lisäksi joillakin taukopaikoilla on infotauluja.	Naarkoskella kyläkauppa lähistöllä, kuten myös Vakkolassa. Usella taukopaikoilla keittokatkotset	Harrastajat, kokeneet
51. Myrskylä	Myrskylän alueella ei virallisia melontareittejä													
52. Pukkila (Porvoonjokireitti)	Porvoonjoki-kartta. Julkaisija: Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.	Internet-karttaa ei saatavilla	Ei	Ei	Ei	Maksutonta esitekarttaa voi tiedustella kunnilta tai Vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry:ltä	Ei saatavilla	Reitillä kehitetty opastussysteemi	95 km	3 päivää	Reitti alkaa Lahden Hennalasta ja päättyy Porvoon vanhaan kaupunkiin. Hyvä lähtöpaikka esimerkiksi kohta, jossa Helsingintie ylittää joen. Mahdollisuus jatkaa myös Porvoon merialueille asti.	Reitillä on kolmesta osasta koostuva opastussysteemi. Lisäksi joillakin taukopaikoilla on infotauluja.	Naarkoskella kyläkauppa lähistöllä, kuten myös Vakkolassa. Usella taukopaikoilla keittokatkotset	Harrastajat, kokeneet
53. Porvoo (Itä-Helsinki – Sipoo – Pellingin kiertö – Porvoo)	Yleismerkittävä 952, Läntinen Suomenlahti. Julkaisija: Liikennevirasto, 2010	Ei virallista Internet-karttaa, mutta Helsingin edustasta löytyy useita yleiskarttoja esimerkiksi Googlen Kuvahaulla	Ei	Ei	Ei	Karttaa voi tilata osoitteesta www.karttakauppa.fi hintaan 31 euroa	Ei saatavilla	Kartan mittakaava 1:250 000 ja ulkoasu melko suora	100 km	3 päivää	Lähtöpaikkana Marjanien Melojien vaja (Itä-Helsinki), Mahimousupaikka na esim. Porvoonjoen Itärannan venehuoltamo	Merireitti, jolla ulappaa ja aallokkoa riittää. Vaatii hyvät sääolosuhteet toteuttamiseen	Reitillä uusmaalaisen virkistysalueet, mm. Norra Sandö ja Brokholmen	Vain kokeneille
54. Porvoo (Porvoonjokireitti)	Porvoonjoki-kartta. Julkaisija: Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.	Internet-karttaa ei saatavilla	Ei	Ei	Ei	Maksutonta esitekarttaa voi tiedustella kunnilta tai Vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry:ltä	Ei saatavilla	Reitillä kehitetty opastussysteemi	95 km	3 päivää	Reitti alkaa Lahden Hennalasta ja päättyy Porvoon vanhaan kaupunkiin. Hyvä lähtöpaikka esimerkiksi kohta, jossa Helsingintie ylittää joen. Mahdollisuus jatkaa myös Porvoon merialueille asti.	Reitillä on kolmesta osasta koostuva opastussysteemi. Lisäksi joillakin taukopaikoilla on infotauluja.	Naarkoskella kyläkauppa lähistöllä, kuten myös Vakkolassa. Usella taukopaikoilla keittokatkotset	Harrastajat, kokeneet

<p>55. Lapinjärvi (Taasianjoen melontareitti)</p>	<p>Taasianjoki-kartta. Julkaisija: Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.</p>	<p>Internet-karttaa ei saatavilla</p>	<p>Ei</p>	<p>Ei</p>	<p>Ei</p>	<p>Maksutonta esitekarttaa voi tiedustella kunnilta tai Vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry:ltä</p>	<p>Ei saatavilla</p>	<p>Kartan mittakaava on 1:50 000 ja siitä näkyy hyvin esimerkiksi koskipaikat ja palvelut</p>	<p>60 km</p>	<p>Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu</p>	<p>Reitti alkaa Iitin puolelta, Lapinjärven kunnan rajaa ja päättyy Jomalsundinsalmen Saaristotien silian kupeeseen.</p>	<p>Esitekartasta löytyy tarkan reittikuvauksen ohella myös kuvia reitin varrelta.</p>	<p>Reitin varrelta löytyy runsaasti palveluja, jotka on merkitty tarkasti esitekarttaan.</p>	<p>Kokeneille melojille, Helpoin osuus Lapinjärven Harsböleen ulottuva osuus</p>
<p>56. Loviisa Taasianjoen melontareitti)</p>	<p>Taasianjoki-kartta. Julkaisija: Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry.</p>	<p>Internet-karttaa ei saatavilla</p>	<p>Ei</p>	<p>Ei</p>	<p>Ei</p>	<p>Maksutonta esitekarttaa voi tiedustella kunnilta tai Vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry:ltä</p>	<p>Ei saatavilla</p>	<p>Kartan mittakaava on 1:50 000 ja siitä näkyy hyvin esimerkiksi koskipaikat ja palvelut</p>	<p>60 km</p>	<p>Reitin kestosta ei ole erikseen mainittu</p>	<p>Reitti alkaa Iitin puolelta, Lapinjärven kunnan rajaa ja päättyy Jomalsundinsalmen Saaristotien silian kupeeseen.</p>	<p>Esitekartasta löytyy tarkan reittikuvauksen ohella myös kuvia reitin varrelta.</p>	<p>Reitin varrelta löytyy runsaasti palveluja, jotka on merkitty tarkasti esitekarttaan.</p>	<p>Kokeneille melojille, Helpoin osuus Lapinjärven Harsböleen ulottuva osuus</p>